

Prihodnost je v vaših
rokah, da bo vaš glas slišan

Večjezičnadigitalna platforma Konference o prihodnosti Evrope

Final Report maj 2022

© Kantar Public 2022

Conference
on the **Future**
of Europe

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Namentega "začasnega" dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznani z dokumenti, ki jih pripravi Evropska unija (in se financirajo z njihovimi davki).

Če prevodov ni, so vsebini izključeni iz razprave.

Ta dokument je obstajal samo v angleščini (glej [arhivsko stran](#)). Iz začetne datoteke smo ustvarili odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj na voljo v [vseh uradnih jezikih](#). Vendar pa zaradi izginotja prvotne spletne strani spletne povezave tega besedila niso funkcionalne.

Zaželeno je, da prevajanje pomembnih dokumentov prevzame uprava EU. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za sprejemanje informiranih odločitev skupaj.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

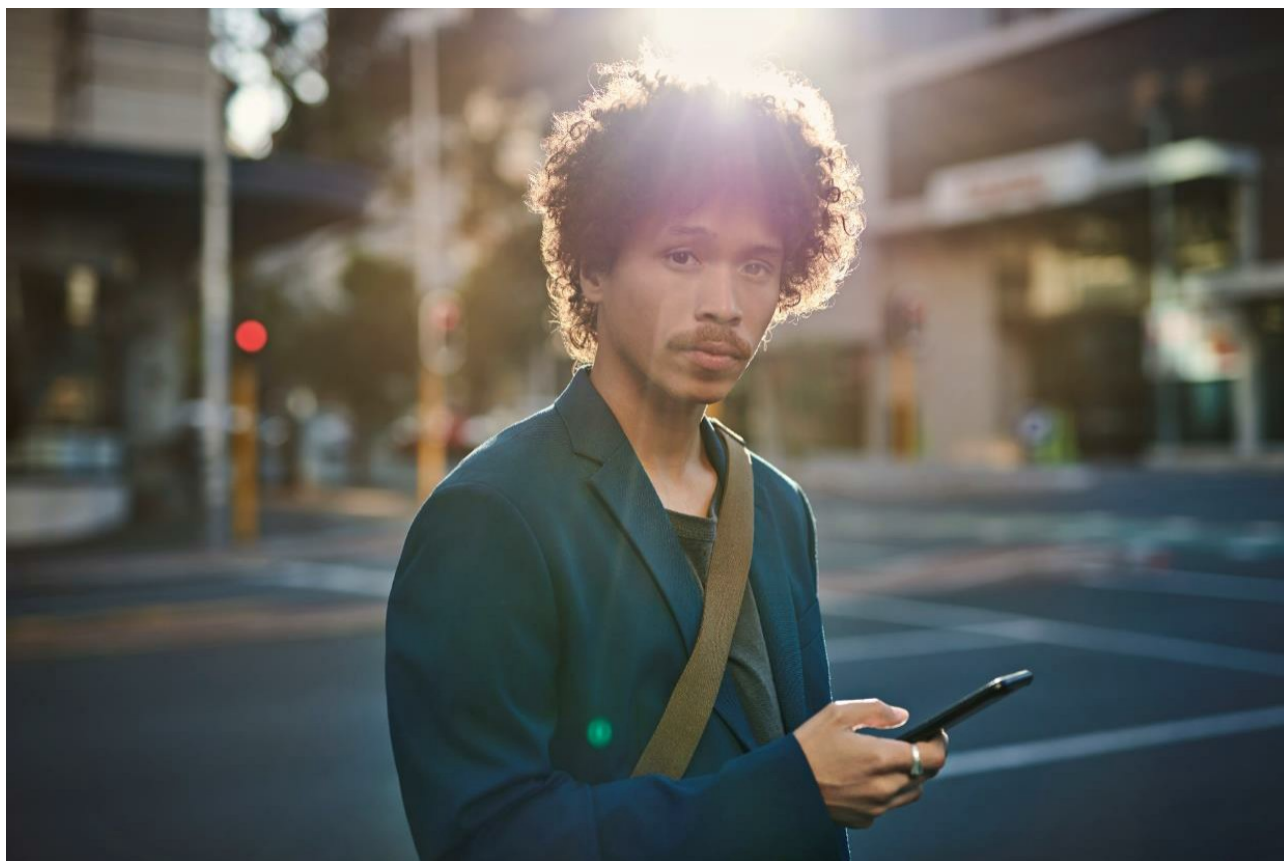
Izjava o omejitvi odgovornosti: za to poročilo so odgovorni izključno avtorji in ne odraža stališč institucij EU ali Konference o prihodnosti Evrope.

Analiza, ki jo je izvedla družba Kantar Public.

Povzetek

Uvod.....	5	Zdrav življenjski slog.....	33
Povzetek.....	7	Raziskave na področju zdravja.....	34
Podnebne spremembe in okolje.....	8	Preprečevanje namesto posredovanja.....	34
Zdravje.....	9	Zdravo staranje in preprečevanje staranja.....	34
Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta.....	9	Pristopi k medicini.....	35
EU v svetu.....	10	Odzivi na COVID-19.....	35
Vrednote in pravice, pravna država in varnost.....	11	Nega raka.....	36
Digitalna preobrazba.....	11	Zdravstveni delavci.....	36
Evropska demokracija.....	12	Spolno in reproduktivno zdravje.....	36
Migracije.....	12	Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	37
Izobraževanje, kultura, mladina in šport.....	13	4. Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta.....	40
1. Pregled prispevkov na platformi.....	14	Dogodki.....	41
Pregled dejavnosti.....	14	Bolj vključujoča in socialno pravična Evropa.....	41
Pregled dogodkov.....	17	Gospodarsko okrevanje.....	42
Kdo je sodeloval v razpravi?.....	18	Inovacije – spodbujanje rasti.....	42
Aktualne teme v smislu prispevkov.....	19	Socialna zaščita in socialna varnost.....	44
Nedavni razvoj dogodkov.....	20	Obdavčitev za pravično gospodarstvo.....	44
Aktualne teme od 21. februarja do 9. maja 2022.....	21	Nadaljnjakrepitev evropskega enotnega trga.....	45
2. Podnebne spremembe in okolje.....	22	Spodbujanje delovnih mest.....	45
Dogodki.....	23	Izpodbijanje sedanjega gospodarskega modela.....	46
Boj proti podnebnim spremembam in zeleni dogovor.....	23	Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	47
Energija.....	23	5. EU v svetu.....	51
Promet.....	24	Dogodki.....	52
Poraba.....	24	Splošni cilji zunanje politike EU.....	52
Biotska raznovrstnost in dobrobit živali.....	25	Obrambne in oborožene sile.....	53
Kmetijstvo.....	26	Odločanje.....	53
Onesnaževanje.....	26	Sosedska politika in odnosi z drugimi.....	53
Subvencioniranje, obdavčitev.....	26	Širitev.....	54
Ustvarjanje sprememb v vedenju in vedenju.....	27	Trgovinske politike.....	54
Stanovanjska in gradbena dela.....	27	Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	55
Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	27	6. Vrednote in pravice, pravna država, varnost.....	58
3. Zdravje.....	31	Dogodki.....	59
Dogodki.....	32	Pravice in svoboščine.....	59
Dostop do zdravstvenega varstva za vse.....	32	Vinteligentni družbi.....	60
Povezovanje zdravstvenih sistemov EU.....	32		

Zaščita pravne države.....	61	10. Izobraževanje, kultura, mladina in šport.....	89
Varnost.....	62	Dogodki.....	90
Vrednote EU.....	62	Spodbujanje skupne identitete EU.....	90
Lobiranje in korupcija.....	63	Mobilnost znotraj EU.....	91
Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	63	Izobraževanje, primerno za prihodnost.....	91
7. Digitalna preobrazba.....	66	Negotovost zaposlitve in brezposelnost med mladimi.....	92
Dogodki.....	67	Evropska dediščina.....	92
Izobraževanje in usposabljanje: digitalna znanja in spretnosti.....	67	Dostop do izobraževanja in kulture.....	93
Digitalna suverenost in etika.....	67	Ustvarjalni in akademski strokovnjaki.....	93
Splošna digitalizacija družbe.....	68	Vključenost v športu.....	93
Evropska digitalna orodja – digitalizacija javnega sektorja.....	69	Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	94
Digitalni podatki.....	69	PRILOGA I: Seznam trenutno najbolj podprtih in komentiranih zamisli po temah.....	97
Kibernetska varnost.....	69	Največ komentiranih in podprtih zamisli po temah (19. 2021–9. 2022).....	98
Digitalne pravice in vključevanje.....	70	PRILOGA II: Metodologija.....	108
Onesnaževanje, trajnost in trajnost.....	70		
Digitalizacija gospodarstva.....	70		
Digitalno zdravje.....	71		
Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	71		
8. Evropska demokracija.....	74		
Dogodki.....	75		
Volitve v Evropski parlament.....	75		
Federalizacija Evropske unije.....	76		
Udeležba državljanov in posvetovanja z njimi.....	76		
Institucionalne reforme.....	77		
Spodbujanje skupne evropske identitete in javnega prostora.....	78		
Zaščita in krepitev demokracije.....	78		
Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	79		
9. Migracije.....	82		
Dogodki.....	83		
Skupna migracijska politika EU.....	83		
Humanistično stališče do migracij.....	83		
Vključevanje.....	84		
Migracije zunaj EU kot grožnja.....	84		
Nadzor meje.....	85		
Odpravljanje temeljnih vzrokov migracij.....	85		
Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022).....	86		

Uvod

Evropski parlament, Svet in Evropska komisija so s Konferenco o prihodnosti Evrope ustvarili priložnost za evropske državljane in državljanke iz vseh 27 držav članic, da sodelujejo v razpravi o izzivih in prednostnih nalogah, ki jih je treba obravnavati, da bi skupaj ustvarili Evropo, pripravljeno na prihodnost. V okviru konference je bila 19. aprila 2021 vzpostavljena večjezična digitalna platforma (v nadaljnjem besedilu: platforma) (futureu.europa.eu), ki je delovala ves čas njenega dela.

Platforma je bila ključni sestavni del konference; vsakemu državljanu EU je omogočila sodelovanje v katerem koli od 24 uradnih jezikov EU. Državljeni in državljanke bi lahko predstavili svoje zamisli, podprli zamisli drugih ljudi in jih komentirali. Platforma je bila tudi kraj, kjer so lahko vsi izmenjevali informacije o dogodkih konference in poročali o njihovih rezultatih.

Vsi prispevki na platformi so bili nato zbrani in analizirani, da bi služili [kot prispevek k delu evropskih državljanskih forumov, tj. plenarne skupščine Konference](#). Doslej [so bila objavljena tri vmesna poročila, tri poročila držav članic in celovito poročilo](#), ki zajema prispevke na platformi do 20. februarja 2022.

To poročilo zajema vse prispevke na platformi od njene ustanovitve 19. aprila 2021 do 9. maja 2022, ko je konferenca zaključila svoje delo.

Pri branju tega poročila je treba upoštevati, da prispevki na platformi predstavljajo stališča zadevnih sodelujočih in se ne bi smeli obravnavati, kot da predstavljajo stališča evropskih državljanov kot celote.

Analitični rezultati so v poročilu predstavljeni v skladu s temami, opredeljenimi na platformi:

- Podnebne spremembe in okolje
- Zdravje
- Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta
- EU v svetu
- Vrednote in pravice, pravna država, varnost
- Digitalna preobrazba
- Evropska demokracija
- Migracije

– Izobraževanje, kultura, mladina in šport

Zamisli, navedene na platformi pod „Druge zamisli“, so bile uvrščene pod eno od devetih zgoraj navedenih tem ali več tem v primeru medsektorskih vprašanj.

Za vsako temo je na voljo pregled tematskega razvrščanja zamisli in dogodkov s poročili o dogodkih, ki mu pomaga sistem za analizo besedila, ki v katerem koli jeziku prepozna več pojavov podobne zamisli. Te opredeljene teme in podteme so predstavljene po vrstnem redu glede na stopnjo pojavljanja, ki jo oceni analitik s pomočjo sistema za analizo besedila. V besedilnem polju na začetku vsake teme je nekaj primerov dogodkov, ki so potekali na to temo, s poudarkom na novih dogodkih, dodanih od zadnjega poročila. Tematski pregled novih prispevkov, naloženih na platformo po 20. februarju 2022, je bil dodan v okvir na koncu vsakega tematskega poglavja.

Umski zemljevid za vsako temo zagotavlja vizualno predstavitev analize vsebine po temah in podtemah.

Obvestilo o metodologiji

To poročilo je osredotočeno predvsem na **kvalitativno analizo** prispevkov na platformi. To se izvede na podlagi zamisli, poročil o dogodkih in pripomb, ki jih predložijo sodelujoči, da se zagotovi širok pregled vsebine platforme. V praksi je v okviru vsake teme raziskovalna skupina s pomočjo računalniško podprtega orodja za združevanje izvedla ročno besedilno analizo in združevanje predlaganih zamisli ter zaprtih dogodkov s poročili o dogodkih. Nato je bil pripravljen povzetek skupnih tem in možnih podsklopov. Analiza grozdov po temah in podtemah se izvaja v okviru vnaprej določenih tem. To pomeni, da se lahko zamisli, ki zajemajo več tem, ali zamisli, ki jih prispevajoči predložijo pod več temami ali pod „Druge zamisli“, v tem poročilu večkrat pojavijo pod ustreznimi temami. Ta pristop je bil izbran tako, da daje celovit pogled na vsako od tem konference.

Vprašanja, ki jih je izpostavilo majhno število prispevajočih, so prav tako vključena v to analizo, če zagotavljajo novo perspektivo v primerjavi z drugimi prispevajočimi. Cilj je zagotoviti splošen pregled širine in raznolikosti zamisli, ki so trenutno predlagane na platformi, namesto da bi se osredotočili na kvantitativne elemente. Kljub temu so v besedilu navedene teme, podteme ali zamisli, ki se pogosto ponavljajo ali imajo veliko število odobritev ali pripomb, da se upošteva trenutno stanje razprav na platformi, vključno z visoko stopnjo zanimanja za nekatera vprašanja ali razprave o njih. Ti elementi se uporabljajo tudi za usmerjanje vrstnega reda predstavitev tem v tem poročilu.

Kvantitativni elementi (število zamisli, komentarjev, potrditev in dogodkov) se uporabljajo tudi pri pregledu prispevkov in na seznamu zamisli, ki so trenutno najbolj podprte in komentirane, po temah, predstavljenem v **Prilogi I.**

Upoštevajte tudi, da se v analizi iz tega poročila izraz „prispevki“ nanaša na kombinacijo zamisli, komentarjev in poročil o dogodkih.

Nadaljnje podrobnosti o metodološkem pristopu so navedene v **Prilogi II.**

Povzetek

V tem poročilu so povzete dejavnosti v zvezi z večjezično digitalno platformo za konferenco o prihodnosti Evrope od njenega začetka do 9. maja 2022. V tem obdobju je bilo na platformi zabeleženih 48 530 prispevkov z 18 955 zamislimi, 22 570 komentarji in 7 005 dogodki, ki so zajemali vseh 10 tem. Od 21. februarja do 9. maja 2022 je bilo platformi dodanih 4 796 novih prispevkov. Večina teh novih prispevkov združuje obstoječe teme in podteme v različnih temah ter ne vpliva na vrstni red tem glede na njihovo splošno pojavljanje. Začetek ruske vojne agresije proti Ukrajini 24. februarja 2022 je vplival na nekatere nove podteme v zvezi z različnimi temami, kot so pozivi k večji vključenosti EU v konflikt v okviru teme EU v svetu ter predlogi za doseganje evropske energetske suverenosti v okviru teme močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta.

Podnebne spremembe in okolje

Prispevajoči so zaskrbljeni zaradi podnebnih sprememb in njihovih posledic ter številnih drugih okoljskih izzivov. Najpogostejše teme se nanašajo na emisije in obnovljive vire energije. Prispevajoči si na splošno želijo pospešen zeleni prehod s takojšnjimi in konkretnimi ukrepi EU in vlad z vrsto predlogov, kot so spodbujanje okolju prijaznejše proizvodnje energije in prometa, spreminjanje vzorcev porabe, bolj trajnostno kmetijstvo, spodbujanje biotske raznovrstnosti in zaustavitev onesnaževanja. V prispevkih je bila poudarjena potreba po izobraževanju in komuniciranju na ravni EU s pobudami za reševanje teh vprašanj. Nekateri prispevajoči so izpostavili vprašanje socialne pravičnosti v okviru podnebne politike. Zamisli je mogoče tematsko razvrstiti, kot sledi:

- splošni poziv k takojšnjemu ukrepanju vlad in EU z močnejšo evropsko okoljsko politiko za boj proti podnebnim spremembam. Prispevajoči so predložili več predlogov za boj proti emisijam ter razpravljali o dobrih praksah in načinih za pospešitev zelenega prehoda in izvajanja zelenega dogovora na lokalni in regionalni ravni;
- V okviru teme energija prispevajoči močno podpirajo povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov in povečanje energetske raznolikosti z raziskavami ter inovacijami z alternativnimi viri energije za gospodinjstva ter mala in srednja podjetja (MSP). Vendar so nekateri sodelujoči opozorili na vprašanje sprejemanja med prebivalstvom, vprašanje jedrske energije pa je sprožilo razdiralno razpravo;
- udeleženci želijo ukrepe za spodbujanje razvoja in uporabe alternativnih, okolju prijaznih prevoznih sredstev z različnimi predlogi za spodbujanje uporabe javnega prevoza ter pozivajo k večjim raziskavam in naložbam v alternativne prometne rešitve;
- V okviru teme potrošnje prispevajoči želijo odločnejše ukrepe za obravnavanje odpadkov in živilskih odpadkov ter spodbujanje recikliranja in krožnega gospodarstva, namenjene tako proizvajalcem kot potrošnikom. Poleg tega se poziva k ukrepom za spodbujanje bolj trajnostne potrošnje v sektorjih, ki segajo od turizma, mode do elektronskih naprav. Prispevajoči so prav tako zaskrbljeni zaradi pritiskov na okolje, povezanih z digitalno preobrazbo, kot je razvoj kriptovalut;
- spodbujanje biotske raznovrstnosti in dobrobiti živali s pozivi k ponovnemu pogozdovanju, zaustavitvi krčenja gozdov, zaščiti ogroženih vrst in povečanju raziskovalnih zmogljivosti, povezanih z biotsko raznovrstnostjo;
- V okviru teme kmetijstva je močna podtema poziv k odpravi uporabe pesticidov in na splošno k sprejetju okolju prijaznejših kmetijskih praks. Drugi ukrepi v zvezi z okoljem vključujejo spodbujanje lokalnega kmetovanja, biotske raznovrstnosti, vegetarijanske ali veganske prehrane in poštenih cen za kmete;
- sredstva in ukrepi za boj proti onesnaževanju, ki velja za vir pritiska na okolje. Predlagane so bile rešitve za boj proti onesnaževanju vode, onesnažujoči uporabi plastike s pozivi k prepovedi uporabe ene plastike in svetlobnemu onesnaževanju;
- ustavitev okolju neprijaznih subvencij, kot so subvencije za fosilna goriva ali škodljive ribiške subvencije, ter različnih predlogov za davčne ukrepe za spodbujanje sprememb vedenja in trajnostne potrošnje, na primer z davkom na trajnostnost;
- prispevajoči si želijo okrepljenih prizadevanj za spremembo vedenja in odnosa z boljšim ozaveščanjem, izobraževanjem in komuniciranjem;
- V zvezi z nedavnim zvišanjem cen energije in vse bolj problematično odvisnostjo EU od ruske oskrbe s plinom in nafto so številni prispevki pozvali k pospešenemu prehodu na obnovljive vire energije, spodbujanju bolj zavestne porabe energije in zavzemanju za energetske suverenost EU;
- Poseben poudarek je na stanovanjih in gradnji z zamislimi o trajnostnih stanovanjih, okolju prijaznih gradbenih materialih in novem evropskem Bauhausu;
- Prispevajoči so razpravljali o interakciji med digitalizacijo in podnebnimi spremembami v okviru teme „digitalna preobrazba“.

Tematika zdravja zajema najrazličnejše teme. Najpogostejše izpostavljena tema, na katero močno vplivajo izkušnje s COVID-19 in njegov vpliv, se nanaša na enak dostop do kakovostnega zdravstvenega varstva po vsej EU z zamislimi za tesnejše sodelovanje med državami članicami, večjo harmonizacijo in povezovanje, na primer z vseevropskimi standardi kakovosti oskrbe. Prispevajoči želijo več raziskav in naložb na področju medicine in so predlagali različne zamisli za izboljšanje javnega zdravja na splošno. Glavne teme so:

- Ukrepi za zagotovitev dostopa do cenovno dostopnega in visokokakovostnega zdravstvenega varstva z dostopom za vse, zlasti do zdravstvenega varstva na področju duševnega zdravja. Predlogi med drugim vključujejo evropski sistem zdravstvenega zavarovanja, da se zagotovi cenovna dostopnost;
- več sodelovanja in povezovanja, okrepljen zdravstveni sistem EU ali celo večja pristojnost EU na področju javnega zdravja;
- celostne strategije za skupne zdravstvene izzive EU, kot so rak, duševno zdravje, preprečevanje samomorov, redke bolezni itd.; – Viri in ukrepi za spodbujanje zdravstvene pismenosti, zdravega načina življenja in prehrane, tudi na področju duševnega zdravja, ter različni ukrepi za odvratanje od uživanja nezdravih izdelkov, kot je tobak. Udeleženci želijo, da bi EU več vlagala v vrsto preventivnih ukrepov, povezanih z zdravjem; – potrebo po usklajenih inovacijah in naložbah v zdravstvene raziskave na ravni EU, zlasti v zvezi s starajočim se demografskim profilom EU;
- V okviru teme pristopov k medicini obravnavane zamisli vključujejo paliativno oskrbo in oskrbo ob koncu življenja, vključevanje naravnih zdravil ali bolj celostne pristope k medicini;
- priložnosti in nevarnosti za zdravje, povezane z vse večjo digitalizacijo v zadnjih desetletjih, pri čemer se je med priložnostmi razpravljalo o povezovanju evropskih sistemov e-zdravja, med nevarnostmi pa o nevarnostih digitalne zasvojenosti;
- oceno učinka COVID-19, vključno z oceno odzivov, kot je digitalno koronsko potrdilo,

potrebo po prevrednotenju zdravstvenih delavcev in spoznanji, ki jih je treba pridobiti za pripravo na prihodnje pandemije in boj proti njim;

- Manj pomembne teme se nanašajo na ukrepe, povezane s spolnim in reprodukcijskim zdravjem, kot so boj proti starostni revščini, spolna vzgoja in pravica do splava ter oskrba raka, o katerih se razpravlja zlasti v zvezi s preprečevanjem, zgodnjim odkrivanjem in združevanjem virov po vsej EU.

Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta

Pogosto obravnavana tema v okviru te teme je, kako pomembno je, da Evropa postane bolj vključujoča in socialno pravična, zlasti glede na pandemijo COVID-19. Prispevki v okviru te teme vključujejo tudi različne predloge za spodbujanje gospodarske rasti v EU, kot so raziskave in inovacije, nadaljnja krepitev enotnega trga ter različni ukrepi za podporo malim in srednjim podjetjem ter strateškim industrijam. Poleg tega prispevajoči menijo, da je dobrobit različnih skupin ljudi, zlasti najbolj prikrajšanih, ključna za uspešno delovanje in nadaljnjo rast EU. Najpomembnejše teme, o katerih se razpravlja v okviru te teme, so:

- Predlogi za izgradnjo bolj vključujoče in socialno pravične Evrope v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic, kot so ukrepi socialne zaščite, odprava plačne vrzeli med spoloma, ukrepi za zmanjšanje revščine, enakost spolov, zagotavljanje pravic invalidov, pravic LGBTIQ oseb in njihove zastopanosti. Med različnimi konkretnimi zamislimi, o katerih se je razpravljalo, so enoten pristop EU k socialni varnosti, uvedba spolnih kvot na ravni upravnih odborov in indeks merjenja socialne enakosti;
- Gospodarsko okrevanje, vključno s pomisleki glede naraščanja javnega dolga v EU, razprave o vlogi Evropske centralne banke, pozivi k pregledu Pakta za stabilnost in rast ter razširitvi mehanizma za okrevanje in odpornost, pa tudi različni predlogi za podporo lokalni proizvodnji in lokalni potrošnji, da bi spodbudili notranji trg in gospodarstvo EU. Glede na nedavno energetska krizo, ki so jo povzročili strateški odzivi na rusko vojno agresijo proti Ukrajini, so se okrepi pozivi k strateški energetska avtonomiji;

- spodbujanje rasti delovnih mest z vlaganjem v inovacije, izobraževanje, digitalizacijo, raziskave in razvoj, pa tudi z vzpostavitvijo zelenega gospodarstva. Poseben poudarek je na podpori malim in srednjim podjetjem, saj se štejejo za gonila inovacij. Poleg tega se je v več prispevkih razpravljalo o potencialu podeželskih območij za gospodarske inovacije, in sicer s pozivi k ukrepom za preprečevanje odseljevanja s podeželja ali splošni podpori kmetijskemu sektorju, zlasti s spodbujanjem mladih kmetov;
- Prispevajoči menijo, da so ukrepi socialne varnosti pomembni za doseganje socialne pravičnosti. Brezpogojni temeljni dohodek je najpogostejše izpostavljena ideja. Druge zamisli vključujejo usklajene pokojninske politike in pokojnine v državah članicah EU ter ukrepe za zaježitev revščine v EU, pa tudi poziv, naj se bolj na splošno upošteva demografska preobrazba EU. poziva k digitalizirani skupni evropski kartici socialnega zavarovanja, ki bi bila omenjena tudi drugje, v prispevkih na to temo pa bi bile prisotne tudi prenosljive socialne pravice za mobilne Evropejce;
- različne oblike obdavčitve za pravično in vključujoče gospodarstvo, kot so davčni ukrepi za zagotovitev poštene konkurence med podjetji, okoljski davki in minimalni davek na ravni EU za boj proti davčnim oazam;
- Prispevajoči so izpostavili tudi zamisel o skupni davčni politiki z evropsko fiskalno reformo za enotnejšo evropsko prihodnost, vključno z več lastnimi sredstvi EU ali proračunom, neodvisnim od držav članic, ter predstavili predloge za nadaljnjo krepitev enotnega trga;
- Predlogi za izboljšanje delovnih pogojev, kot sta prožno delo in pravica do odklopa, ter posebni ukrepi za nadaljnje olajšanje mobilnosti delovne sile znotraj EU. Razpravljalo se je zlasti o brezposelnosti mladih z več predlogi za podporo mladim pri vstopu na trg dela;
- Nekatere zamisli izpodbijajo sedanji gospodarski model, da bi se približali vključujočemu in pravičnemu evropskemu modelu, ki presega BDP.

V okviru te teme so bile obravnavane različne teme, povezane z zunanjo politiko. Na splošno so najpogostejše teme tiste, ki pozivajo k večji prisotnosti EU na svetovnem političnem prizorišču v skladu s temeljnimi vrednotami EU. Prispevajoči k platformi so izpostavili vprašanje strateške avtonomije in pogosto menijo, da bi morala biti EU drznejša pri izvajanju mehke in trde moči, čeprav so nekateri izrazili dvome v zvezi s tem. Glavne teme vključujejo:

- prispevki o splošnih ciljih zunanje politike EU s pozivi k skupni zunanji politiki EU za zaščito človekovih pravic in demokratičnih vrednot po vsem svetu;
- razvoj različnih sredstev in mehanizmov za okrepitev podobe EU in zagotovitev, da se jo na svetovnem političnem prizorišču jemlje resno, s precejšnjo razpravo o skupni obrambni politiki, da bi lahko posredovala, pa tudi imela odvratilno vlogo in predstavljala geopolitično moč v primerjavi z drugimi svetovnimi silami;
- ustanovitev vojske EU in povezanih centraliziranih obrambnih ali vojaških institucij;
- ponovni razmislek o pravilu soglasja pri zunanjepolitičnem odločanju in dodelitev večjih pristojnosti Evropskemu parlamentu;
- ukrepi za večjo prepoznavnost EU in zamisli o diplomatskem predstavništvu EU, na primer z enim samim sedežem v Varnostnem svetu Združenih narodov;
- uveljavljanje mehke moči kot zagovornika multilateralizma s krepitvijo trgovinskih politik;
- Nadaljnja širitev, zlasti na države Zahodnega Balkana. Glede na rusko vojno agresijo proti Ukrajini se je razpravljalo tudi o članstvu Ukrajine v EU;
- spodbujanje strateške avtonomije EU in večja osredotočenost na temeljno funkcijo skupnega gospodarskega trga EU;
- odločnejše stališče do Kitajske, zlasti s sprejetjem strategije Evropske unije za tuje naložbe;
- Številni najnovejši prispevki so se nanašali na vlogo EU v ruski vojni agresiji proti Ukrajini, pri čemer je bila EU najpogostejše pozvana, naj podpre Ukrajino ali prevzame vodilno vlogo pri končanju konflikta.

EU v svetu

Vrednote in pravice, pravna država in varnost

Prispevajoči so predstavili napredne zamisli o enakosti ter različnih pravicah in svoboščinah ter razpravljali o konceptu evropskih vrednot kot vodilnem načelu pri oblikovanju politik EU. Ker enakost velja za temeljno vrednoto EU, obstaja močna podpora okrepljenim prizadevanjem za oblikovanje vključujoče družbe, pri čemer prispevajoči pozivajo zlasti k večji enakosti spolov, priznavanju pravic LGBTIQ oseb ter vključevanju etničnih manjšin in invalidov. Druga ponavljajoča se zamisel v okviru te teme se nanaša na potrebo po ohranjanju in obrambi pravne države. Glavne teme in ideje so:

- Razprave so vključevale zagotavljanje človekovih pravic na splošno in načine za njihovo uveljavljanje ter različne pravice in svoboščine. Državlanske in politične pravice so v okviru te teme na platformi močno zastopane, pri čemer sta med prispevki najpomembnejši pravica do zasebnosti in svoboda izražanja ter njune omejitve (dezinformacije, sovražni govor). Izpostavljene so bile tudi ekonomske in socialne pravice, kot na primer pri temi Močnejše gospodarstvo;
- Izpostavljeni so bili boj proti diskriminaciji ter sredstva in ukrepi za doseganje bolj enakopravne in vključujoče družbe, zlasti za invalide, starejše, narodnostne in etnične manjšine. Veliko zamisli se nanaša na doseganje enakosti spolov, kot sta zagotavljanje enakega plačila ter izboljšanje varstva pravic in svoboščin LGBTIQ oseb;
- Več konkretnih predlogov se nanaša na načine za izboljšanje varstva pravne države v EU, kot je mehanizem pregleda ali uvedba kaznovalnih strategij za tiste države, ki kršijo načelo pravne države, na primer z zmanjšanjem nepovratnih sredstev ali odvzemom glasovalnih pravic v Svetu. Nekateri prispevajoči pa so kritični do tega, kar po njihovem mnenju pomeni vmešavanje EU v notranje zadeve držav članic;
- skupina prispevkov se je osredotočila na to, kaj so vrednote EU, kot so človekove pravice, svoboda, enakost, demokracija, pravna država, pluralizem, solidarnost in enakost spolov, ki bi morale usmerjati politike EU in njene interakcije na svetovni ravni ali biti po mnenju prispevajočih celo vključene v ustavo EU;
- V razpravah je bila obravnavana tudi vloga krščanskih vrednot, pri čemer so nekateri sodelujoči poudarili, da se ne bi smeli odreči bolj konservativnim stališčem in pristopom v EU;

- Tako kot v okviru teme „EU v svetu“ so tudi v okviru teme „Varnost“ številni udeleženci razpravljali o zamisli o vojski EU in potrebi po tesnejšem sodelovanju med evropskimi državami na področju notranje varnosti. Nedavni geopolitični dogodki so le še okrepili ta poziv k večji vojaški organizaciji EU in varovanju meja;
- Obstajajo pozivi k okrepljeni ureditvi za večjo preglednost lobiranja in boj proti korupciji.

Digitalna preobrazba

Prispevajoči so na splošno poudarili pomen olajševanja digitalne preobrazbe in vlaganja vanjo na številnih področjih, vključno z upravljanjem, gospodarstvom in zdravjem. Vendar so izpostavili tudi več izzivov, povezanih z digitalno preobrazbo, kot so etični vidiki, vse večji digitalni razkorak, pomanjkljivosti splošne uredbe o varstvu podatkov in kibernetске grožnje. Na splošno so najpogostejše teme povezane s potrebo po naložbah v digitalno izobraževanje in spodbujanju digitalnih znanj in spretnosti, pa tudi z naložbami v digitalne inovacije in prehodom na digitalno suvereno Evropo. Glavne teme so:

- zagotavljanje, da imajo državljani EU potrebna digitalna znanja in spretnosti za uspeh v vse bolj digitalnem svetu, in digitalizacija izobraževalnega sistema;
- sredstva in ukrepi za podporo digitalnim inovacijam, kot sta umetna inteligenca in spodbujanje digitalne suverenosti. To zajema najrazličnejše pod teme: spodbujanje uporabe odprtokodne programske opreme, trajnostne proizvodnje, družbenih medijev in platform, ki so v skladu s standardi EU glede zasebnosti, ter širše oblikovanje evropskega digitalnega ekosistema, ki je konkurenčen in odprt svetu, vendar tudi varen in spoštuje zasebnost;
- več orodij za digitalno državljanstvo in digitalno poenotenje EU s predlogi za digitalne portale, vseevropsko identifikacijo z digitalno elektronsko identifikacijo ali vseevropsko metodo avtentikacije za dostop do osebnih podatkov ali za javne storitve;
- Udeleženci so zaskrbljeni zaradi zasebnosti in varnosti podatkov, saj se zamisli dotikajo centraliziranega shranjevanja občutljivih osebnih podatkov, zagotavljanja varnih javnih

omrežij z odprtokodno programsko opremo ali tehnologijo blokovne verige, zakonodajnih ukrepov za zaščito zasebnosti podatkov in centraliziranega pristopa k obrambi EU pred kibernetiskim terorizmom;

- prizadevanja za digitalno vključevanje z ukrepi za zagotavljanje cenovno dostopnega in vključujočega dostopa do digitalnega prostora ter spodbujanje digitalnih znanj in spretnosti za različne profile prebivalstva, pa tudi zagotavljanje geografske digitalne dostopnosti, tudi na podeželskih območjih;
- trajne ukrepe za digitalni prehod, pri čemer digitalizacija vodi k zmanjšanju onesnaževanja, in med drugim poziva k trajni in popravljivi digitalni opremi;
- digitalizacija gospodarstva z ukrepi v zvezi s kriptovalutami in poziv k uvedbi digitalnega eura;
- Vlaganje v digitalno izobraževanje in digitalno zdravje za spodbujanje zdrave in zavestne uporabe tehnologije.

Evropska demokracija

Ideje v okviru te teme zajemajo najrazličnejša vprašanja. Najpogosteje se teme nanašajo na volitve v Evropski parlament, pripravo evropskih institucij na prihodnost s prestrukturiranjem in vprašanje „federalizacije“. Obširno se je razpravljalo o potrebi po večji udeležbi državljanov pri oblikovanju politik. Prispevajoči menijo, da je bistveno izboljšati znanje o zadevah EU in spodbujati skupno evropsko identiteto. Kot pri drugih temah prispevajoči pogosto poudarjajo potrebo po zaščiti demokracije in spoštovanju pravne države v EU. Najpomembnejše teme so:

- kar zadeva zastopnost, spremembe načina izvedbe volitev v Evropski parlament kot sredstva za povečanje udeležbe državljanov v demokratičnih procesih EU s predlogi za nadnacionalne volilne liste in nadnacionalne kampanje; predlagana je bila tudi neposredna izvolitev predsednika EU;
- Ideja federalizacije je pomembna. Prispevki segajo od pozivov k sprejetju ukrepov za zvezno unijo na posebnih področjih do oblikovanja evropske ustave. Po drugi strani pa so nekateri udeleženci skeptični ali pozivajo k decentralizaciji z večjimi pristojnostmi držav članic;

- Predlogi vključujejo ukrepe, s katerimi bi posvetovanja z državljani in njihova udeležba postali strukturni del upravljanja EU, da bi med državljani ustvarili občutek odgovornosti pri odločanju v EU. Med predlogi so institucionalizacija državljanskih skupščin, vzpostavitev spletnih platform in organizacija vseevropskih referendumov;
- Predlagane so bile institucionalne reforme, katerih cilj je povečati učinkovitost in preglednost institucij EU ter jih približati državljanom. Najpogostejši predlogi vključujejo glasovanje s kvalificirano večino namesto soglasja v Svetu, zlasti v zvezi z zaščito vrednot EU, in večjo vlogo Evropskega parlamenta na splošno;
- Mehanizmi in sredstva za boljše vključevanje državljanov EU ter zagotavljanje, da so bolj povezani in bolje obveščeni o EU, institucijah EU in njenih odločitvah. Predlogi se nanašajo na boljšo komunikacijo, zmanjšanje razdalje med poslanci Evropskega parlamenta in njihovimi volilnimi enotami, skupne medijske platforme EU in spodbujanje evropskega duha; slednji predlog se nanaša tudi na temo izobraževanja, kulture, mladine in športa;
- Mehanizmi in sredstva za zaščito demokratičnih vrednot v zvezi z lobiranjem, korupcijo in ukrepi proti vladam, ki kršijo demokratična načela. V okviru te teme je obravnavan tudi boj proti dezinformacijam, ki je bil izpostavljen tudi v okviru drugih tem;
- V nekaterih prispevkih se je pozvalo k večji vključenosti nacionalnih vlad in parlamentov v oblikovanje politik EU, na primer z obveznimi parlamentarnimi zasedanji, na katerih se razpravlja o zadevah EU, zaradi česar so bolj odgovorni za politike EU.

Migracije

Čeprav prispevki v okviru te teme dosledno pozivajo k skupnemu pristopu EU k migracijam, razkrivajo več kot prispevki v okviru katere koli druge teme, in sicer zelo različna mnenja. Po eni strani ena skupina interakcij poziva k večji solidarnosti in boljšim postopkom vključevanja, po drugi strani pa drugi prispevki zahtevajo več ukrepov za nadzor in zmanjšanje migracij. Druga skupina udeležencev, ki zavzema vmesno mesto, želi spodbujati mednarodno mobilnost, vendar le med gospodarsko razvitimi demokracijami.

Med najpogostejšimi temami so skupna migracijska politika EU, spoštovanje človekovih pravic na področju migracij, podpora vključevanju migrantov na različne načine, pa tudi zamisli, ki pozivajo k strožjemu nadzoru meja in upravljanju migracij. Zamisli je mogoče povzeti na naslednji način:

- poziva k skupni migracijski politiki, kot je politika EU na področju delovnih migracij, selektivna migracijska politika EU ali sistem, ki temelji na točkah;
- poziva k migracijski politiki, ki bo spoštovala človekove pravice, z boljšo sprejemno infrastrukturo in varnejšimi migracijskimi potmi; bolj humani azilni postopki in postopki vračanja;
- posebni ukrepi in sredstva za zmanjšanje migracij ali različnih oblik nadzorovanih migracij s strožjim mejnim nadzorom in strožjo repatriacijo;
- Sredstva in ukrepi za olajšanje in podporo vključevanja migrantov in oseb s stalnim prebivališčem v EU. Predlagani ukrepi vključujejo jezikovno izobraževanje in programe prostovoljstva za migrante ter informacijske kampanje za ozaveščanje državljanov EU o boju proti rasizmu;
- nasprotovanje migracijam v kakršni koli obliki, ki jih povezuje s terorizmom, grožnjo kulturni identiteti EU ali migracijo, ki se uporablja kot politično orožje;
- Bolje organizirana in usklajena prizadevanja na področju nadzora meja: večja podpora agenciji Frontex in večja solidarnost med državami članicami;
- potrebo po odpravljanju temeljnih vzrokov migracij v državah izvora, na primer z okrepljenimi razvojnimi politikami in enakimi trgovinskimi odnosi. V razpravah so bili obravnavani tudi načini za boj proti podnebnim migracijam.

Izobraževanje, kultura, mladina in šport

Glede na njegovo večtematsko naravo vsebina v okviru te teme zajema različne teme. Medtem ko so mladi aktualni v številnih zamislih na platformi, je največji poudarek na izobraževanju in kulturi. Tako kot drugod na platformi je poziv k spodbujanju skupne identitete EU ponavljajoča se temeljna misel za teme, opredeljene v okviru te teme, pri čemer so prispevki med drugim povezani z izmenjavami, izpostavljenostjo različnim kulturam in mobilnostjo. Številne teme v okviru

te teme so medsektorske in se zato pojavljajo drugje na platformi:

- sredstva in ukrepi za spodbujanje razvoja evropske identitete in evropskega državljanstva; s ključno vlogo medijev in evropskega novinarstva ter evropskih produkcij, ki razširjajo evropske vrednote in kulturo;
- Večje izobraževanje o tujih jezikih ali obvezni tečaji v šolah o institucijah EU in evropski zgodovini se prav tako obravnavajo kot sredstvo za spodbujanje priznavanja in skupne identitete EU. Obstajajo številni predlogi za poenotenje skupnega jezika na platformi v okviru različnih tem; Predlogi segajo od esperanta do angleščine kot skupnega jezika. Poziv k priznanju zlasti esperanta se pogosto pojavlja pri različnih temah, tudi v okviru drugih zamisli;
- različni predlogi za spodbujanje mobilnosti znotraj EU, zlasti v zvezi z izobraževanjem, med drugim z razširitvijo štipendij Erasmus;
- V več zamislih je poudarjena potreba po izobraževanju, ki bo kos izzivom prihodnosti, in sicer s pozivi k digitalizaciji, spodbujanju mehkih spretnosti poleg spretnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ali medkulturnih spretnosti na splošno;
- Poleg tega zamisli, predložene v okviru te teme, obravnavajo posebne ukrepe v zvezi z mladimi in brezposelnostjo mladih, prekarnostjo zaposlitve, potrebami po izobraževanju in usposabljanju ali posebno podporo za zaposlovanje mladih;
- zagotavljanje enakega dostopa do izobraževanja, zlasti terciarnega izobraževanja, zlasti podpora podeželskim prebivalcem, nekdanjim zapornikom, etničnim manjšinam in invalidom, da se jim omogoči dostop do terciarnega študija;
- potrebo po podpori in zaščiti kulturne in ustvarjalne industrije s pravnim okvirom;
- sredstva in ukrepi za podporo akademskim strokovnjakom in raziskovalcem;
- Manjši delež zamisli je razpravljal o športu v EU in načinih za izboljšanje vključenosti v športu.

1. Pregled prispevkov na platformi

Pregled dejavnosti

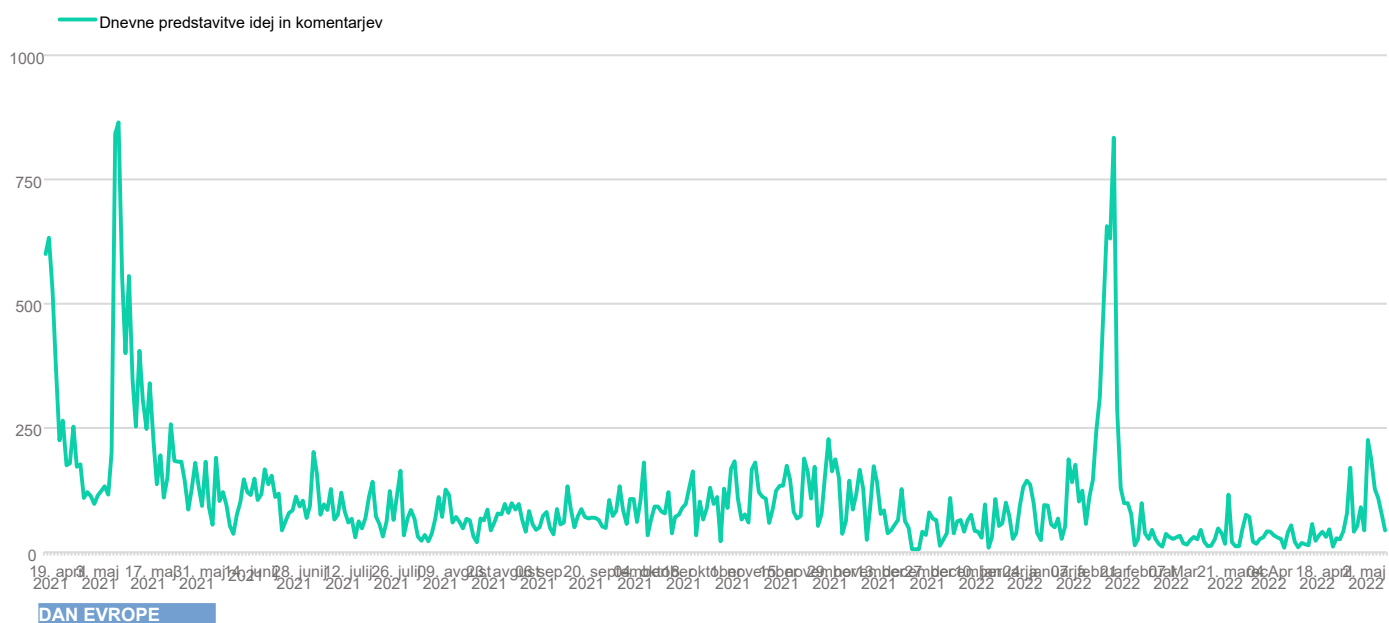
Od vzpostavitve večjezične digitalne platforme 19. aprila do 9. maja 2022 je bilo na platformi zbranih skupaj 48 530 prispevkov, ki so predstavljali zamisli, pripombe in dogodke. Dejavnost se lahko razdeli na naslednji način:

- Zamisli: 18,955
- Pripombe: 22,570
- Dogodki: 7,005

Če pogledamo trendno črto (glej sliko 1), je mogoče opaziti tri vrhove pri predložitvi zamisli in pripomb. Prvi vrh je sovpadel z vzpostavitvijo platforme, drugi vrh je bil dosežen ob otvoritvi Konference o prihodnosti Evrope 9. maja, tretji vrh pa v zadnjem tednu pred 20.

februarskim rokom za prispevke, ki jih je treba upoštevati v zadnjem objavljenem poročilu.

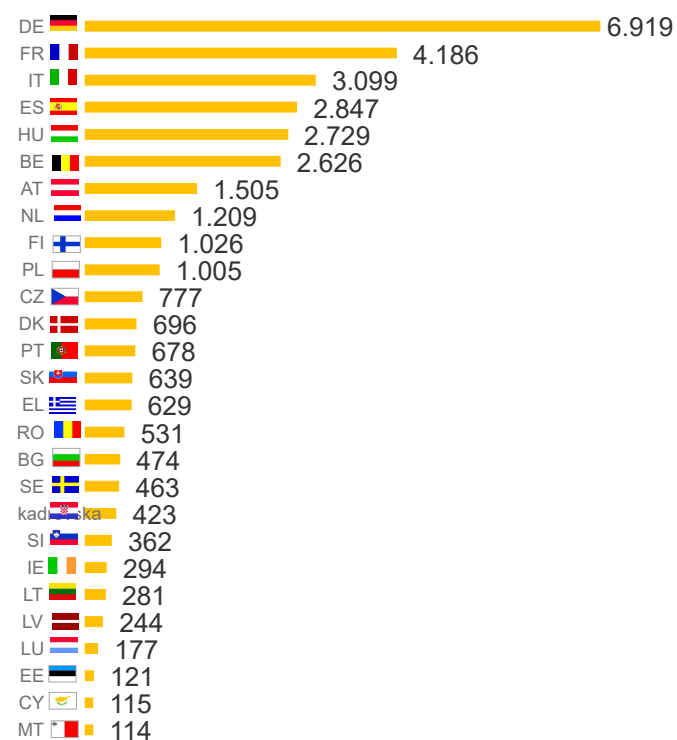
Slika 1 – Časovnica dnevnih predložitev zamisli in pripomb (19. 2021–9. 2022)

Pred sodelovanjem na platformi so bili anketiranci pozvani, naj predložijo informacije o svoji državi prebivališča, izobrazbi, starosti, spolu in zaposlitvenem statusu. Podatki so bili obdelani anonimno. Ker so bile te informacije izmenjane prostovoljno, je vpogled, ki ga je mogoče zagotoviti na tej podlagi in predstaviti v nadaljevanju, omejen. 29,5 % prispevkov so na primer prispevali udeleženci, ki niso razkrili svoje države prebivališča.

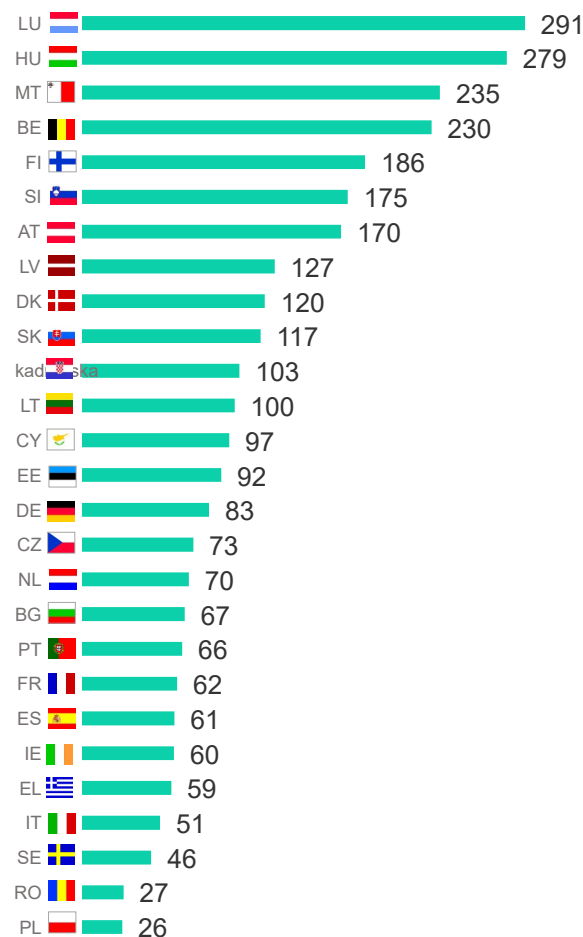
Dejavnosti so ustvarile vse države EU, kot je razvidno iz slike 2, na kateri je prikazano skupno število prispevkov na državo. Poleg tega je bilo zabeleženih 1,4 % prispevkov iz tretjih držav zunaj EU.

Slika 2 – Obseg prispevkov po državah (od 19. aprila 2021 do 9. maja 2022)

Za podrobnejšo sliko obsega prispevkov glede na število prebivalcev je na spodnji sliki prikazano število prispevkov iz vsake države na milijon prebivalcev.

Slika 3 – Obseg prispevkov po državah, sorazmeren odraz na milijon prebivalcev (19. 2021–9. 2022)

Pregled dogodkov

Med konferenco je bilo organiziranih veliko dogodkov. To je bila priložnost, da se je več ljudi vključilo v ta demokratični proces od spodaj navzgor. Od vzpostavitve digitalne platforme do 9. maja 2022 je bilo na platformi registriranih skupno 7 005 dogodkov. V skladu z listino Konference (dostopno [tukaj](#)) so morali biti državljani in državljanke v središču dogodkov, ki so morali biti vključujoči in dostopni ter spodbujati raznolikost razprav. Vzpostavljena so bila orodja za pomoč organizatorjem dogodkov (dostopna [tukaj](#)). Da bi dogodki učinkovito prispevali h konferenci, je bilo treba na digitalno platformo naložiti poročila o dogodkih, v katerih so podrobno opisani sklepi in konkretne zamisli, ki izhajajo iz njih (glej [smernice](#)). Ta poročila o dogodkih so bila skupaj z opisom dogodka in povezanimi zamislimi upoštevana pri splošni analizi prispevkov na platformi.

Dogodki, povezani s konferenco, so bili organizirani v različnih oblikah, kar zadeva vrsto dogodka, njegov obseg, profil občinstva ali organizatorjev ter njihov tematski obseg. Namen tega oddelka je zagotoviti vpogled v raznolikost vrst dogodkov, njihov prispevek v smislu vsebine pa je obravnavan v okviru ustreznih tem platforme.

Dogodki so potekali prek spleta, osebno ali pa so bili hibridni. Pogosto so bile organizirane kot razprave ali delavnice, kot je vrsta dialogov o prihodnosti, organiziranih v Španiji, med drugim z državljansko delavnico o temeljnem dohodku (glej [dogodek](#)) ali državljansko delavnico o trajnostnih praksah v mestih, ki je potekala v majhnem flamskem mestu (glej [dogodek](#)). Organizirane so bile tudi svetovne kavarne, kot v vrsti razprav z latvijskimi mladimi, v katerih so preučevali svojo vizijo Evrope in svojo vlogo v Evropi prihodnosti (glej [dogodek](#)). Nekateri dogodki so bili organizirani v bolj klasični obliki, na primer z osrednjo predstavitevjo, ki so ji sledila vprašanja in odgovori, drugi dogodki pa so bili organizirani v bolj posvetovalni obliki. Nekateri dogodki, registrirani na platformi, so bili del dolgoročnejših posvetovalnih projektov, kot je projekt Decide Europe, simulacija zakonodajnih posvetovanj na ravni EU za srednješolce na Češkem in Slovaškem (glej [dogodek](#)). Na voljo so bile tudi inovativne oblike, kot so delavnica, na kateri so udeleženci lahko podali priporočila med igro vlog (glej [dogodek](#)), hekaton, organiziran v Latviji, na katerem so udeleženci tekmovali med seboj v ekipah za ustvarjanje inovativnih in trajnostnih rešitev (glej [dogodek](#)), ali dogodek „hoja in pogovor o podnebnih spremembah“ v Španiji (glej [dogodek](#)).

Kar zadeva udeležbo, so bili nekateri dogodki organizirani z namenom, da se vključi prispevek posebnih kategorij udeležencev, kot so ženske (glej primer [dogodka](#)), mladi (glej primer [dogodka](#)) ali invalidi (glej [dogodek](#)).

Na ravni skupnosti so bili organizirani številni dogodki, na primer participativni dogodek s prebivalci določenega mesta ali regije, kot je okrožje Jönköping (glej [dogodek](#)), ali s prebivalci čezmejne regije, ki so razpravljali o skupnem izzivu, kot je prilagajanje podnebnim spremembam, ki vplivajo na špansko-portugalsko mejo (glej [dogodek](#)).

Kar zadeva teme, so bili na nekaterih dogodkih obravnavani proces konference ali prihodnost Evrope v širšem smislu, na primer na dogodku v Nemčiji, ki je zagotovil splošen uvod v konferenco (prireditelj), ali v razpravi v Marmandeju v Franciji o ključnih vprašanjih, ki so pomembna za francosko predsedstvo Sveta Evropske unije, od hrane in kmetijstva do evropske obrambe in temeljnih pravic (glej [dogodek](#)). Druge so se osredotočile na posebne teme, na primer mesta, ki spodbujajo demokracijo (glej [dogodek](#)), ali dogodek o uporabi umetne inteligence, ki ga je organizirala Univerza v Pécsu na Madžarskem (glej [dogodek](#)).

Dogodke so organizirali različni organizatorji: poleg državljanov EU so k Konferenci o prihodnosti Evrope z organizacijo dogodkov prispevali tudi akademski krogi, organizacije civilne družbe, nacionalni, regionalni in lokalni organi ter institucije EU. Nekaterne države članice so organizirale nacionalne državljanske forume, druge pa so izvedle ali podprle različne druge vrste posvetovanj. Dogodke so organizirala tudi predstavništva Evropske komisije v državah članicah, pisarne Evropskega parlamenta za stike, Odbor regij in Evropski ekonomsko-socialni odbor.

Kdo je sodeloval v razpravi?

Pri ocenjevanju profila prispevajajočih oseb, ki so predložile informacije o svoji državi prebivališča (70,5 %), vključno s tistimi iz tretjih držav, je mogoče ugotoviti naslednje.

Skoraj polovica anketirancev se je opredelila kot moški (47,3 %) in 15,9 % kot ženske. Vendar več kot četrtina (35,6 %) ni zagotovila informacij o svojem spolu, 1,2 % pa jih je bilo opredeljenih kot nebinarnih, zato te številke dajejo le omejen pogled.

Zastopanost starostnih skupin je bila precej raznolika, pri čemer je bila starostna skupina 55–69 let po prispevkih najaktivnejša (17,7 %), sledili pa so ji starostna skupina 25–39 let (16,3 %) in starostna skupina 40–54 let s 14,9 %.

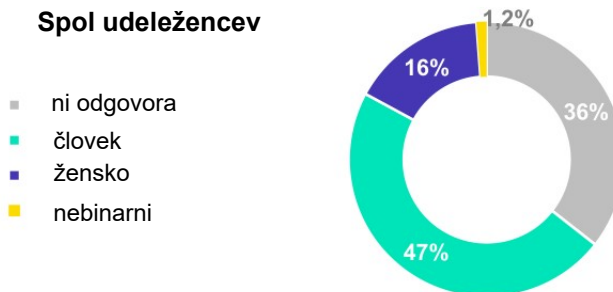
Kar zadeva poklic, so bili na platformi dejavni poklicni delavci (14,9 %) in upokojenci (10,9 %). Tudi menedžerji (10,3 %) in študenti (8,1 %) so bili precej aktivni. Samozaposleni (7,6 %), fizični delavci (4,5 %) in brezposelni (2,6 %) so bili na platformi razmeroma manj dejavni. 40,8 % sodelujočih ni prijavilo svojega poklica.

Kar zadeva izobraževanje, so bili najbolj dejavni ljudje z višjo stopnjo izobrazbe (41,6 %). Socialno-demografski podatki o izobraževanju so najmanj zagotovljeni (41,6 %).

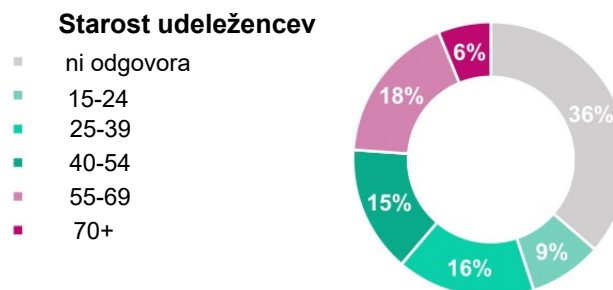
Opozoriti je treba, da socialno-demografski podatki, predstavljeni tukaj, zagotavljajo le omejen pogled, saj bi lahko tudi organizacije ustvarile profil na platformi, da bi prispevale v obliki zamisli ali dogodkov. Poleg tega se udeleženci dogodkov niso nujno registrirali na platformi in morda niso zajeti v statističnih podatkih.

Slika 4 – Starost, spol, izobrazba in poklic udeležencev (19. 2021–9. 2022)

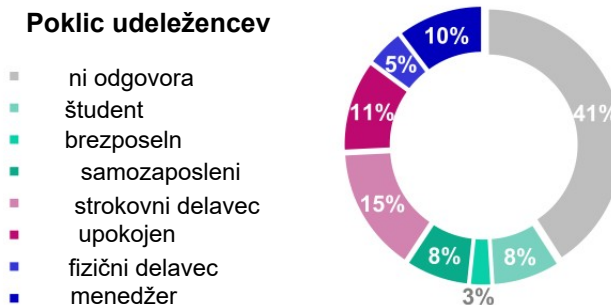
Spol udeležencev

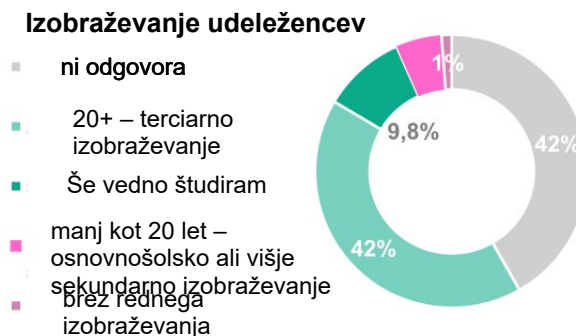
Starost udeležencev

Poklic udeležencev

Izobraževanje udeležencev

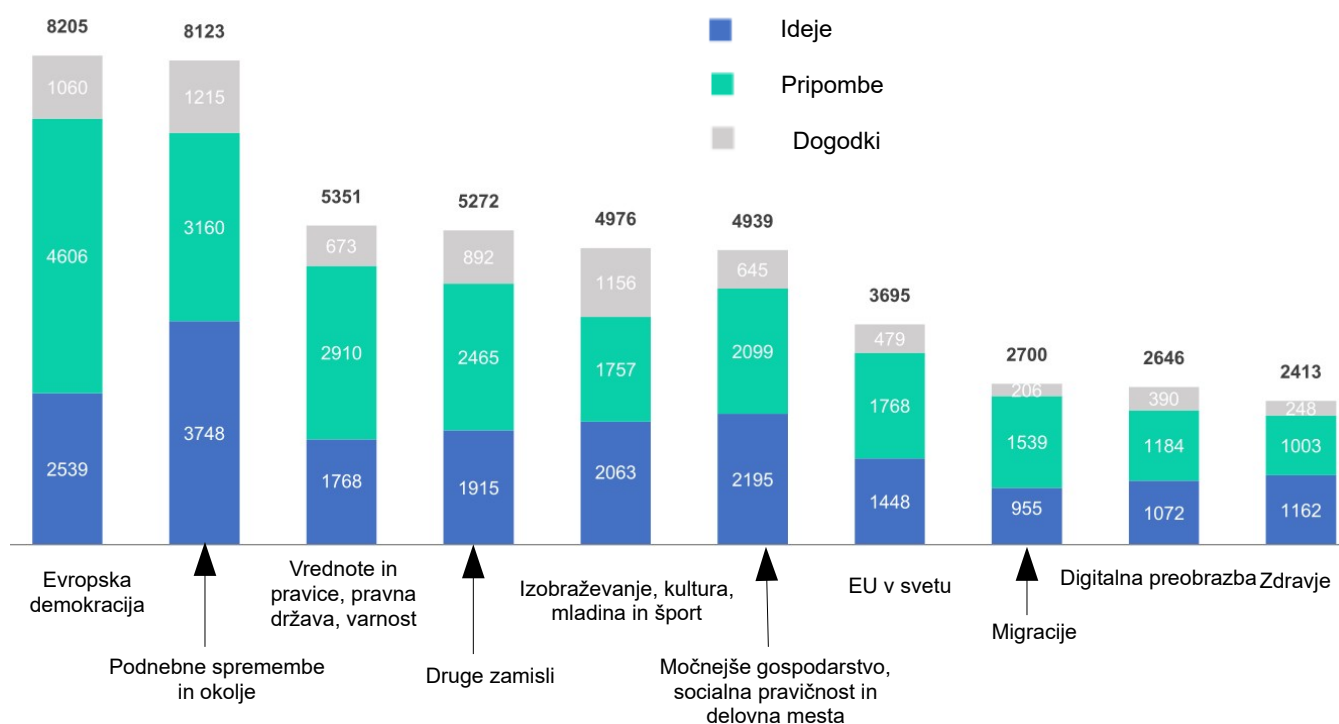

Aktualne teme v smislu prispevkov

Od vzpostavitve platforme do 9. maja 2022 je bilo na temo evropske demokracije zabeleženih največ prispevkov (zamisli, komentarjev in dogodkov) (8 205). Na drugem mestu so podnebne spremembe in okolje z 8 123 prispevki. Na tretjem mestu so prispevki v okviru „Vrednote in pravice, pravna država, varnost“, sledijo pa jim prispevki v okviru „Druge zamisli“ (4. mesto) ter „Izobraževanje, kultura, mladina in šport“ (5. mesto) (glej sliko 5).

Nekatere teme so prinesle več komentarjev, zamisli ali dogodkov kot druge, na primer evropska demokracija ima največje število komentarjev (4 606). Največ zamisli (3 748) in dogodkov (1 215) je bilo zabeleženih v zvezi s podnebnimi spremembami in okoljem. S 1.156 dogodki ima tema Izobraževanje, kultura, mladina in šport drugo največje število dogodkov.

Slika 5 – Prispevki po temah na platformi (19. 2021–9. 2022)

Nedavni razvoj dogodkov

Med 21. februarjem in 9. majem 2022 je bilo na platformi skupno 4 693 prispevkov, ki so jih sestavljali:

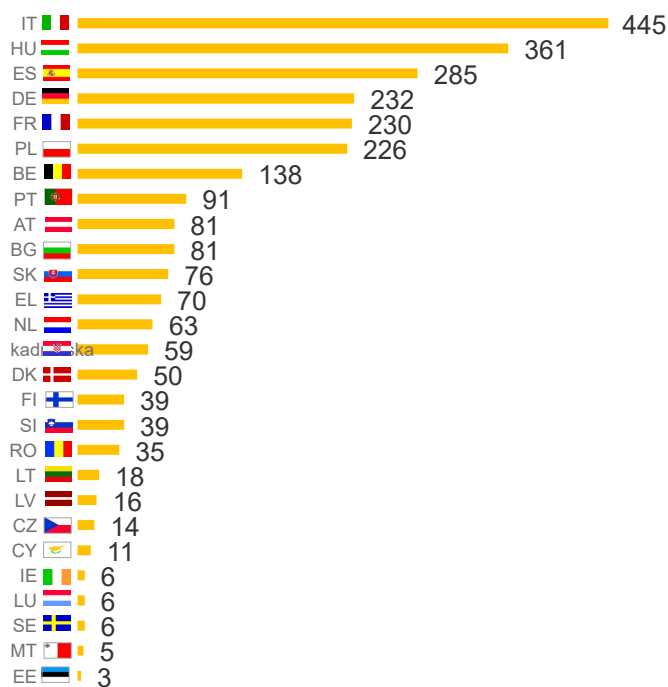
- 2.633 zamisli
- 1.246 komentarjev
- 814 dogodkov

Analiza prispevkov na ravni držav kaže, da je bila Italija v tem obdobju na prvem mestu po obsegu prispevkov (445), medtem ko je Madžarska (361) ostala na drugem mestu. Španija (285) se je uvrstila na tretje mesto.

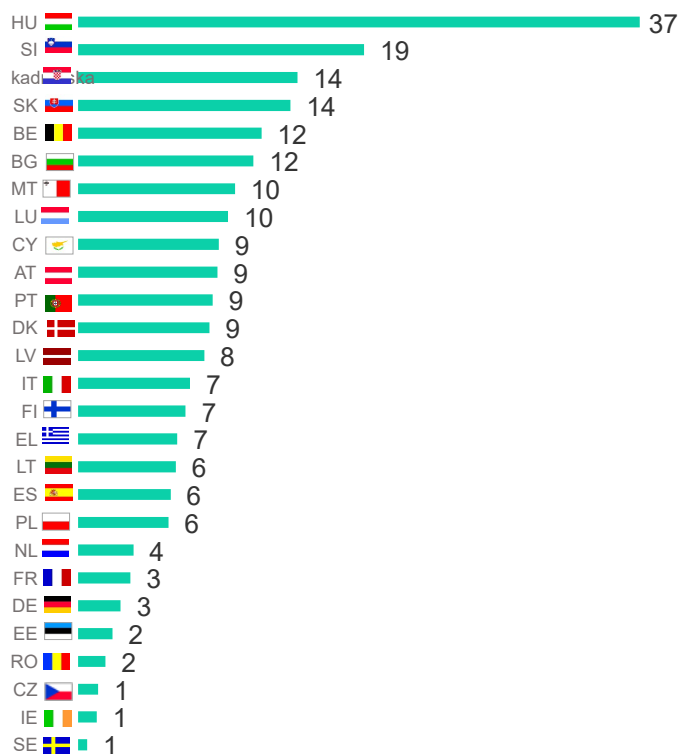
Nemčija (4. mesto) in Francija (5. mesto) sta še naprej znatno prispevali s 232 oziroma 230 prispevki.

Po deležu prispevkov glede na število prebivalcev je Madžarska v preteklem obdobju zabeležila najvišjo raven aktivnosti, in sicer 36,9 prispevka na milijon prebivalcev, sledi pa ji Slovenija z 18,8 prispevka na milijon prebivalcev. Poleg tega so bile visoke ravni prispevkov na milijon prebivalcev zabeležene za Hrvaško, Slovaško in Belgijo.

Slika 6 – Obseg prispevkov po državah (21. 2022–9. 2022)

Slika 7 – Obseg prispevkov na državo na 1 milijon prebivalcev (21. 2022–9. 2022)

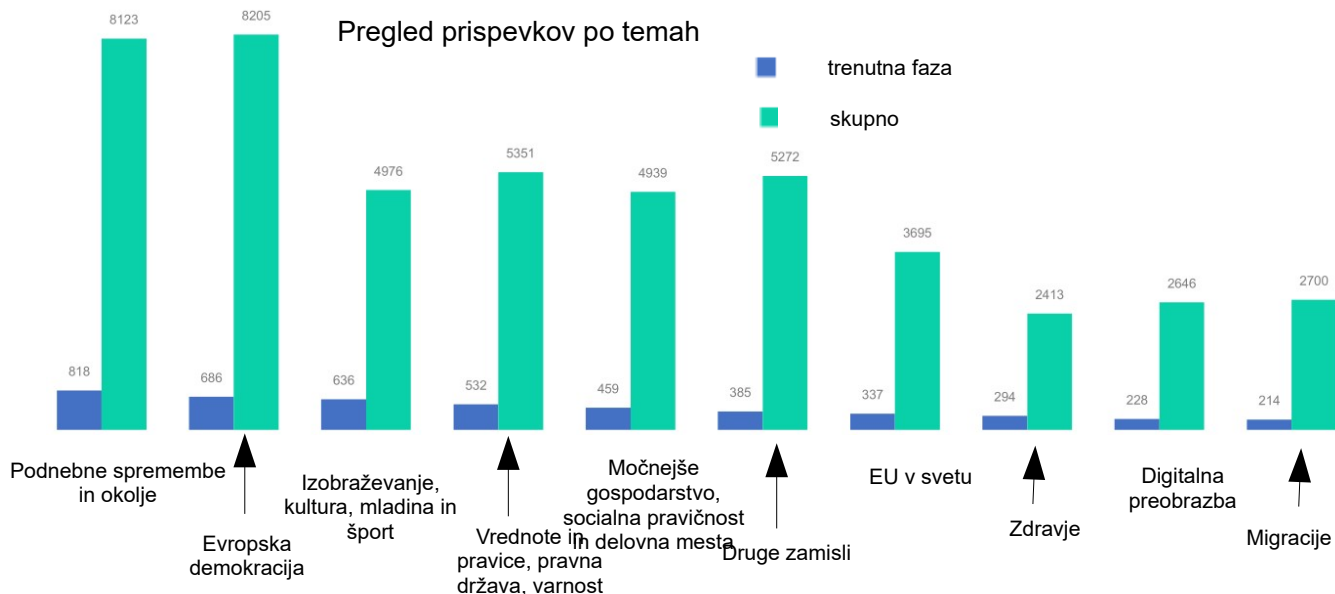

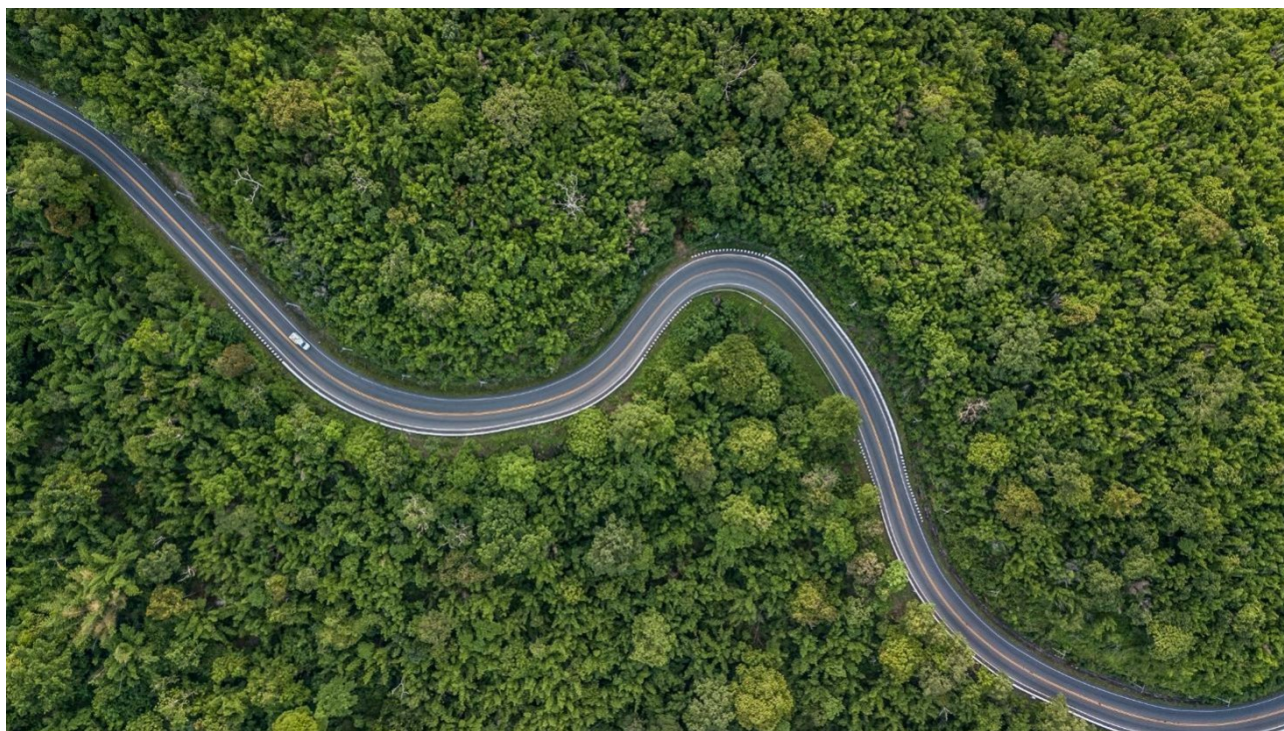
Aktualne teme od 21. februarja do 9. maja 2022

Teme evropske demokracije ter podnebnih sprememb in okolja so bile še naprej najbolj priljubljene teme z največjim številom prispevkov, in sicer 686 oziroma 818. Tema Izobraževanje, kultura, mladina in šport je bila s skupno 636 prispevki tretja najbolj priljubljena tema v preteklem obdobju.

V primerjavi s skupnim številom je bila tema „Vrednote in pravice, pravna država in varnost“ s 532 prispevki na četrtem mestu med najnovejšimi prispevki, medtem ko so bile druge zamisli v tem pregledu uvrščene le na šesto mesto s samo 385 prispevki.

Slika 8 – Primerjava pregleda prispevkov po temah v preteklem obdobju in skupaj

2. Podnebne spremembe in okolje

Na temo „Podnebne spremembe in okolje“ je bilo na platformi objavljenih skupno 8 123 komentarjev, zamisli in dogodkov (3 748 zamisli, 3 160 komentarjev in 1 215 dogodkov). Udeleženci so v različnih prispevkih na splošno izrazili zaskrbljenost zaradi globalnega segrevanja in njegovih posledic ter pozvali vlade, naj sprejmejo takojšnje konkretne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam. Med predlogi je bilo zmanjšanje emisij pogosto opredeljeno kot glavno gonilo, poleg omogočanja zelenega prehoda, doseganja podnebne nevtralnosti in spodbujanja energije iz obnovljivih virov, zlasti sončnih panelov. Trajnostne prometne rešitve so bile osredotočene predvsem na železniške sisteme, pomembni pa so bili tudi predlogi v zvezi s potrošnjo za boj proti podnebnim spremembam, kot so recikliranje, embalaža in plastika. Glede na nedavna povišanja cen energije so bili izraženi številni pozivi k spodbujanju bolj ozaveščene porabe energije in energetske suverenosti EU. Državljeni in državljanke so pozvali k sodelovanju v vseh segmentih družbe: glede na specifično vsebino vsakega predloga se odgovornost dodeli posameznikom, komercialnemu sektorju ali vladam in oblikovalcem politik.

Različne zamisli je mogoče združiti glede na naslednje teme:

- **Boj proti podnebnim spremembam in zeleni dogovor**
- **Energija**
- **Promet**
- **Potrošnja**
- **Biotska raznovrstnost in dobrobit živali**
- **Kmetijstvo**
- **Onesnaževanje**
- **Subvencioniranje, obdavčitev**
- **Ustvarjanje sprememb v odnosu in vedenju**
- **Stanovanjska in gradbena dela**

Dogodki

V primerjavi z obdobjem pred 20. februarjem je bilo v obdobju po 20. februarju 2022 v srednje- in vzhodnoevropskih državah, kot so Madžarska, Poljska ter v manjši meri Slovaška in Bolgarija, organiziranih več dogodkov, povezanih s temo podnebnih sprememb in okolja. Ti dogodki so bili na splošno organizirani kot skupne razprave o izzivih, ki jih povzročajo podnebne spremembe (glej primer [dogodka](#)). Številni dogodki so bili osredotočeni na posebne okoljske teme, o katerih se je razpravljalo z vidika mladih (glej primer [dogodka](#)). Na teh dogodkih se je razpravljalo o najrazličnejših temah. Trajnostno kmetijstvo in varstvo čebel (glej [dogodek](#)) sta bila predmet čebelarске konference, ki je bila organizirana v Budimpešti in na kateri je sodelovalo več kot 100 čebelarjev. Podnebno nevtralna mesta so bila tema javnega dogodka v madžarskem mestu Békéscsaba (glej [dogodek](#)). Namen dogodka je bil zbrati zamisli in priporočila, da bi Békéscsaba do leta 2030 postala podnebno nevtralna. Na Poljskem je bilo organiziranih več srečanj z mladimi aktivisti ter predstavniki lokalnih vlad in nevladnih organizacij, da bi preučili raven okoljske ozaveščenosti mladih in njihovo zanimanje za okoljske vzroke ([glej dogodek](#)).

Mladi v Španiji so razmišljali o številnih temah, povezanih z zelenim dogovorom, in predlagali zamisli, ki segajo od spodbujanja uporabe koles in drsalk do spodbujanja trajnostne porabe energije in uporabe naravnih virov v stavbnih kompleksih (glej [dogodek](#)).

Vrsta danskih spletnih delavnic je bila namenjena izmenjavi zamisli o tem, kako bi lahko podjetja spodbujala inovacije in zeleno preobrazbo. Ključna tema razprave, ki je sledila, je bila potreba po pospežitvi zmogljivosti za zasnovo in proizvodnjo vodika in goriv, pridobljenih iz vodika, v EU (glej [dogodek](#)).

Boj proti podnebnim spremembam in zeleni dogovor

Udeleženci in udeleženke pogosto izražajo zaskrbljenost zaradi podnebnih sprememb in njihovih posledic ter pozivajo vlade in EU, naj nemudoma ukrepajo in vzpostavijo močnejšo evropsko okoljsko politiko za boj proti podnebnim spremembam (glej primer zamisli, primer dogodka). Predlogi so povezani z zmanjšanjem emisij, doseganjem podnebne nevtralnosti, bojem proti onesnaževanju in zelenim prehodom, ki so zajeti tudi v različnih temah v nadaljevanju.

Kar zadeva emisije, se eno od najpogostejše obravnavanih vprašanj nanaša na obdavčitev emisij, natančneje na spodbujanje podjetij k zmanjšanju emisij

toplogrednih plinov z izbiro cenejših obnovljivih virov energije, kar posledično vodi do bolj trajnostnih odločitev odjemalcev (glej primer [zamisli, ki je dobila veliko podpore](#)). Drugi predlog je znižanje najvišje dovoljene stopnje emisij toplogrednih plinov. To trenutno omogoča, da elektrarne na premog in plin z visokim izkoristkom padejo pod prag; vendar še vedno prispevajo k onesnaževanju (glej [zamisli](#)). Izpostavljena je tudi potreba po davku na meji glede na emisije ogljika in s tem povezanih ukrepov (glej primer [dogodka](#)).

Prispevajoči so omenili pogodbo o neširjenju fosilnih goriv, pobudo civilne družbe, katere cilj je zagotoviti zmanjšanje uporabe fosilnih goriv. Priporočajo, naj se EU pridruži pogodbi vzporedno s Pariškim sporazumom (glej [zamisli](#)).

Eden od udeležencev poziva k večjim naložbam v razvoj tehnologij za zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida (tehnologija CCS) (glej [zamisli](#)).

Po vsej Evropi so bile na splošno organizirane razprave o zelenem dogovoru in zelenem prehodu, da bi razpravljali o ključnih prednostnih nalogah, dobrih praksah, izvajanju na lokalni in regionalni ravni ter alternativnih poslovnih modelih (glej primere dogodka in [dogodka](#)).

Več prispevkov se osredotoča na socialne in gospodarske učinke izvajanja zelenega dogovora kot strategije EU, katere cilj je Evropo usmeriti na pot preobrazbe v podnebno nevtralno, pravično in uspešno družbo. Obstajajo na primer pozivi k bolj socialno vključujočemu pristopu in k uravnoteženi strategiji, katere gospodarsko, socialno in okoljsko razsežnost je treba oceniti ter izvajati skupaj in strateško, pri čemer se je treba sklicevati na hitro naraščajoče cene energije po vsej Evropi (glej [zamisli](#)). Zelo podprta zamisel na platformi želi, da EU zagotovi močan in vključujoč pristop k upravljanju, pri katerem so delavci in sindikati vključeni v oblikovanje in izvajanje politik prilagajanja na vseh ravneh. Poudarjeno je, da bi morala strategija EU za obvladovanje podnebnih sprememb vključevati konkretne ukrepe politike za ohranjanje delovnih mest ter varovanje zdravja in varnosti delavcev, pa tudi aktivne politike trga dela ter preusposabljanje in usposabljanje za preprečevanje izgube delovnih mest (glej [zamisli](#)).

Na splošnejši ravni se predlaga oblikovanje preglednice kazalnikov za spremljanje učinka ukrepov in zagotavljanje dokazov o napredku pri izvajanju zelenega dogovora na regionalni ravni (glej [zamisli](#)).

Energija

Druga tema, ki pritegne več zanimanja, je energija, ki je pogosto izpostavljena v zvezi s temo podnebnih sprememb. Prispevajoči na platformi predlagajo spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov v manjšem in večjem obsegu, na primer z evropskim energetske sodelovanjem (glej [dogodek](#)). Poleg energije iz obnovljivih virov je jedrska energija tema razprave, pri čemer zamisli pozivajo k omejitvi uporabe jedrske energije oziroma k razvoju varne jedrske energije in njeni uporabi v državah in krajih, kjer ni mogoče uporabljati obnovljivih virov energije (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega so nedavni načrti Evropske komisije, da jedrsko energijo in zemeljski plin uvrsti med zelene naložbe, sprožili kritike na platformi konference (glej primer [zamisli](#)). Po drugi strani pa večina prispevkov o tem vprašanju zavzema nasprotno stališče in navaja, da je jedrska energija najboljši način za razogljičenje (glej primer [zamisli](#)).

Hkrati se poziva k preučitvi alternativnih virov energije (glej primer [dogodka](#)), kot so termonuklearna fuzija, geotermalna energija ali vodik, ki bi znatno prispevali k energetski raznolikosti (glej primer [zamisli](#)). Vendar prispevajoči poudarjajo, da mora lokalno prebivalstvo sprejeti tudi alternativne vire, kot je vetrna energija, in da je treba zagotoviti, da bodo pozitivno vplivali na biotsko raznovrstnost, ljudi in krajino (glej primer [zamisli](#)).

V okviru podsklopa energijsko učinkovito in okolju prijazno ogrevanje primeri vključujejo zamisel o uporabi peči na več goriv (glej [zamisli](#)) ali omrežje za daljinsko ogrevanje, ki izkorišča neizkoriščene vire toplote, kot je globoka geotermalna energija (glej [zamisli](#)).

Ljudje na splošno pozivajo podjetja in komercialna podjetja k večji odgovornosti in angažiranosti, na primer k zmanjšanju umetne razsvetljave, kadar ni potrebna, na primer oken v nakupovalnih središčih po času zaprtja (glej [zamisli](#)).

V zvezi s cilji energijske učinkovitosti na ravni stanovanj prispevajoči zagovarjajo prehod na individualno porabo energije v stanovanjih (glej [zamisli](#)). Druga zamisel je mikro proizvodnja energije v stanovanjih (glej [zamisli](#)).

Promet

Druga pogosto pojavljajoča se skupina zamisli se nanaša na promet, o katerem se pogosto razpravlja v zvezi z onesnaževanjem. Nekateri od spodaj navedenih predlogov se nanašajo na spremembo prometnih sistemov, da bi se zmanjšalo onesnaževanje.

Zamisli o spremembi prometnih sistemov, predstavljene na platformi, zahtevajo predvsem prepoved letov na kratke razdalje v EU, da bi zmanjšali onesnaževanje (glej primer [zamisli](#)). Sodelujoči poudarjajo, da je

Zaradi pandemije se je letalska industrija že zmanjšala.

Na splošno obstaja močna podpora izboljšanju sistemov javnega prevoza v Evropi (glej primer [zamisli](#)) kot okolju prijaznejših alternativ letom na kratke razdalje. Zlasti se obširno razpravlja o skupnem evropskem železniškem omrežju (glej primer [zamisli](#) in [dogodek](#)). Eden od sodelujočih predlaga iskalnik Euro Trainscanner, da bi potovanje z vlakom postalo privlačnejše (glej [zamisli](#)), drugi pa predlaga uvedbo integrirane vozovnice EU in njeno brezplačno uporabo v mestih (glej [zamisli](#)). Predlogi za razširitev hitrih železniških omrežij in vzpostavitev čezmejnih železniških povezav so bili pripravljeni na enem od več dogodkov, organiziranih za evropsko leto železnic (glej [dogodek](#)).

Druge zamisli se nanašajo na skupno kolesarsko mrežo in predlagajo na primer razširitev kolesarskih poti ali vzpostavitev vseevropske mreže kolesarskih križišč (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega je bilo predlagano, da se za občine uvede obveznost vzpostavitve kolesarskih stez kot sestavnega dela ceste, kot že velja za pločnike za pešce (glej [zamisli](#)).

Druga skupina zamisli se osredotoča na inovacije in razvoj električnih vozil, kot so avtomobili in kolesa, ter njihovo vključevanje v sedanje okolje, na primer z zagotavljanjem omrežja polnilnih postaj (glej [zamisli](#) in [zamisli](#)). Kljub temu eden od udeležencev trdi, da imajo električni avtomobili škodljive okoljske in humanitarne stroške, in namesto tega predlaga, da bi bilo treba težo in hitrost vozil omejiti, da bi zmanjšali emisije CO₂ (glej [zamisli](#)).

V zvezi z vprašanjem razogljičenja prometa in okolju prijaznejšega prometa udeleženci poudarjajo tudi pomen čezmejnih projektov za spodbujanje pomorskega in železniškega prometa (glej primer [zamisli](#)). Prav tako se poziva k razvoju programov za spodbujanje raziskav in razvoja ter inovacij, da bi proizvedli javna in zasebna, individualna in kolektivna prevozna sredstva, ki ne onesnažujejo okolja in so 100-odstotno energetske samozadostna (glej primer [zamisli](#)).

Poraba

„Potrošnja“ zajema najrazličnejše podteme, pri čemer se zamisli osredotočajo na najrazličnejše vrste odpadkov iz materialov ter opredeljujejo trajnostne prakse za obravnavanje in zmanjšanje takih odpadkov. Prispevajoči množično pozivajo k spremembi sedanjega sistema množične potrošnje blaga in storitev. Zelo podprta zamisel, ki izraža ponavljajoče se občutke, poziva k spodbujanju krožnega gospodarstva v zvezi s tem (glej [zamisli](#)). Pravica do popravila velja za ključni element pri spreminjanju vzorcev potrošnje in spodbujanju krožnega gospodarstva. Udeleženci

pozivajo k zasnovi izdelkov, prijaznih popravilu, ter uvedbi indeksa popravil in oznake za popravila na ravni EU (glej [zamiseli](#)). Zaradi posledic pandemije so ljudje ponovno razmislili tudi o svetovnih dobavnih verigah in se zavzeli za njihovo skrajšanje (glej [zamiseli](#)). Nekateri prispevajoči gredo še dlje in predlagajo določitev kvot za največjo porabo in proizvodnjo (glej primer [zamisli](#)).

Eden od udeležencev je posebej v zvezi z živilskimi odpadki poudaril, da 40 % vse hrane, proizvedene na svetu, nikoli ne doseže naših tabel in da to povzroča 10 % vseh svetovnih emisij toplogrednih plinov, ter predlagal ukrepe za zaustavitev živilskih odpadkov, kot je podpora donacijam hrane (glej [zamiseli](#)).

Številni prispevajoči na platformi opozarjajo na znatno količino proizvedenih odpadkov in predlagajo več ukrepov za preprečevanje takih odpadkov in boj proti njim, kot je recikliranje (glej primer [zamisli](#)), pri čemer se odločijo za embalažo brez odpadkov ali embalažo z majhno količino odpadnih izdelkov, da bi zmanjšali negativni vpliv na okolje (glej primer [zamisli](#)). Zelo podprta zamisel spodbuja zamisel o programu pod vodstvom EU za vračljivo embalažo za živila, izdelano iz materialov, ki jih je mogoče reciklirati (glej [zamiseli](#)). Eden od udeležencev je opozoril, da je potrebnih več informacij o recikliranju, da bi to prakso spodbudili že v zgodnjem otroštvu (glej [zamiseli](#)). Drugi predlaga uvedbo evropskega integriranega sistema za vračanje steklenic, ki bi temeljil na nemškem modelu (glej [zamiseli](#)). Prepoved oddajanja odpadkov iz EU v zunanje izvajanje je navedena tudi v podsklopu odpadki (glej [zamiseli](#)).

V okviru podteme vpliva potrošnje na okolje je bilo izpostavljeno vprašanje skladnosti uvoženega blaga s standardi EU. Eden od prispevajočih na primer predlaga prepoved uvoza govejega mesa iz Brazilije, ki nima enake ravni sledljivosti kot goveje meso iz EU (glej [zamiseli](#)).

Druga ponavljajoča se zamisel se zavzema za naprednejši sistem označevanja izdelkov (glej primer [zamisli](#)), v katerem bi bil podrobno opisan vpliv proizvodnje na okolje ali navedeno, ali izdelki vsebujejo mikroplastiko in imajo zato negativen dolgoročni učinek na zdravje potrošnikov (glej primer [zamisli](#)). V zamisli, ki je prejela veliko podpore, je predlagana „podnebna ocena“ za proizvode, s katero bi se izračunal vpliv proizvoda na podnebje v smislu proizvodnje, prevoza, profila podjetja itd. (glej [zamiseli](#)).

Zadnji sklop se nanaša na hitro modno in tekstilno industrijo, da bi postala okolju prijaznejša; prispevajoči poudarjajo veliko količino virov, ki se uporabljajo za proizvodnjo oblačil, in dejstvo, da oblačila pogosto niso primerna za recikliranje (glej primer [zamisli](#)).

Na delavnici za državljane, ki je potekala v Španiji, je bilo ustvarjenih več zamisli v zvezi s porabo vode. Prispevajoči poudarjajo, da je treba izboljšati sisteme za distribucijo in zbiranje vode, da bi preprečili nastajanje odpadne vode (glej [dogodek](#)).

Poleg tega udeleženci poudarjajo, da je treba namesto množičnega turizma spodbujati zeleni in trajnostni turizem, saj naj bi ta znatno vplival na naravne in kulturne vire (glej primer [dogodka](#)).

Zadnja skupina pripomb in zamisli v okviru te teme odraža pomisleke glede odpadkov, ki nastajajo z novimi elektronskimi napravami, ter poziva k večji obvezni garanciji za take naprave in potrebi po zagotovitvi popravljivosti (glej primer [zamisli](#)) ter vzpostavitvi sodelovalne platforme za mreženje, da se zagotovi ponovno kroženje e-odpadkov (glej [zamiseli](#)). Drug predlog vključuje razvoj pilotnega programa za zamenjavo električnih naprav 35 milijonov družin v EU z napravami A+++ v skladu s ciljem EU glede zelenega prehoda (glej [zamiseli](#)).

Nekateri udeleženci in udeleženke želijo tudi, da bi bila poraba energije omejena, zlasti ker se električna energija večinoma proizvaja iz fosilnih goriv, in sicer z uvedbo mesečne kvote električne energije za porabo, pri čemer bi bil presežek obdavčen (glej primer [zamisli](#)). Nekaj udeležencev je izrazilo zaskrbljenost glede razvoja kriptovalut, kjer oprema vodi do velike porabe električne energije. Bolj ko rudarjenje kriptovalut postaja svetovno vprašanje, več omejitev in predpisov bo potrebnih (glej primer [zamisli](#)).

Biotska raznovrstnost in dobrobit živali

Ohranjanje biotske raznovrstnosti in zaščita živali sta med konferenco postali vse pogostejši temi z več prispevki.

Glavni podsklop zamisli se nanaša na krčenje gozdov. Ena od bolj podprtih zamisli poziva k naložbam v ponovno pogozdovanje Evrope, da bi preprečili dezertifikacijo (glej [zamiseli](#)), ali na svetovni ravni, da bi rešili pljuča planeta, in sicer amazonski deževni gozd in druge svetovne deževne gozdove, ne le zato, da bi upočasnili globalno onesnaževanje z ogljikom in rešili vrste, temveč tudi zato, da bi zmanjšali migracijske pritiske na Evropo (glej primer [zamisli](#)). Predlogi politike vključujejo prepoved uvoza proizvodov, pridobljenih s krčenjem gozdov (glej [zamiseli](#)).

Zaščita živali je prav tako pomemben sestavni del te teme. Eden od udeležencev je predlagal sprejetje skupne politike za zaščito ogroženih evropskih vrst (glej [zamiseli](#)). Več udeležencev je podprlo zamisli o ustavitvi trgovine z eksotičnimi živalmi kot hišnimi živalmi (glej [zamiseli](#)) ter zamisli v zvezi z zaščito vodnih živali, vključno z izvajanjem zakonodaje o dobrobiti vodnih živali (glej primer [zamisli](#)).

Med drugimi prispevki, povezanimi s temo biotske raznovrstnosti, izstopa predlog za zasaditev dreves na vseh „pozabljenih“ krajih, kot so avtoceste, cestne

izmenjave itd., kot način za zajemanje CO₂, povečanje evapotranspiracije, izboljšanje biotske raznovrstnosti in uravnavanje vodnih tokov (glej [zamiseli](#)). Na nekaterih dogodkih se je razpravljalo tudi o pozivu, naj se naravi pusti več prostora (glej [dogodek](#)). Nadaljnji predlog vključuje ustanovitev evropske mobilne pomorske raziskovalne postaje, da bi pridobili bistveno znanje o morski biotski raznovrstnosti (glej [zamiseli](#)).

Kmetijstvo

Druga tema, ki je pritegnila precejšnje število prispevkov in precej podpore v zvezi s povezanimi zamislimi, je kmetijstvo. V okviru te teme prispevajoči precej pogosto zagovarjajo koncept ekološkega kmetovanja in več malih kmetij (glej primer [zamisli](#)), pri čemer pozivajo k prepovedi uporabe pesticidov in intenzivnega kmetovanja (glej primer [zamisli](#)). Nekateri prispevajoči gredo še dlje in predlagajo, da bi bilo treba prepoved pesticidov razširiti na zasebno uporabo (glej primer [zamisli](#)). Podpora malemu in ekološkemu kmetovanju ter prihodnosti kmetijske politike EU na splošno se kaže tudi v udeležbi na okroglih mizah, organiziranih za razpravo o teh posebnih temah (glej primer [dogodka](#)).

V sklopu zamisli je predstavljenih več primerov za zmanjšanje onesnaževanja in večjo trajnostnost kmetijstva, pri čemer so v razpravah obravnavani vidiki, kot so uporaba plastike v kmetijskih filmih (glej [zamiseli](#)) in načini za zmanjšanje porabe vode v kmetijstvu (glej [zamiseli](#)).

Druge zamisli kažejo, da bi morala EU storiti več za spodbujanje rastlinske prehrane zaradi varstva podnebja in ohranjanja okolja. Nekateri prispevajoči kot razlog za tako ukrepanje navajajo etične pomisleke (glej primer [zamisli](#)). To je obravnavano tudi v okviru teme „Zdravje“.

Prispevajoči močno poudarjajo tudi potrebo po zagotavljanju prehranske neodvisnosti in varnosti s spodbujanjem lokalnega kmetijstva. V razpravah so bili obravnavani prehranski pasovi okoli mest, sajenje sadnega drevja na mestnih območjih, podpora proizvajalcem in kmetom pri pridobivanju zemljišč z omejevanjem cen takih zemljišč in drugi ukrepi (glej [zamiseli](#)). Poleg tega predlogi vključujejo določitev kvot za nakup lokalnih proizvodov za velike mednarodne supermarkete (glej [zamiseli](#)).

V okviru teme kmetijstva se postavlja vprašanje, kako bi se moralo kmetijstvo spopasti s podnebnimi nihanjem in se nanje pripraviti. V zvezi s tem lahko večnamenski in raznoliki kmetijsko-gozdarski sistemi povečajo nastajanje humusa, zmogljivost zadrževanja vode in vezavo CO₂, s čimer se znatno povečata stabilnost in produktivnost kmetijstva (glej [zamiseli](#)). Poleg tega se en udeleženec zavzema za prehod z intenzivnega kmetijstva na agroekologijo (glej [zamiseli](#)).

Nazadnje se razpravlja o dohodku kmetov, pri čemer nekateri prispevajoči pozivajo, naj kmetje prejmejo zajamčen dohodek s poštenimi cenami namesto s subvencijami (glej primer [zamisli](#)).

Onesnaževanje

Onesnaževanje je opredeljeno kot vir pritiska na svetovno okolje. Obravnavanih je več področij onesnaževanja z naslednjimi podtemami: onesnaževanje vode, onesnaževanje s plastiko in svetlobno onesnaževanje.

V zvezi s podsklopom „onesnaževanje vode“ je velik poudarek na potrebi po zagotavljanju prihodnje varnosti virov pitne vode in čistih ekosistemov. Poleg tega obstajajo konkretni predlogi za boj proti onesnaževanju oceanov in rek (glej primer [dogodka](#)), na primer zamisel o nevtralizaciji zakisljevanja oceanov s posebnimi bakterijami (glej [zamiseli](#)).

Prispevki, ki obravnavajo vprašanje onesnaževanja s plastičnimi materiali, predstavljajo znaten delež skupnih prispevkov, kar odraža vse večjo zaskrbljenost javnosti glede čezmernih plastičnih odpadkov. Poleg poziva k izvrševanju in razširitvi prepovedi plastike za enkratno uporabo (glej primer [dogodka](#)) udeleženci predlagajo omejitev vrst plastike, ki se uporablja za embalažo, na tiste, ki jih je mogoče reciklirati skupaj, ne da bi bilo treba ločevati sestavne dele (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega je bila predlagana zamisel o vzpostavitvi obratov za recikliranje plastike, odstranjene iz rek in oceanov (glej [zamiseli](#)).

Nazadnje, v nekaterih zamislih na platformi je predlagana omejitev svetlobnega onesnaževanja (glej primer [zamisli](#)).

Subvencioniranje, obdavčitev

Poleg različnih zamisli v zvezi z obdavčitvijo emisij, ki so obravnavane v okviru teme boja proti podnebnim spremembam, je v okviru te teme podanih več predlogov za zaustavitev okolju neprijaznih subvencij, kot je zelo podprta zamisel o ustavitvi vseh subvencij za fosilna goriva (glej [zamiseli](#)). Podobno druga zamisel poziva k odpravi škodljivih subvencij za ribolov (glej [zamiseli](#)). Po drugi strani se predlogi zavzemajo za povečanje subvencij za projekte na področju biotske raznovrstnosti in podnebnih sprememb ali pa je EU zagotovila sredstva za obnovo izolacije hiš (glej primer [zamisli](#)).

Prispevajoči predlagajo tudi uvedbo davka na trajnostnost (glej primer [zamisli](#)), s katerim bi netrajnostne proizvode podražili, zaradi česar bi bili

manj privlačni za potrošnike in proizvajalce. Poleg tega bi to EU zagotovilo tudi dodatne prihodke ali „podnebne prihodke“ za naložbe v trajnostne ukrepe, kot sta nakup električnih avtomobilov in namestitve sončnih panelov na zasebnih domovih (glej [zamiseli](#)).

Ustvarjanje sprememb v vedenju in vedenju

Poudarek je tudi na izobraževanju in ozaveščanju Evropejcev in Evropejk vseh generacij (glej [dogodek](#)). Čeprav se večina zamisli nanaša na izobraževanje mladih (glej primer [zamisli](#)), že od zgodnjega otroštva prek izobraževalnih vrtov (glej [zamiseli](#)), se poziva tudi k vključevanju starejših Evropejcev v pobude na področju podnebnih sprememb, zlasti zaradi vse večjega staranja prebivalstva v Evropi (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega nekateri prispevajoči poudarjajo potrebo po spodbujanju ekološko odgovornega komuniciranja evropskih institucij. Predlagajo na primer razvoj komunikacijskih orodij o tem, „kako postati ekološko odgovoren Evropejec“, in krepitev okoljskega izobraževanja, da bi ustvarili soseske, odgovorne za okolje (glej [zamiseli](#)).

Nekateri udeleženci se zavedajo vloge posameznikov pri zmanjševanju podnebnih sprememb, vendar vztrajajo pri odgovornosti podjetij in pozivajo ljudi, naj od podjetij, ki trdijo, da so ogliščno nevtralna, vendar se še vedno zanašajo na netrajnostne poslovne modele, zahtevajo odgovornost (glej [zamiseli](#)).

Stanovanjska in gradbena dela

Dodatna tema se nanaša na stanovanja in gradbeništvo, podtema pa združuje številne zamisli in dogodke, na katerih se razpravlja o novem evropskem Bauhausu (glej [dogodek](#)), da bi inovativno, estetsko zasnovo združili s konkretnimi ukrepi za boj proti podnebnim spremembam ter da bi naši prihodnji življenjski prostori postali bolj trajnostni, cenovno ugodni in dostopni. Druga zamisel poziva k kampanjam ozaveščanja o zeleni in trajnostni gradnji z uporabo nizkoogljčnih gradbenih materialov (glej [zamiseli](#)).

Podobno se dialog, organiziran na Švedskem, osredotoča na načine razvoja in spodbujanja trajnostnih stanovanj na podeželskih območjih, da bi podeželsko življenje postalo privlačnejše (glej [dogodek](#)).

Eden od predlogov vključuje uvedbo evropskega sklada za obnovo zemljišč, da bi se zapuščena zemljišča in stavbe obnovili v bolj naravno stanje v korist biotske raznovrstnosti in prebivalcev mest (glej [zamiseli](#)).

Nazadnje je bila preučena tudi zamisel o ponovnem kroženju rabljenih elementov in materialov v gradbeni industriji (glej [zamiseli](#)).

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

V zadnjih prispevkih je bil nov poudarek na energiji glede na vse bolj problematično odvisnost EU od ruske oskrbe s plinom in nafto. Podanih je bilo več predlogov, od spodbujanja energetske treznosti v EU (glej [zamiseli](#)) do spodbujanja trajnostnega prometa. Znatno del novih prispevkov se je zavzemal za izboljšana železniška omrežja, poceni in dostopen javni prevoz ter uporabo koles (glej primer [zamisli](#)). Razprava je bila osredotočena predvsem na čiste vire energije, kar je priljubljena tema, kot je bilo razvidno tudi iz prejšnjih poročil (glej primer [zamisli](#)). Vodik je bil pogosto omenjen kot primer nosilca zelene energije, medtem ko so bile omejitve nekaterih „zelenih“ virov energije, kot sta jedrska energija in metan, pogosto poudarjene (glej primer [zamisli](#)).

V zvezi s podtemo spodbujanja trajnostne potrošnje so bile ugotovljene predhodno sporočene podteme, kot so prepoved uporabe plastike (glej primer [zamisli](#)), recikliranje, zmanjšanje količine odpadkov in davčni sistem, ki spodbuja trajnostno potrošnjo. Nove zamisli so vsebovale posebne predloge, kot je prispevek, v katerem je bila predlagana vzpostavitev programa izmenjave avtomobilov, ki ga podpira EU, da bi lahko državljani in državljanke svoje avtomobile zamenjali za modele, ki manj onesnažujejo okolje, kot so hibridni avtomobili (glej [zamiseli](#)). V drugih prispevkih so bili predlagani načini varčevanja z energijo, zlasti v pisarnah zaradi podnebnih sprememb (glej primer [zamisli](#)).

O podnebnih spremembah in emisijah na splošno se je ponovno obširno razpravljalo, medtem ko so bile zamisli v zvezi z okoljskim izobraževanjem v preteklem obdobju predstavljene pogostejše (glej primer [zamisli](#)). V okviru teme boja proti podnebnim spremembam so bili v nedavnih prispevkih podani predlogi v okviru skupnega pristopa k podnebnim spremembam za evropskega ambasadorja za okolje ali – glede na sedanje okolje – za ustanovitev evropskega ministra za energijo, ki bi Evropo v teh zadevah zastopal na mednarodnem prizorišču (glej primer [zamisli](#)).

Na evropski mladinski razpravi, ki je v začetku aprila 2022 potekala v Milanu, so razpravljali o številnih vprašanih, povezanih s trajnostnim raziskovanjem vesolja, in pozvali k razvoju novih, okolju prijaznejših

vesoljskih tehnologij za ustvarjanje trajnostnih satelitov
(glej zamisel).

Spodbujanje krožnega gospodarstva
 Ponovni razmislek o dobavnih verigah
 Interrogirana množična poraba
 Zmanjšanje vseh vrst odpadkov, vključno z odpadno hrano in vodo
 Uvedba večje obvezne garancije za nove aparate
 Prepoved oddajanja odpadkov iz EU v zunanje izvajanje
 Uvedba oznak izdelkov s podrobnim opisom vpliva na okolje
 Spodbujajte počasno modo 8; okolju prijazna tekstilna industrija
 Boj proti odpadni vodi
 Spodbujanje zelenega in okolju prijaznega turizma
 Spodbujanje energetske učinkovitosti elektronskih naprav

Poraba

Olajšanje zelenega prehoda s konkretnimi ukrepi politike
 Razširitev sistema EU za trgovanje z emisijami
 Davčne emisije
 Nižja najvišja dovoljena stopnja emisij toplogrednih plinov
 Pridružite se pogodbi o neširjenju fosilnih goriv
 Naložbe v tehnologijo CCS
 Vzpostavitev močnejše evropske okoljske politike za boj proti podnebnim spremembam
 Spodbujanje izvajanja na lokalni in regionalni ravni
 Razširitev zelenega dogovora na socialno vključujoč način
 Spremljanje učinka ukrepov in izvajanja

Spopadanje s podnebnimi spremembami

Spodbujanje trajnostnih načinov za doseganje evropske energetske suverenosti
 Opustitev ali omejitev neobnovljivih virov energije
 Spodbujanje in raziskovanje alternativnih virov energije
 Preučitev energetske učinkovitosti in okolju prijaznega ogrevanja
 Od podjetij zahtevati odgovornost za njihovo porabo energije
 Urejanje rudarjenja kriptovalut

Energija

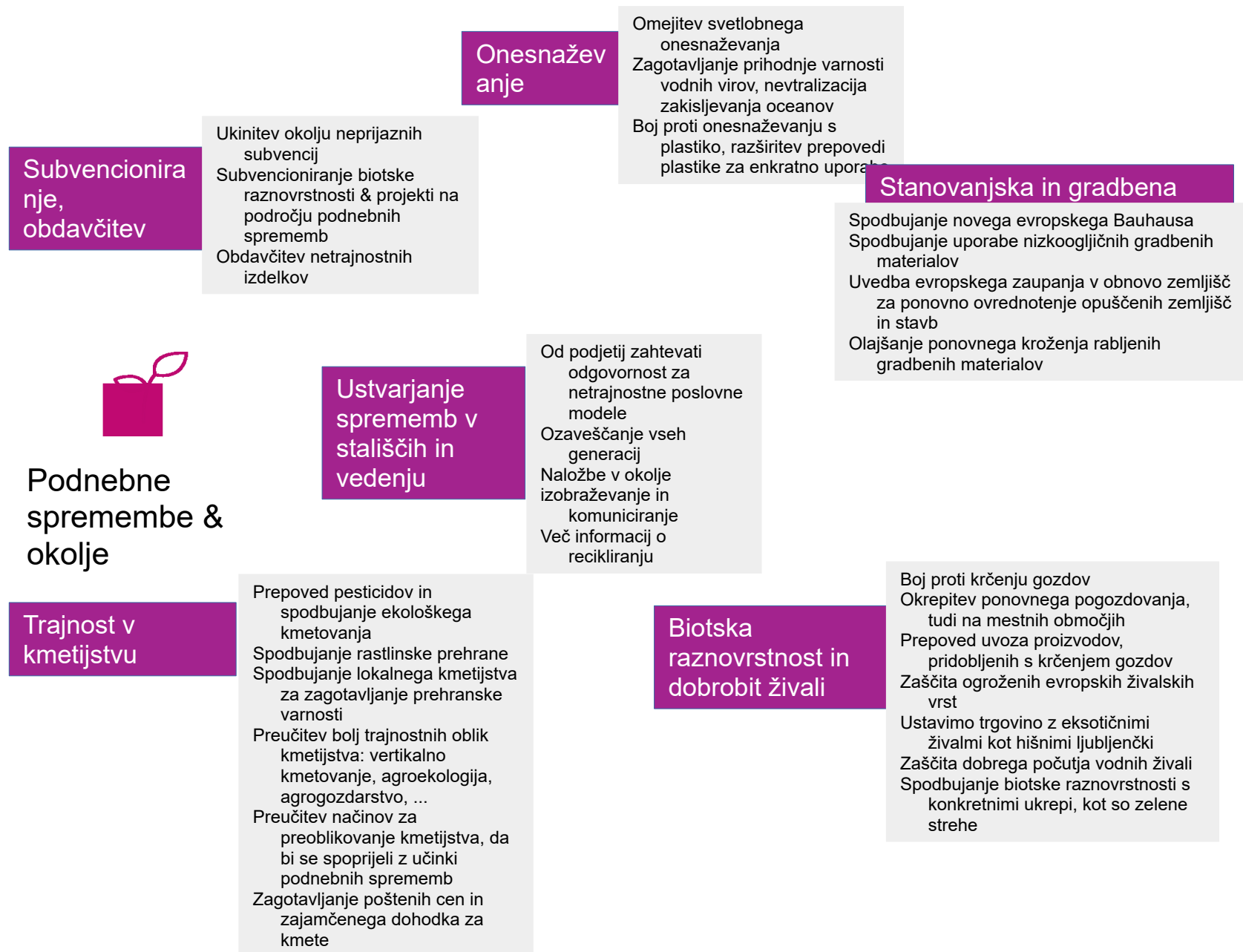
Prepoved letov na kratke razdalje
 Izboljšanje in razširitev javnega prevoza in njegove infrastrukture
 Razširiti omrežja hitrih vlakov
 Olajšanje kolesarske infrastrukture
 Razpravljajte o okoljskih koristih in pomanjkljivostih električnih avtomobilov
 Naložbe v raziskave in razvoj okolju prijaznega prometa

Podnebne spremembe in okolje

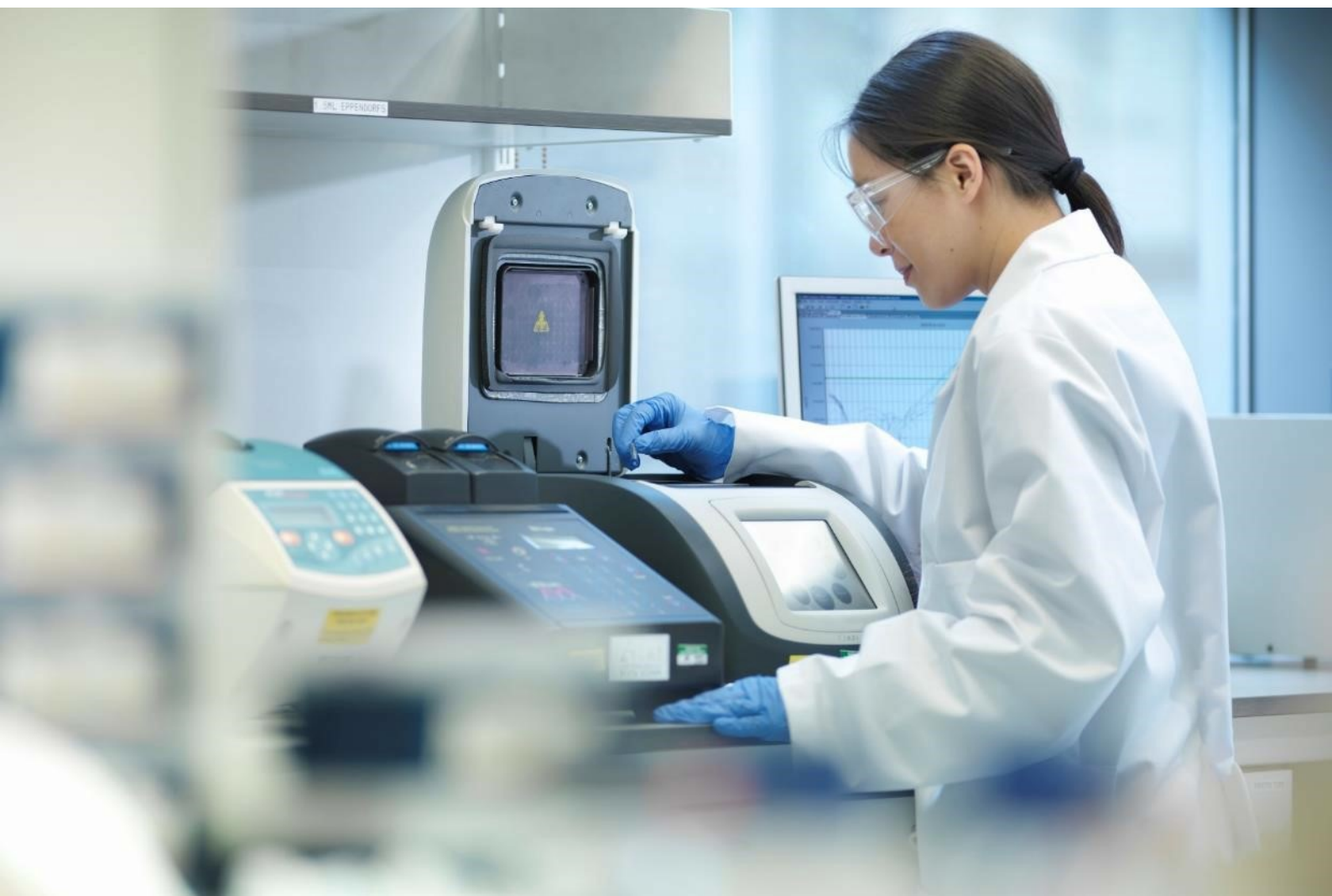
Promet

Slika 9 – Miselni vzorec za temo „Podnebne spremembe in okolje“, 1. del

Slika 10 – Miselni vzorec za temo „Podnebne spremembe in okolje“, del 2

3. Zdravje

V okviru teme „Zdravje“ so sodelujoči obravnavali najrazličnejše teme. Najpogostejše obravnavane teme so izpostavile potrebo po zagotavljanju enakega dostopa do visokokakovostnega zdravstvenega varstva ter predlagale večjo usklajenost in povezovanje zdravstvenega varstva na evropski ravni; na to so vplivale tudi izkušnje s COVID-19 in njegov vpliv. Druge zamisli segajo od pozivov k večjim naložbam v duševno zdravje, zdravstvene raziskave za boj proti trenutnim zdravstvenim izzivom, s posebnim poudarkom na starajočem se prebivalstvu in raku, do pozivov k naložbam v preventivne ukrepe, vključno s spodbujanjem zdravega življenja in obravnavanjem tistih elementov, za katere je znano, da so vzroki za zdravstvene težave, kot sta onesnaženost zraka in uživanje tobaka. Na to temo je bilo zbranih 2 413 prispevkov: 1.162 zamisli, 1.003 komentarjev in 248 dogodkov. Opredeljene teme so navedene glede na njihovo stopnjo pojavljanja. Glavne teme, obravnavane v okviru te teme, so:

- Dostop do zdravstvenega varstva za vse
- Povezovanje zdravstvenih sistemov EU
- Zdrav življenjski slog
- Raziskave na področju zdravja
- Preprečevanje namesto posredovanja
- Zdravo staranje in preprečevanje staranja
- Pristopi k medicini
- Odzivi na COVID-19
- Zdravje v digitalizirani dobi
- Nega raka
- Zdravstveni delavci
- Spolno in reproduktivno zdravje

Dogodki

Na različnih nedavnih dogodkih so bila obravnavana vprašanja, kot sta duševno zdravje in dobro počutje (glej primer [dogodka](#)). V okviru Evropskega kongresa mladinskih svetov, ki je potekal na Poljskem, so udeleženci razpravljali o vplivu družbenih medijev na duševno zdravje (glej [dogodek](#)). V zvezi s pandemijo COVID-19 so bili upoštevani učinki pandemije na telesno in duševno zdravje državljanov (glej [dogodek](#)).

Na spletnem dogodku, organiziranem na Univerzi v Ljubljani, so udeleženci preučevali vlogo EU pri omogočanju zdravega staranja (glej [dogodek](#)). dogodek v Italiji pa je bil namenjen evropskemu načrtu za boj proti raku (glej [dogodek](#)).

V zvezi z vključevanjem zdravstvenega varstva v vseh državah članicah EU so bili na participativnem seminarju v Grčiji obravnavani obeti in izzivi za vzpostavitev evropskega sistema javnega zdravja (glej [dogodek](#)). Udeleženci so oblikovali zamisli, ki segajo od pozivov k ustanovitvi evropske zdravstvene enote do potrebe po odpravi neenakosti med severom in jugom, da bi se približali takšnemu skupnemu evropskemu sistemu javnega zdravja.

Na spletnem dogodku so razpravljali o zdravstvenih tveganjih, povezanih s kakovostjo zraka zaradi onesnaževal, kot so tobačni dim, kurilni plin, kemikalije ter drugi alergeni in radoni (glej [dogodek](#)).

Dostop do zdravstvenega varstva za vse

Ena od najpogostejših tem v okviru te teme je poziv k enakemu dostopu do cenovno dostopnega in visokokakovostnega zdravstvenega varstva (glej primer [zamisli](#) z veliko podporo).

Predlagane zamisli podpirajo tudi uvedbo evropskega sistema zdravstvenega zavarovanja (glej primer [zamisli](#)). Ena od zamisli na to temo, ki je prejela veliko podpore, prav tako poziva EU, naj vsem prebivalcem EU zagotovi enak dostop do cenovno dostopnih in visokokakovostnih zdravstvenih storitev in storitev socialnega varstva, ki jih zagotavljajo odporni, dobro zaposleni in dobro opremljeni javni sistemi s splošno pokritostjo (glej [zamisli](#)). Več zamisli se je razvilo v zvezi s potrebo, da EU dodeli sredstva za zagotovitev posebnega dostopa do varstva duševnega zdravja za vse, ne glede na dohodek in starost (glej primer [zamisli](#)). Predlagana je tudi zamisel o deprivatizaciji zdravstvenega sektorja, da bi zdravstveno varstvo postalo cenovno dostopno za vse (glej primer [zamisli](#)).

in da bi odpravili dvojno pot med javnim in zasebnim zdravstvenim dostopom v EU (glej [zamisli](#)). V drugih zamislih je izpostavljeno vprašanje stroškov zdravil in predlagani so načini, kako z večjim spremljanjem farmacevtske industrije zagotoviti njihovo cenovno dostopnost za vse (glej primer [zamisli](#)).

Kar zadeva dostopnost, je v skupini zamisli predlaganih več rešitev za praktično večjo dostopnost zdravstvenega varstva za paciente z omejeno mobilnostjo ali paciente na oddaljenih območjih (glej primer [zamisli](#)). Razvoj zdravstvenega varstva na daljavo poteka v obliki hitrega in neoviranega dostopa do zdravstvenih sistemov z zdravstvenimi avtobusi (glej [zamisli](#)).

Zadnji podsklop se nanaša na vidik enakosti pri dostopu do zdravstvenega varstva. Prispevajoči poudarjajo, da se nekatere skupine pacientov pogosto srečujejo s posebnimi družbenimi ovirami. Nekateri udeleženci in udeleženke poudarjajo, da se je treba osredotočiti na pediatrično oskrbo, zlasti za onkološke bolnike (glej primer [zamisli](#)). druga zamisel pa je povečanje ciljno usmerjenih prejemkov za invalide (glej [zamisli](#)). Eden od udeležencev poziva k večjemu dostopu transspolnih oseb do namenskih zdravstvenih storitev (glej [zamisli](#)).

Glede na sedanje razmere zaradi COVID-19 in naraščajoče čakalne seznane za storitve na področju duševnega zdravja se številne zamisli razvijajo v zvezi s potrebo, da EU dodeli sredstva za zagotovitev dostopa do oskrbe na področju duševnega zdravja za vse, ne glede na dohodek in starost (glej primer [zamisli](#)).

Na nemškem dogodku z naslovom „Zdravje brez meja pri starajočem se prebivalstvu“ so razpravljali o sedanjih in prihodnjih izzivih za evropske zdravstvene sisteme zaradi dveh megatrendov, značilnih za zdravje v naši dobi: staranje prebivalstva in tehnološka revolucija. Del tega dogodka je bil namenjen tudi razumevanju, kako izkoristiti tehnologijo za zagotovitev celovitega zdravstvenega varstva kljub staranju prebivalstva (glej [dogodek](#)). Udeleženci so opredelili tri področja ukrepanja: vzpostavitev mednarodnih programov usposabljanja, preseganje geografskih meja na področju zdravstvenih raziskav in oskrbe ter izboljšanje delovnih modelov (delovni čas in vsebina), zlasti mehanizmov ocenjevanja delavcev.

Povezovanje zdravstvenih sistemov EU

Med predlaganimi temami v zvezi z zdravjem je na splošno ena najpogostejše omenjenih tem povezovanje zdravstvenih sistemov EU z okrepljenim sodelovanjem med državami članicami (glej primer [zamisli](#)). Udeleženci platforme se zavzemajo za tesnejše

sodelovanje med državami članicami, da bi okrepili evropske sisteme zdravstvenega varstva (glej primer [dogodka](#)) in zagotovili kakovostno zdravstveno varstvo po vsej EU. Zamisli vključujejo določitev standardov oskrbe na ravni EU (glej primer [zamisli in zamisel](#)), združevanje medicinskega znanja in zmogljivosti v mrežo (glej primer [zamisli](#)) ali na primer omogočanje svobodnega gibanja in oskrbe kritično bolnih pacientov po vsej EU (glej primer [zamisli](#)). Obstajajo tudi predlogi o priznavanju kvalifikacij oskrbovalcev po vsej EU, ustanovitvi evropske bolnišnice za redke bolezni (glej [zamisli](#)), izboljšanju pravnih predpisov o presajanju za vzpostavitev enotnega sistema presajanja in darovanja organov (glej [zamisli](#)) ter ustanovitvi evropske agencije za akreditacijo zdravstvenih ustanov (glej [zamisli](#)). V zvezi s tem prispevajoči predlagajo priznavanje bolezni po vsej EU, da bi vzpostavili podatkovno zbirko z metodami zdravljenja in ocenami za pripravo režima bolezni na ravni EU (glej primer [zamisli](#)). Druga zamisel se nanaša na vzpostavitev zdravstvenih koridorjev med sosednjimi državami (glej primer [zamisli](#)). To bi delavcem, pacientom in drugim zdravstvenim delavcem omogočilo, da med prihodnjimi omejitvami gibanja potujejo prek nacionalnih meja, s čimer bi se zagotovil dostop do zdravstvenega varstva.

V skladu s tem je v razpravah poudarjena potreba po povečanju pristojnosti EU na področju javnega zdravja (glej primer [zamisli in dogodek](#)), pri čemer so številni predlagali in podprli zamisel o reviziji Lizbonske pogodbe (glej primer [zamisli](#)). Drugi predlagajo ustanovitev evropskega zdravstvenega organa (glej [zamisli](#)) ali okrepitev vloge Evropske agencije za zdravila (glej [zamisli](#)). Eden od sodelujočih predlaga ustanovitev evropskega ministrstva za zdravstvo (glej [zamisli](#)) ali pravega organa, ki bi usklajeval vse zdravstvene agencije EU za nadzor nad dobavo zdravil, od razvoja do proizvodnje (glej [zamisli](#)). Ti predlogi so najpogostejše podani v zvezi z načinom, kako so se države članice spopadle s pandemijo COVID-19 in s tem povezanim pomanjkanjem medicinske opreme, izzivi razvoja cepiv in skupnimi nakupi cepiv. V skladu s tem prispevajoči poudarjajo, da je treba povečati ali preseliti proizvodno zmogljivost zdravil in medicinskih pripomočkov znotraj EU (glej primer [zamisli](#)).

Nekateri prispevajoči pozivajo k celostni strategiji za skupne zdravstvene izzive EU, kot sta evropska strategija za duševno zdravje (glej primer [zamisli](#)) in preprečevanje samomorov (glej primer [zamisli](#)), ali k skupnemu pristopu k redkim boleznim (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem so udeleženci v nacionalni razpravi o zdravju, ki je bila organizirana na Poljskem, predlagali spremembo Pogodbe o Evropski uniji, da bi se vprašanja duševnega zdravja urejala na ravni Unije (glej [dogodek](#)). Drugi v okviru boja proti raku in njegovega preprečevanja menijo, da razširitev pristojnosti Unije na področju zdravja ni primerna, saj so države članice bolj usklajene z lokalnimi razmerami (glej [zamisli](#)). Sklop zamisli obravnava temo oskrbe ob koncu življenja in se zavzema za enotno evropsko

strategijo za zdravljenje ob koncu življenja (glej [zamisli](#)), druge pa se osredotočajo na izboljšanje paliativnega zdravljenja bolnikov z rakom (glej [zamisli](#)).

Zdrav življenjski slog

Druga pogosta tema je spodbujanje zdravega načina življenja. Številni udeleženci platforme menijo, da je EU akter, ki je dobro usposobljen za spodbujanje zdravega načina življenja med Evropejci. Več prispevajočih meni, da je spodbujanje veganske ali vegetarijanske prehrane pomembno zaradi njihovih koristi za zdravje in okolje (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem nekateri predlagajo zvišanje davkov na meso in znižanje DDV na zdrava živila (glej [zamisli](#)), drugi pa si prizadevajo za obdavčitev nezdravih živil na splošno (glej primer [zamisli](#)). Eden od udeležencev predlaga subvencioniranje zdrave in ekološke hrane, da bi si jo lahko privoščili tudi ljudje z nizkimi dohodki (glej [zamisli](#)). Drug udeleženec razmišlja o posledicah slabe prehrane in predlaga boj proti vnetnim boleznim, povezanim s slabo prehrano in debelostjo (glej [zamisli](#)).

Na platformi je predlagana tudi podpora za spodbujanje zdravstvene pismenosti in izobraževanja (glej primer [zamisli in zamisli](#)) ter uvajanje praks, povezanih z zdravjem, že od zgodnjega otroštva kot ključnega dejavnika za zdrav življenjski slog (glej [zamisli](#)). V zvezi s tem je eden od udeležencev kritiziral parametre, uporabljene v sistemu Nutri-Score (glej [zamisli](#)). Poleg izobraževanja o zdravi prehrani prispevajoči menijo, da je izobraževanje o duševnem zdravju še posebej pomembno (glej primer [zamisli](#)).

Povezava med hrano in zdravjem je nadalje raziskana v več zamislih, ki odpirajo vprašanje okrepljenega nadzora kakovosti hrane (glej primer [zamisli](#)) ali prepovedi posebnih proizvodov, kot so umetne transmaščobne kisline (glej [zamisli](#)). Omenjena je tudi ureditev kmetijskih tehnik, ki vplivajo na prehrano in zdravje, kot so antibiotiki v intenzivnem kmetijstvu (glej [zamisli](#)). Poseben dogodek v Litvi je bil namenjen razvoju trajnostne prehranske politike EU, udeležilo pa se ga je 280 udeležencev (glej [dogodek](#)). V njih je bilo izraženo, da mora EU več vlagati v ekološko kmetijstvo s posebno podporo za kmete. Udeleženci na splošno poudarjajo, da je treba za izvajanje trajnostne kmetijske politike sprejeti pristop od spodaj navzgor. Podobne zamisli so predstavljene tudi v okviru teme Podnebne spremembe in okolje.

Več državljanov in državljanek opozarja na potrebo po odvrčanju od uživanja tobaka na evropski ravni s povišanjem cen in zmanjšanjem prodajnih mest v

lekarnah (glej primer [zamisli](#)), drugi pa se zavzemajo za trajnejši boj proti drogam na ravni EU (glej [zamiseli](#)). Alkohol je omenjen tudi med zasvojenostmi, proti katerim bi se morala boriti EU (glej primer [zamisli](#)), pri čemer je en udeleženec predlagal omejitev prodaje alkohola in tobaka specializiranim trgovinam (glej [zamiseli](#)).

Nekaj sodelujočih predlaga odpravo premikanja ure na poletni oz. zimski čas, kar bi po njihovem mnenju izboljšalo splošno zdravje in varnost (glej primer [zamisli](#)).

Raziskave na področju zdravja

Zdravstvene raziskave so medsektorska tema, ki pritegne več angažiranosti in se dotika več tem.

Ne glede na specifično vprašanje prispevajoči na splošno zelo podpirajo večje naložbe v raziskave, zlasti ko gre za raziskovanje inovativnih biomedicinskih tehnologij.

Številni prispevajoči predlagajo različne zamisli za razvoj uspešnega zdravstvenega ekosistema v Evropi, spodbujanje in podpiranje zdravstvenih inovacij in zdravstvenih raziskav (glej primer [zamisli](#)). Predlogi so različnih oblik, kot je močno podprt predlog za spodbujanje raziskav o patomehanizmih migljičnega encefalomielitisa v okviru programa Obzorje Evropa (glej [zamiseli](#)) ali poziv k podpori raziskavam o nevrodegenerativnih boleznih (glej [zamiseli](#)).

Kar zadeva institucionalno organizacijo raziskav na ravni EU, nekateri prispevajoči predlagajo pregleden sistem spodbud za intelektualno lastnino (glej [zamiseli](#)) ali ustanovitev centraliziranega Evropskega inštituta za zdravstvene raziskave, ki bi usklajeval zdravstvene raziskave med nacionalnimi inštituti in vlagal v farmacevtske raziskave (glej [zamiseli](#)). Druge zamisli vključujejo ustanovitev evropskega laboratorija za nalezljive bolezni (glej [zamiseli](#)). Eden od državljanov poudarja, da se morajo nacionalni raziskovalni inštituti povezati ter da morajo nakup, proizvodnja in dobava zaščitnih oblačil in zdravil postati bolj evropski (glej [zamiseli](#)). Drug predlog je, da mora Evropa združiti moči z univerzami pri raziskavah za razvoj novega antibiotika proti super odpornim bakterijam (glej primer [zamisli](#)). Zavzema se tudi za večjo ozaveščenost o uporabi in zlorabi antibiotikov (glej [zamiseli](#)). Nekateri državljani in državljanke pozivajo tudi k uvedbi zakona, v skladu s katerim bi morala farmacevtska podjetja, ki distribuirajo cepiva, objaviti popolne podatke iz kliničnih preskušanj teh cepiv, da bi olajšala ocenjevanje njihove varnosti in učinkovitosti (glej [zamiseli](#)).

Spolna pristranskost je omenjena med težavami, ki raziskave ovirajo pri učinkovitem proučevanju bolezni, ki so bolj razširjene med ženskami. Eden od

udeležencev poziva EU, naj poišče rešitev za pomanjkanje podatkov o ženskah v raziskavah (glej [zamiseli](#)).

Nekateri prispevajoči, med katerimi je [zamiseli](#) na temo Druge zamisli z veliko podporo, pozivajo k akcijskemu načrtu za prehod na znanost brez živali (glej [zamiseli](#)).

Preprečevanje namesto posredovanja

Kar zadeva kategorijo zdravega načina življenja, je preventiva področje, na katerem EU lahko in mora učinkovito ukrepati.

Več zamisli državljanek in državljanov se nanaša na ozaveščanje o duševnem zdravju in njegovih posledicah, kot so izgorelost, stres, depresija in tesnoba, ter pozivajo k evropskemu načrtu za reševanje tega vprašanja (glej primer [zamisli](#)), zlasti glede na vpliv COVID-19 (glej primer [zamisli](#)). To vprašanje je še posebej pereče med mladimi, zato se poziva k vzpostavitvi evropske mladinske platforme za duševno zdravje (glej [zamiseli](#)) ter večjim naložbam v raziskave (glej [zamiseli](#)) in medijske kampanje za ozaveščanje o duševnem zdravju (glej [zamiseli](#)).

Kot pereče vprašanje je izpostavljen tudi vpliv onesnaženosti zraka na zdravje državljanov (glej [zamiseli](#)), pa tudi potreba po boju proti onesnaževanju s hrupom z opredelitvijo strogih ravni dovoljenih emisij hrupa za avtomobilске pnevmatike (glej [zamiseli](#)). Poleg tega se poziva k manjši izpostavljenosti snovem, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, vključno s per- in polifluoroalkilnimi snovmi (glej [zamiseli](#)).

V skladu s preprečevanjem so v eni od zamisli predstavljene prednosti epigenetskih tehnologij za spodbujanje novega ekološkega humanizma s krepitvijo vloge okolja in hrane pri varovanju zdravja posameznikov in skupnosti (glej [zamiseli](#)).

Pomen preventive in zdravstvenih pregledov je bil poudarjen tudi na dogodkih (glej [dogodek](#)).

Eden od udeležencev poudarja, da je treba pripraviti evropski akcijski načrt tudi za bolezni srca in ožilja (glej [zamiseli](#)).

Zdravo staranje in preprečevanje staranja

Nekateri udeleženci razpravljajo o zamislih v zvezi z zdravim staranjem in preprečevanjem staranja z več vidikov.

Glede na staranje evropskega prebivalstva državljani poudarjajo pomen dobrega zdravja v „srebrni dobi“. V ta namen je poudarjena potreba po kakovostnih storitvah oskrbe starejših (glej [zamisli](#)). Ena zelo podprta in komentirana zamisel spodbuja znanstveno intenzivne raziskave in tehnologije za zdravo življenjsko dobo, kot so pomlajevalne terapije in klinična preskušanja. Ključnega pomena je tudi izvajanje učinkovitih pravnih, proračunskih, regulativnih in institucionalnih zavez, katerih cilj je podaljšati pričakovano zdravo življenjsko dobo v EU (glej [zamisli](#)). Če idejo še nadgradimo, en državljan spodbuja krioniko kot priložnost za odložitev oskrbe, dokler se ne najde zdravilo, in sicer z zamrznitvijo neozdravljivo bolnih ljudi (glej [zamisli](#)).

Zavzema se tudi za preprečevanje staranja, da bi spodbudili gospodarsko rast v primerjavi z zmanjšanjem števila delovno aktivnega prebivalstva (glej [zamisli](#)).

En državljan poudarja potencial podeželskih območij kot inovacijskih središč za strategije zdravega staranja, saj so ta „oteževalna območja“ na splošno gosteje poseljena s starejšimi državljani, kakovost zdravstvenega varstva pa ni tako visoka kot na mestnih območjih, zato so potrebne inovativne rešitve (glej [zamisli](#)). Rešitev, ki jo je predlagal drug sodelujoči, je koncept pomoči pri večgeneracijskem življenju (glej [zamisli](#)).

Na dogodku v Litvi je bil sprejet zanimiv vidik, povezan s starostjo, na katerem so mladi in starejši poskušali razumeti različna dojemanja zdravstvenih vprašanj in odnos do njih (glej [dogodek](#)). Glavna spoznanja dogodka so bila po eni strani pomen informacijskih kampanj in vseživljenjskega učenja o zdravstvenih vprašanjih, po drugi strani pa ključna vloga družin in vzajemna podpora pri soočanju z zdravstvenimi vprašanji.

Pristopi k medicini

Udeleženci na platformah se včasih razlikujejo po svojih stališčih o najboljšem pristopu k medicini. Čeprav je razprava o medicinskih pristopih običajno omejena na nekaj udeležencev, nekatera vprašanja običajno dosežejo širše občinstvo. To velja za zdravljenje ob koncu življenjske dobe. Sodelujoči poziva k obsežnejšemu zbiranju podatkov o odločitvah ob koncu življenja in priznavanju življenjske volje v celotni Evropski uniji (glej [zamisli](#)).

Ena od zamisli, ki obravnava temo oskrbe ob koncu življenja, se osredotoča na izboljšanje paliativnega zdravljenja bolnikov z rakom (glej [zamisli](#)).

Poleg podpore zakonodaji o izbranih zdravilih je še ena tema, o kateri se pogosto razpravlja, dekriminalizacija lahkih zdravil za medicinske namene. Več državljanov in državljanek zlasti poziva k dekriminalizaciji konoplje za medicinske in terapevtske namene (glej [zamisli](#) in [zamisli](#)).

Na platformi se obširno razpravlja o zamisli o vključitvi naravnih zdravil v medicino, kot so fitoterapija, homeopatija itd., ki bi dopolnjevala alopatsko medicino (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega je izražena tudi potreba po sprejetju celovitejših pristopov k medicini (glej [primer zamisli](#)). V zvezi s tem prispevajoči predlagajo tudi, da lahko nemedicinski posegi dokazano koristijo zdravju in avtonomiji pacientov (glej primer [zamisli](#)).

Drugi udeleženci in udeleženke poudarjajo pomen prakse medicine, ki temelji na dokazih, in zagotavljanja dostopa do znanstvenih informacij za boj proti lažnim novicam na področju zdravja (glej primer [zamisli](#)).

Odzivi na COVID-19

Pandemija je zagotovo vzbudila zanimanje in zaskrbljenost glede zdravja. Ta tema je omenjena v številnih zamislih, objavljenih na platformi. Pomanjkanje zdravstvenih virov, ne glede na to, ali gre za človeške vire v bolnišnicah, maske ali cepiva, je sprožilo javno razpravo o tem, da mora biti EU strateško avtonomna na področju zdravstvenega varstva. Še ena podprta zamisel se nanaša na avtonomijo pri proizvodnji esencialnih zdravil (glej [zamisli](#)).

Udeleženci in udeleženke obširno razpravljajo o učinkih COVID-19 in na splošno menijo, da je treba obnoviti racionalno in znanstveno verodostojnost ter zaupanje v medicino in politiko v zvezi z razširjenim razširjanjem napačnih predstav in lažnih novic med pandemijo. Med razpravo o ukrepih, povezanih s COVID-19, se državljani in državljanke na platformi strinjajo, da bi bilo treba vse ukrepe v zvezi s COVID-19 v EU izvajati na podlagi dokazov, da bi bila analiza stroškov in koristi čim bolj realistična (glej [zamisli](#)). Eden od udeležencev zlasti svari pred zanemarjanjem ali odlašanjem oskrbe bolnikov z drugimi boleznimi in boleznimi v zvezi s prestrukturiranjem zdravstvenih ustanov, da bi se upoštevali bolniki s COVID-19 (glej [zamisli](#)). V skladu s tem se državljani in državljanke zavzemajo za povečanje zmogljivosti zdravstvenega osebja (glej primer [zamisli](#)).

V nadaljnjih zamislih je poudarjeno, da je treba razviti vključujoče strategije za obvladovanje prihodnjih pandemij na ravni EU in zaščititi pravice invalidov (glej [zamisli](#)). Eden od predlaganih predlogov je izvedba raziskave o vplivu ukrepov v zvezi s COVID-19 na stanovalce in osebje domov za starejše v različnih državah EU, da bi iz prve roke predstavili izkušnje starejših z ukrepi v zvezi s COVID-19 (glej [zamisli](#)). Poleg tega en državljan poziva k preiskavi postranske škode in skritih učinkov pandemije (glej [zamisli](#)).

Več udeležencev in udeleženek poziva k večji podpori na področju duševnega zdravja, da bi se spopadli s socialnimi in gospodarskimi posledicami pandemije, zlasti med mladimi (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)). V

zvezi s to temo je bilo organiziranih tudi več dogodkov, kot je vprašanje prihodnosti evropskega javnega zdravja po koronavirusni krizi (glej [dogodek](#)).

Razprave o programu cepljenja razkrivajo nasprotujoča si stališča, ki segajo od zamisli, da bi morale biti cepljenje obvezno za vse (glej primer [zamisli](#)), do predloga, da bi morali imeti državljani in državljanke možnost svobodne izbire (glej primer [zamisli](#)). Drug sodelujoči trdi, da cepiva ne bi smela biti obvezna za mlade in da jih EU ne bi smela „črniti“ z omogočanjem „olajšanih“ mednarodnih potovanj v zameno za cepljenje ter da bi bilo treba teste PCR, če so potrebni, zagotoviti brezplačno (glej [zamisli](#)). Predlaga se tudi, naj se države članice EU dogovorijo o priznanju ustreznih standardov SZO in nacionalnih dokumentov, ki potrjujejo raven protiteles (ali cepiva/osvežitve) (glej [zamisli](#)). Obsežno se razpravlja tudi o potrdilu o zeleni prepustnici, pri čemer se tisti, ki pozivajo k njegovi odpravi (glej primer [zamisli](#)), bojijo, da se bosta povečala dva razreda državljanov in državljanek (glej [zamisli](#)), in predlagajo, naj Evropejci in Evropejke branijo pravico, da se ne odločijo za cepljenje (glej [zamisli](#)), pred tistimi, ki podpirajo tako zdravstveno prepustnico in obvezno cepljenje v okviru skupnih prizadevanj za premagovanje virusa in zagotovitev vzdržnosti zdravstvenih sistemov (glej primer [zamisli](#)). Eden od prispevkov obravnava postopke v zvezi z nakupi cepiv na ravni EU ter poziva k večjemu razkritju in preglednosti v zvezi s pogodbami s farmacevtskimi podjetji (glej [zamisli](#)).

Več državljanov in državljanek je pozvalo k večji solidarnosti ter vzpostavitvi svetovnega partnerstva in financiranja za boj proti boleznim in njihovo izkoreninjenje na svetovni ravni ter predlagalo, da bi lahko bila Evropa vodilna v svetu v boju proti pandemijam, raku in srčnim boleznim ter pri njihovem premagovanju (glej [zamisli](#)). Eden od državljanov predlaga, naj Evropska komisija v sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo spodbuja mednarodni sporazum, ki bi omogočil svetovno proizvodnjo in distribucijo zdravil v okviru pandemij (glej [zamisli](#)), v drugem prispevku pa je poudarjeno, da je treba svet cepiti, da bi preprečili porast novih sevov (glej [zamisli](#)). Sodelujoči hkrati predlagajo, da bi bilo treba sprejeti ukrepe za zaščito patentov podjetij, in predlagajo, da bi Evropska komisija lahko imela pomembno vlogo posrednika in ambasadorja (glej [zamisli](#)).

Nega raka

Tema, ki je pogosto omenjena na platformi, zlasti v zvezi z

preprečevanje raka, pa tudi njegove socialne in psihološke posledice (glej primer [zamisli](#)). Tudi tu

udeleženci predlagajo združevanje virov za boj proti raku po vsej EU (glej primer [zamisli](#)).

Prispevajoči opozarjajo na potrebo po skupnih prizadevanjih za zgodnjo diagnostiko, kot so presejalni pregledi, ki naj bi jih EU podprla (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)).

V zvezi s preprečevanjem raka je v eni od zamisli predlagana prepoved solarijev, da se prepreči tveganje za nastanek kožnega raka (glej [zamisli](#)), v drugi pa je poudarjen pomen preprečevanja raka na podeželskih območjih, ki ga kampanje za preprečevanje raka pogosto komajda dosežejo (glej [zamisli](#)). Nekateri udeleženci poudarjajo oviro spolnih stereotipov in stigmatizacije pri spodbujanju zdravega načina življenja in preventivnih praks med moškimi. Želijo, da EU pripravi ciljno usmerjene kampanje ozaveščanja, zlasti o preprečevanju raka prostate (glej [zamisli](#)).

Zdravstveni delavci

Udeleženci so na temo delovnih pogojev v zdravstvenem sektorju opozorili ne le v zvezi z zdravjem, temveč tudi migracijami in spolom (glej na primer poglavje o migracijah). Udeleženci in udeleženke so poudarili prispevek žensk, ki delajo v zdravstvenem sektorju, in potrebo po njihovi podpori z naložbami v programe vodenja in nadgradnje (glej [zamisli](#)).

V zamislih v zvezi z zdravstvenimi delavci so poudarjeni negativni delovni pogoji, ki vplivajo na ta sektor (glej primer [zamisli](#)), pri čemer se na splošno zahteva izboljšanje plač in delovnih pogojev (glej [zamisli](#)).

Pandemija je prispevala tudi k poudarjanju ključnega družbenega prispevka zdravstvenih delavcev, pri čemer je včasih sprožila širše razprave o naravi sedanjih zdravstvenih sistemov in vlogi zasebnih akterjev v tem sektorju, vključno z vplivom privatizacije na delovne pogoje (glej [zamisli](#)).

V skladu z eno od zamisli bi bilo evropsko leto prostovoljcev primeren poklon prizadevanjem in vplivu prostovoljcev med pandemijo COVID-19 (glej [zamisli](#)).

Spolno in reproduktivno zdravje

Poziv k zagotovitvi dostopa do cenovno ugodne in dostopne kontracepcije za vse ženske je obravnavan v zamislih in na dogodkih (glej [dogodek](#)). V nekaterih zamislih je predlagano, da bi morali biti brezplačni

menstrualni predmeti na voljo na javnih mestih za boj proti tako imenovani „obdobni revščini“ (glej primer [zamisli](#)). Drugi predlogi predlagajo znižanje ali odpravo davkov na zdravstvene izdelke za ženske, kot so higienski vložki (glej [zamiseli](#)). Poleg tega je poudarjena potreba po več raziskavah o reproduktivnem zdravju žensk in razvoju manj invazivnih kontracepcijskih sredstev za ženske in moške (glej [zamiseli](#)) ter po tem, da bi bile jutranje tabletki na voljo v vseh državah brez recepta. Na platformi so prav tako zabeležena stališča proti pravici do splava (glej [zamiseli](#)).

V prispevkih je obravnavana potreba po spodbujanju spolne vzgoje z vseevropskim pristopom, kampanjami za spolno zdravje ali podpiranjem nevladnih institucij, ki so dejavne na tem področju (glej primer [zamisli](#)).

Na dogodku v Berlinu so razpravljali o prihodnjih perspektivah, zlasti pa o etičnih vprašanjih, povezanih z oploditvijo in vitro (glej [dogodek](#)). V enem od predlogov je predlagana ustanovitev klinik za spolno zdravje, ki jih sponzorira in spodbuja EU (glej [zamiseli](#)), v drugem pa je poudarjen pomen boja proti virusu HIV (glej [zamiseli](#)).

podatkih med spoloma (glej primer [zamisli](#)). Na platformi je bila ponovno poudarjena tudi potreba po izboljšanju zdravstvene pismenosti (glej primer [zamisli](#)).

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

Nedavno predložene zamisli v okviru teme „Zdravje“ so ponovile številne prej navedene teme in pokazale, da se večina udeležencev še naprej osredotoča na vprašanja, ki veljajo za prednostna. Zabeležene niso bile nobene nove pod teme ali teme.

Udeleženci in udeleženke so nadalje razpravljali o potrebi po sprejetju skupnega okvira za upravljanje evropskega zdravstvenega sistema in spodbujanju povezovanja ločenih nacionalnih zdravstvenih sistemov (glej primer [zamisli](#)), pri čemer so nekateri ponovno poudarili zamisel o evropski zdravstveni uniji (glej primer [zamisli](#)), drugi pa se osredotočajo na suverenost na področju zdravja (glej [zamiseli](#)). Udeleženci so poudarili tudi zamisel, da mora zdravstveno varstvo ostati javna storitev (glej primer [zamisli](#)).

V zvezi s COVID-19 sta bila poudarjena pomen zagotavljanja ustrezne precepljenosti (glej [zamiseli](#)) ter potreba po boljšem kriznem komuniciranju in obvladovanju kriz (glej [zamiseli](#) in [zamiseli](#)).

Obširno se je razpravljalo o pomenu pobud za preprečevanje (glej primer [zamisli](#)), pri čemer so bili predlogi osredotočeni na inovativne tehnologije (glej [zamiseli](#)) in uporabo telemedicine za težko dosegljive segmente prebivalstva (glej [zamiseli](#)) ter obvezna rutinska preverjanja (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega so bile poudarjene nevarnosti, ki jih povzroča tobak, zlasti od zgodnjega otroštva (glej [zamiseli](#)).

Pomembna tema je bilo tudi zbiranje podatkov, da bi okrepili medicinske raziskave, zlasti za odpravo vrzeli v

Krepitev evropskih zdravstvenih sistemov s sodelovanjem in izmenjavo
Združevanje medicinskega znanja in zmogljivosti na ravni EU
Vzpostavitev vseevropskega sistema darovanja organov
Povečanje pristojnosti EU na področju javnega zdravja
Opremiti EU z več pristojnostmi in pooblastili za izredne razmere na področju javnega zdravja
Oblikovanje celostnih strategij za skupne zdravstvene izzive EU: duševno zdravje, preprečevanje samomorov, redke bolezni, rak itd.

Vključevanje sistemov oskrbe v EU

Zagotavljanje dostopa do cenovno dostopnega in visokokakovostnega zdravstvenega varstva
Določitev vseevropskih standardov za oskrbo
Izvajanje krovne evropskega sistema zdravstvenega zavarovanja
Deprivatizirati zdravstveno industrijo
Zagotoviti cenovno dostopna zdravila
Razvoj zdravstvene oskrbe na daljavo
Zagotavljanje dostopa do zdravstvenega varstva na področju duševnega zdravja za vse

Dostop do zdravstvenega varstva za vse

Raziskave na področju zdravja

Vlaganje v raziskave in inovacije na področju zdravja ter podpora tem raziskavam in inovacijam
Usklajevanje zdravstvenih raziskav z inštitutom, evropskim laboratorijem za nalezljive bolezni ali centraliziranim evropskim inštitutom za zdravstvene raziskave
Razviti nov antibiotik proti super odpornim bakterijam
Zavezati se k preglednosti kliničnih preskušanj in študij za cepiva ter dati podatke na voljo javnosti
Izogibajte se spolnim pristranskostim pri raziskavah bolezni, ki prevladujejo med ženskami
Prehod na znanost brez živali
Spodbujanje raziskav o patomehanizmih mialgičnega encefalomielitisa

Zdrav življenjski slog

Spodbujanje vegetarijanske prehrane
Spodbujanje zdrave prehrane s subvencioniranjem ali obdavčitvijo nezdravih proizvodov
Prepoved umetnih transmaščob, uporabe antibiotikov in biocidov v intenzivnem kmetijstvu
Vnašanje zdravstvene pismenosti že od zgodnjega otroštva
Odvračanje od uživanja blaga, ki povzroča zasvojenost, kot sta tobak in alkohol
Voditi trajen boj proti trdim drogam
Odprava časovnih sprememb in časovnih pasov

Zdravje

Preprečevanje

Povečanje ozaveščenosti o duševnem zdravju
Omejitev onesnaževanja zraka in obremenitve s hrupom ter izpostavljenosti snovem, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost
Prepoved ali omejitev praks, za katere je znano, da škodujejo zdravju, kot so solariji
Premagovanje spolnih stereotipov, ki omejujejo učinkovitost preventivnih programov, zlasti med moškimi

Slika 11 – Miselni vzorec za temo „Zdravje“, 1. del

Zdravje v digitalizirani dobi

Izvajanje evropskih sistemov e-zdravja
Spodbujanje instrumentov e-zdravja za spodbujanje telesne dejavnosti
Zagotavljanje zasebnosti podatkovnih zbirk DNK
Kontrastna digitalna zasvojenost

Odzivi na COVID-19

Povrnitev znanstvene verodostojnosti v medicini in politiki
Uvedba ukrepov, povezanih s COVID-19, na podlagi dokazov
Razvoj vključujočih strategij za zaščito pravic invalidov pri soočanju s prihodnjimi pandemijami
Študija učinka, v kateri so zbrani podatki o izkušnjah starejših, ki živijo med pandemijo COVID-19
Solidarnostni poziv k svetovnemu partnerstvu in financiranju za boj proti boleznim in njihovo odpravo
Obravnavanje načinov nakupa in dajanja cepiv na ravni EU
Prestrukturirati zdravstvene ustanove, da se prepreči, da pacienti, ki so zboleli za drugimi boleznimi, kot je COVID-19, ne bi bili deležni oskrbe

Zdravstveni delavci

Povečanje plač zdravstvenih delavcev
Izboljšanje delovnih pogojev v zdravstvu

Zdravje

Spolno in reproduktivno o zdravje

Zagotavljanje dostopa do cenovno ugodne in dostopne kontracepcije
Boj proti revščini v obdobju z odpravo davkov na zdravstvene izdelke za ženske
Povečanje raziskav na področju reproduktivnega zdravja žensk ter manj invazivnih kontracepcijskih sredstev za ženske in moške
Ustanovitev evropske klinike za spolno zdravje
Zagotoviti pravico do izbire za vse ženske
Naredite dan po tabletki brez recepta
Boj proti virusu HIV

Zdravo staranje in preprečevanje staranja

Spodbujanje inovacij za zdravo staranje
Raziskave o preprečevanju staranja in dolgoživosti

Nega raka

Preprečevanje (zdrave navade, pregledi itd.)
Mobilizacija socialnega in psihološkega vpliva raka
Centralizirana prizadevanja, združevanje virov za boj proti raku na ravni EU

Pristopi k medicini

Zagovornik medicine, ki temelji na dokazih
Zavzemanje za holistični pristop k medicini
Dekriminalizacija konoplje za medicinske namene
Priznavanje naravnih zdravil
Enotna evropska strategija za zdravljenje ob koncu življenjske dobe

Slika 12 – Miselni vzorec za temo „Zdravje“, del 2

4. Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta

Tema „Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta“ je do 9. maja 2022 prejela skupno 2 195 zamisli, 2 099 komentarjev in 645 dogodkov. Prispevajoči so poudarili, kako pomembno je, da EU postane bolj vključujoča in socialno pravična, zlasti glede na pandemijo COVID-19, ter opozorili na več zaznanih povezanih izzivov, kot sta pomanjkanje podpore za mlade Evropejce in pomanjkanje sodelovanja med državami članicami. Eden od najpogostejše predlaganih mehanizmov za bolj vključujočo in socialno pravično Evropo je zagotavljanje brezpogojnega temeljnega dohodka po vsej EU. Poleg tega so prispevajoči predstavili različne predloge za

spodbujanje gospodarske rasti v EU z uvedbo gospodarskih politik, nadaljnjo poglobitvijo enotnega evropskega trga, osredotočanjem na inovacije ter spodbujanjem in podpiranjem MSP in strateških industrij. Poleg tega prispevajoči menijo, da zeleni in digitalni prehod ponujata priložnosti za izpopolnjevanje evropskih delavcev in prilagajanje spreminjajočemu se trgu dela, da bi bilo evropsko gospodarstvo konkurenčno in bolj samozadostno. Nadaljnji sklop prispevkov kaže na potrebo po preprečevanju odseljavanja s podeželja in učinkov bega možganov. Različne zamisli je mogoče združiti glede na naslednje teme:

- Bolj vključujoča, socialno pravična Evropa
- Gospodarsko okrevanje
- Inovacije – spodbujanje rasti
- Socialna zaščita in socialna varnost
- Obdavčitev za pravično gospodarstvo
- Nadaljnja krepitev evropskega enotnega trga
- Povečanje števila delovnih mest
- Izpodbijanje sedanjega gospodarskega modela
- Pravice in varstvo potrošnikov

Dogodki

Na različnih lokacijah po Evropi je bilo organiziranih več participativnih dogodkov, da bi lahko državljani in državljanke izrazili svoje mnenje o EU in pomisleke glede prihodnosti (glej primer [dogodka](#)). Na primer, en dogodek je študente vključil v razmislek o vprašanjih, ki so zanje prednostna. Na področju zaposlovanja so pozvali k pravičnejšim možnostim (med moškimi in ženskami ter med generacijami), da bi preprečili beg možganov, in se zavzeli za večje naložbe v inovacije, da bi spodbudili rast, večji medgeneracijski dialog in večjo vključenost, da bi se izognili kakršni koli diskriminaciji. Poleg tega so poudarili vrednost zgodovinske, umetniške in kulturne dediščine ter potrebo po boljši prometni infrastrukturi (glej [dogodek](#)). Na bolgarskem dogodku so razpravljali o vprašanjih bega možganov in zadrževanja mladih na manj poseljenih območjih v povezavi s pravičnejšim in bolj vključujočim gospodarstvom ter spodbujanjem ustvarjanja delovnih mest, rasti in naložb (glej [dogodek](#)).

V zvezi s socialnimi politikami so udeleženci med razpravo, ki jo je v mestu Agen organizirala Maison de l'Europe, razpravljali o možnostih za socialno Evropo (glej [dogodek](#)) in načinih za premostitev vrzeli neenakosti za večjo socialno pravičnost (glej [dogodek](#)). Tema dogodka za študente je bila perspektiva mladih v tržnem gospodarstvu EU (glej [dogodek](#)).

Vprašanje razlike v plačilu med moškimi in ženskami je bilo poglobljeno preučeno v okviru Cipra (glej [dogodek](#)). Poleg tega se je o Evropskem socialnem skladu razpravljalo v zvezi s spremembami na trgu dela na konferenci o prihodnosti trga dela, priložnostih in priložnostih v okviru Evropskega socialnega sklada, ki je bila organizirana v Zagrebu (glej [dogodek](#)).

Med hibridnim dogodkom so bila opravljena posvetovanja z delodajalci evropskih podjetij o tem, kako se soočiti s prihodnjimi izzivi v tržnem gospodarstvu (glej [dogodek](#)).

Na dogodku na Madžarskem so razpravljali o vplivu nove skupne kmetijske politike EU na družinske kmetije (glej [dogodek](#)). V Španiji je založba Europa Press v sodelovanju z Evropskim parlamentom organizirala cikel dogodkov „Prihodnost je v vaših rokah“; eden od teh dogodkov je obravnaval vprašanje odseljavanja s podeželskih območij in možnosti za njihovo oživitve (glej [dogodek](#)).

Bolj vključujoča in socialno pravična Evropa

Prizadevanja za vzpostavitev vključujočega in socialno pravičnega gospodarstva v Evropi so zabeležila največ zamisli v okviru te teme. Ta tema obravnava cilj krepitev socialne kohezije kot sredstva za doseganje močnega gospodarstva (glej [zamisli](#)). Velik sklop zamisli v okviru te teme na splošno poziva k razširitvi evropskega stebra socialnih pravic (glej primer zamisli z veliko podporo) in enotnemu pristopu EU k socialni varnosti, ki bi segal od starševstva in družine do pravice do dostopnih stanovanjskih in pokojninskih politik (glej primer [dogodka](#)). Drugi prispevajoči razpravljajo o evropskem stebru socialnih pravic kot kompasu za doseganje socialne Evrope in pozivajo k določitvi minimalnega cilja na področju zaposlovanja, zmanjšanja revščine ter izobraževanja in spretnosti (glej [zamisli](#)). Po drugi strani pa nekateri prispevajoči menijo, da bi morali delovno pravo, sistemi socialnega varstva in pokojninski sistemi ostati v pristojnosti vsake države članice (glej [zamisli](#)).

Več sodelujočih na platformi poziva k bolj socialno pravični Evropi, ki bi jo bilo mogoče doseči na primer z razvojem indeksa merjenja socialne enakosti (glej primer [zamisli](#)).

Ena od bolj obravnavanih podsklopov v okviru te teme je potreba po razvoju politik na institucionalni ravni za doseganje enakosti spolov ter na kulturni in izobraževalni ravni (glej primer [zamisli](#)). Eden od predlogov je določitev spolnih kvot za izvršne položaje v podjetjih (glej [zamisli](#)). Konkretno obstajajo zamisli, v katerih so predlagane politike za enakost, ki se nanašajo na odločitve o starševskem dopustu (glej [zamisli](#)) in enakih zaposlitvenih možnostih (glej [zamisli](#)). V skladu s tem so bili na okrogli mizi obravnavani izzivi, s katerimi se soočajo podjetnice v poslovnem okolju, plačne neenakosti, možnosti financiranja ter poudarjeni primeri dobrih praks na lokalni in nacionalni ravni (glej [dogodek](#) in [dogodek](#)). Obravnavani so bili tudi pomisleki glede prekarnosti zaposlitve žensk med pandemijo COVID-19 (glej [zamisli](#) in [zamisli](#)).

Druge zamisli vključujejo na primer poziv k uveljavljanju enakosti spolov na področju arhitekture in gradbeništva

(glej [zamisli](#)). Ena od zamisli, zabeleženih na platformi, zagovarja sprejetje direktive o enakem obravnavanju, da bi zagotovili enako obravnavo na vseh področjih življenja (glej [zamisli](#)). Povezane zamisli se nanašajo na ukrepe proti spolnemu napadu in nasilju v družini, zlasti s pozivi k pobudam za podporo žrtvam, na primer prek aplikacije (glej [zamisli](#)).

V drugem podsklopu o spodbujanju bolj vključujoče Evrope z velikim številom prispevajajočih je obravnavana potreba po olajšanju vključevanja invalidov, na primer z razširitvijo veljavnosti nacionalnih kartic ugodnosti za invalide po vsej EU (glej [zamisli](#)) in boljšo dostopnostjo turističnih območij (glej [zamisli](#) in [dogodek](#)). Podprta je tudi vzpostavitev socialne mreže za invalide (glej [zamisli](#)). Poleg tega se nekatere zamisli osredotočajo na urbanistično načrtovanje in predlagajo, da bi javni prostori prek parkov, kulturnih središč itd. spodbudili medgeneracijske izmenjave (glej primer [zamisli](#)). To je bila tudi ena od zamisli, predstavljenih na španskem dogodku, ki je državljanse spodbudil k izmenjavi mnenj o tem, kako bi izboljšali svoje mesto, če bi bili župan (glej [dogodek](#)).

Podobno se [zamisli](#) zavzema za trajnostna urbanistična načela, da bi mesta z dobro kakovostjo življenja postavili v središče odpornega in socialno pravičnega evropskega gospodarstva, vključno s spodbujanjem lokalnih podjetij in

lokalna gospodarstva, dostop do javnega prevoza, dobra kakovost zraka itd. (glej [zamisli](#) in [zamisli](#)).

Podpirata se potreba po pomoči ljudem, ki živijo pod pragom revščine, in potreba po zmanjšanju neenakosti (glej primer [zamisli](#)). V nekaj zamislih je poudarjena tudi potreba po večjih prizadevanjih za boj proti brezdomstvu (glej primer [zamisli](#)) in razvoj strategij vključevanja romskih manjšin (glej [dogodek](#) in [dogodek](#)), izraženih pa je bilo tudi nekaj bolj skeptičnih stališč (glej [zamisli](#)).

V več zamislih je obravnavana potreba po uvedbi pravice do odklopa (glej primere [zamisli](#) in [zamisli](#)).

V drugi zamisli se zagovarja povečanje veljavnosti modrih kart za državljanse tretjih držav po prenehanju njihove prvotne zaposlitve (glej [zamisli](#)).

Gospodarsko okrevanje

Gospodarsko okrevanje je ena od tem, ki je zabeležila največ angažiranosti. Udeleženci platforme so izmenjali mnenja o tem, da je treba okrepiti notranji trg, da bi povečali njegovo konkurenčnost in spodbudili inovacije kot pot do okrevanja (glej [zamisli](#)). Skupaj s tem številni udeleženci in udeleženke podpirajo [zamisli](#) o prenovljeni socialni pogodbi za Evropo za pravično okrevanje (glej [zamisli](#)). Poleg tega za vzpostavitev evropskega socialnega tržnega gospodarstva državljan

spodbuja krepitev socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj (glej [zamisli](#)).

Številni komentarji in zamisli na platformi izražajo zaskrbljenost zaradi naraščajočega javnega dolga v EU (glej primer [zamisli](#) in [dogodka](#)): razprava o vlogi Evropske centralne banke (ECB), poziv k pregledu pravil Pakta za stabilnost in rast (glej [zamisli](#)), med drugim zakonodaje o neravnovesjih na tekočih računih (glej primer [zamisli](#)) ter splošneje k razširitvi in okrepitvi mandata ECB (glej [zamisli](#) in [zamisli](#)).

Glavni poudarek razprave je bil na načrtu EU za okrevanje, v okviru katerega so sodelujoči poudarili solidarnostni izziv, ki je skupen državam EU, in razpravljali o izzivih za aktiviranje sredstev (glej primer [zamisli](#) in [dogodka](#)). Hkrati prispevajajoči poudarjajo potrebo po strogosti, učinkovitosti in preglednosti pri izvajanju načrtov sanacije (glej primer [zamisli](#)).

Zamisli, ki se nanašajo na spodbujanje lokalne potrošnje in proizvodnje, pri čemer so MSP gonilo rasti, prispevajajo pogosto predlagajo in veljajo za ključne za gospodarsko okrevanje EU. Zato državljanji in državljanke poudarjajo, da je treba odpraviti birokratske ovire za podjetja (glej primer [zamisli](#) in [dogodka](#)) in poenostaviti birokratske postopke za tuja zagonska podjetja (glej [zamisli](#)). Udeleženci predlagajo tudi, da bi morala biti sredstva EU namenjena tudi MSP (glej primer [zamisli](#)). V skladu s splošnim trendom v okviru te teme je veliko pozivov k povečanju proizvodnje blaga v EU namesto uvoza (glej [zamisli](#) in [zamisli](#)). Eden od sodelujočih predlagalcev navedbo porekla proizvodov, ki se prodajajo prek spleta, da bi spodbudili lokalno potrošnjo (glej [zamisli](#)).

V zvezi s strategijami za okrevanje je kohezija poudarjena kot bistvena vrednota v povezavi s spletnimi socialnimi pravicami in obravnavanjem potreb mladih po zaposlovanju (glej [dogodek](#)). Naložbe v prihodnje generacije so na primer predstavljene tudi kot strategija za ponovni zagon gospodarstva po krizi zaradi COVID-19 (glej [zamisli](#)).

Podobno v zvezi s COVID-19 prispevajajoči razpravljajo o potrebi po financiranju morebitnih prihodnjih ukrepov za pripravljenost na pandemijo (glej primer [zamisli](#)). V skladu s tem ena od zamisli obravnava pomanjkanje osebja zdravstvenih delavcev v Evropi (glej [zamisli](#)). Poleg tega prispevajajoči poudarjajo pomen dodeljevanja javnih sredstev za podporo malim proizvajalcem in trgovcem, da bi jim nadomestili vse izgube zaradi zaprtja med pandemijo (glej [zamisli](#)).

Inovacije – spodbujanje rasti

V številnih prispevkih v okviru te teme je bilo poudarjeno, da so inovacije temeljna prednost evropskega gospodarstva. Prispevajajoči predlagajo

spodbujanje rasti z naložbami v visokotehnološke raziskave, spretnosti, znanje in strokovno znanje (umetna inteligenca, blokovna veriga, nanotehnologija, shranjevanje energije, laboratorijsko pridelano meso itd.). V nekaterih zamislih je obravnavan premik konkurence od čim manjših stroškov k čim večjemu povečanju znanja, s čimer se odpirajo priložnosti za vzpostavitev evropskega gospodarstva znanja (glej zamisel in zamisel). Poleg tega je v več zamislih opredeljena potreba po tehnološki neodvisnosti, na primer z razvojem zmogljivosti EU za proizvodnjo strojne opreme ter zmanjšanjem njene industrijske in trgovinske odvisnosti od zunanjih držav (glej primer [zamisli](#)).

Najbolj ponavljajoče se zamisli v okviru te teme obravnavajo potrebo po podpori malim in srednjim podjetjem (glej primer [zamisli](#)) ter spodbujanju podjetništva (glej [zamiseli](#)). Dejansko se financiranje zagonskih podjetij ter malih in srednjih podjetij (MSP) na splošno dojema kot pomembno gonilo inovacij (glej primer [zamisli](#)). V praksi prispevajoči predlagajo podporo MSP, na primer prek sklada EU, ki zagotavlja zagonski kapital za MSP (glej zamisel), ali platforme za spletno trgovanje, namenjene evropskim MSP (glej zamisel). Drug udeleženec opozarja na primer razvoja Kitajske prek kapilarnih vozlišč inovacij in rasti v povezavi z ugodnimi upravnimi in fiskalnimi predpisi, ki so spodbujali naložbe in rast zagonskih podjetij. Udeleženec poziva k ponovnemu razmisleku o evropskih politikah glede na take primere (glej zamisel). Poleg tega je v zamisli predlagana odobritev ugodne obdavčitve za zagonska podjetja v najsodobnejših tehnoloških sektorjih (glej [zamiseli](#)).

V obsežnem sklopu prispevkov je poudarjena tudi priložnost za ustanovitev podjetij v majhnih evropskih vaseh in na obmejnih območjih (glej primer [zamisli](#) in [dogodka](#)), pri čemer se izkoristi tudi priložnost za delo na daljavo (glej [zamiseli](#)). Več zamisli podpira decentralizacijo in okrepljeno lokalno upravljanje (glej [zamiseli](#) in [dogodek](#)), tudi zaradi zmanjševanja regionalnih teritorialnih razlik in bega možganov, s katerim se soočajo številne regije (glej [dogodek](#)). V podobni luči je bil [organiziran dogodek](#) o tem, kako ohraniti mlade v podeželskih in manjših mestih. Podobno se je na več dogodkih razpravljalo o priložnostih za ovrednotenje lokalnega razvoja ozemelj za spodbujanje trajnostnega turizma (glej [dogodek](#) in [dogodek](#)).

Naložbe v raziskave in izobraževanje se štejejo za izjemno pomembne (glej zamisel in [dogodek](#)), pri čemer se podpira izmenjava znanja prek odprte mreže laboratorijev ali Evropske agencije za infrastrukturo (glej zamisel). Zamisel, ki je bila v veliki meri podprta, poziva EU, naj izpolni svojo obljubo, da bo 3 % BDP namenila raziskavam in inovacijam (glej [zamiseli](#)). Drug predlog obravnava nekakšen Spotify za znanost, dostopno podatkovno zbirko, ki vsebuje modele tridimenzionalnega tiskanja (glej [zamiseli](#)), gradivo za e-učenje in izobraževalne programe, v katerih se zbirajo

mednarodne dobre prakse za strokovno izobraževanje (glej zamisel). V zvezi z raziskavami je eden od predlogov olajšati patente prek patentnega sklada (glej [zamiseli](#)). Obstajajo tudi pozivi k ustanovitvi evropskega visokega organa za zdravje, ki bi moral spodbujati javne in zasebne raziskave na področju zdravja (glej [zamiseli](#)). Poleg tega se za spodbujanje inovacij eden od državljanov zavzema za podpiranje inovacij z večjo svobodo pri standardizaciji, da bi se zmanjšala pravna odgovornost v zvezi z inovativnimi pristopi, ki ponujajo alternativne rešitve (glej [zamiseli](#)). Obstajajo številni predlogi za spodbujanje raziskav in inovacij, da bi spodbudili razvoj ključnih omogočitenih tehnologij v Evropi (glej [zamiseli](#)).

Druge zamisli kažejo, da se digitalno gospodarstvo obravnava kot predpogoj za inovacije in rast, z razpravami o kriptovalutah (glej primer [zamisli](#)) in lokalnih digitalnih valutah, ki bi bile vzporedne z eurom (glej primer [zamisli](#)). Kar zadeva kriptovalute, prispevajoči menijo, da je za zaščito državljanov potrebna regulacija (glej primer [zamisli](#)).

O inovacijah in rasti se razpravlja tudi v zvezi z okoljem, podnebnimi spremembami in zelenim prehodom (glej [zamiseli](#)). Zato so na platformi prisotne zamisli o ciljnih podnebne nevtralnosti in vodilni vlogi, ki bi jo EU lahko imela pri vzpostavljanju (globalnega) zelenega gospodarstva in vlaganju vanj (glej primer [zamisli](#)). En državljan na primer predlaga, da se zeleni prehod dopolni s sledenjem ciljem načrta industrijske politike s kvantitativnimi kazalniki za spremljanje evropske industrijske strategije v svetovni primerjavi (glej [zamiseli](#)). Poleg tega udeleženec poudarja priložnost za uporabo umetne inteligence za izboljšanje energijske učinkovitosti za podjetja (glej zamisel).

V več zamislih se razpravlja o praktičnem izvajanju zelenega gospodarstva, na primer z naložbami v ekološko kmetovanje in pobude „od vil do vilic“ (glej [zamiseli](#)). Drug udeleženec predlaga, da bi dosegli bolj zeleno gospodarstvo in hkrati obravnavali vprašanje prehranske varnosti s pametnimi kmetijskimi tehnologijami (glej [zamiseli](#)).

Kljub temu en državljan pojasnjuje, da bi bilo treba z izvajanjem zelenega dogovora zagotoviti, da novi ukrepi ne bodo negativno vplivali na državljane EU (glej zamisel). S poslovnega vidika se v več zamislih razpravlja o ukrepih za spodbujanje in podpiranje podjetij pri doseganju zelenega prehoda (glej [dogodek](#)), na primer z določitvijo jasnih in zavezujočih ciljev za posamezne sektorje (glej zamisel), hkrati pa se podjetjem preprečuje sprejemanje strategij „zelenega zavajanja“ (glej [zamiseli](#)).

Drugi predlogi se nanašajo na krepitev letalske in vesoljske industrije kot načina za spodbujanje inovativnih tehnologij, na primer s povečanjem financiranja ESA (glej zamisel in zamisel).

Socialna zaščita in socialna varnost

Najpogostejši podsklop z več zamislimi, ki so bile deležne velike podpore in komentarjev, se nanaša na brezpogojni temeljni dohodek, da bi se zagotovila zmožnost vsake osebe za sodelovanje v družbi (glej [zamisli](#) in [zamisli](#)). Poleg brezpogojnega temeljnega dohodka se vedno znova poziva k ukrepom za odpravo brezposelnosti (mladih), kot so programi za izboljšanje znanj in spretnosti (glej primer [zamisli](#)) in uvedba evropskega sklada za brezposelnost (glej [zamisli](#)). Brezposelnost mladih je obravnavana tudi v drugih temah.

Podobno je s tem podsklopom povezana skupina zamisli, ki razpravljajo o dohodkovnih vrzelih v EU in predlagajo omejeno razliko v plačah v istem podjetju (glej primer [zamisli](#)) ter splošni poziv k več ukrepom za boj proti revščini in njeno preprečevanje v Evropi (glej primer [zamisli](#)). Udeleženec ponovno poudarja, da mora financiranje socialnih prejemkov temeljiti na močni gospodarski podlagi (glej [zamisli](#)).

Glede na staranje prebivalstva nekateri udeleženci in udeleženke poudarjajo, da je treba obravnavati dolgoročno zdravstveno varstvo, da bi zagotovili varnost in dostojanstvo starejših (glej [zamisli](#)), ter obravnavati socialno izolacijo starejših (glej [zamisli](#)). Želijo spodbuditi medgeneracijsko solidarnost, da bi preprečili zapostavljanje starejše generacije (glej [zamisli](#)). Eden od udeležencev poziva tudi k odpravi digitalnega razkoraka med starejšimi, da bi imeli znanja in spretnosti, potrebne za izpolnjevanje formalnosti javne uprave, ter dostop do socialnih in zdravstvenih virov, splošnih informacij in kulturnih dejavnosti (glej [zamisli](#)).

V zvezi s tem številni prispevajoči razpravljajo o potrebi po usklajenih pokojninskih politikah in pokojninah v državah članicah EU (glej primer [zamisli](#)) s predlogi za vzpostavitev enotnega pokojninskega sistema za mobilne državljane (glej primer [zamisli](#)). Udeleženci predlagajo tudi pokojninske reforme (glej primer [zamisli](#)).

Drug sklop zamisli obravnava problem revščine otrok in starejših (glej primer [zamisli](#)). Upokojene ženske so bolj izpostavljene tveganju revščine, saj običajno prevzamejo vlogo negovalk in taka leta dela niso priznana v njihovih pokojninah (glej [zamisli](#)). Pravica do dostopnih in cenovno ugodnih stanovanj je še ena podtema, povezana s socialno varnostjo, o kateri razpravljajo prispevajoči (glej primer [zamisli](#)). Eden od udeležencev poziva tudi k spodbudam za boj proti sedanjemu demografskemu upadu z ukrepom davčne olajšave za zmanjšanje finančnega bremena za mlade družine z nizkimi dohodki (glej [zamisli](#)). Drugi na splošno pozivajo EU in njene države članice, naj upoštevajo demografsko preobrazbo (glej primer

[zamisli](#)) s predlogi za ustanovitev organa v ta namen (glej [zamisli](#)).

Poleg tega obstaja več zamisli v zvezi z upravnimi postopki, na primer uvedba digitalizirane (skupne EU) kartice socialnega zavarovanja in prenosljivih socialnih pravic za mobilne Evropejce, o katerih se je razpravljalo tudi v okviru drugih tem na platformi (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem se eden od sodelujočih zavzema za demokratični digitalni euro in univerzalno osnovno dividendo, ki bi se lahko financirala z donosi, ki jih ECB zasluži na obveznice in delnice, pridobljene z operacijami odprtega trga, digitalnim licenciranjem ali neposrednimi naložbami (glej [zamisli](#)).

Obdavčitev za pravično gospodarstvo

Pomembna tema je reševanje socialnih, gospodarskih in okoljskih problemov s fiskalnimi pravili.

Prevladujoča skupina zamisli zagovarja večjo davčno pravičnost, pravično obdavčitev in boj proti davčnim goljufijam. Predlogi vključujejo uvedbo ukrepov za boj proti izogibanju davkom in uvedbo davka na finančne transakcije (glej [zamisli](#)). Veliko udeležencev je predložilo zamisli o preprečevanju „socialnega dampinga“ z uskladitvijo fiskalnih pravil in minimalnih plač v državah članicah (glej primere [zamisli](#) in [zamisli](#)). Ena od zamisli z veliko pripombami in podporo se nanaša na uvedbo globalnega minimalnega davka ali minimalnega davka EU za obravnavo davčnih oaz (glej [zamisli](#)), predlagano pa je tudi spodbujanje evropske konvergence na področju neposredne obdavčitve (glej [zamisli](#)). Druga zamisel predlaga revizijo metodologije za seznam jurisdikcij, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene (glej [zamisli](#)). V številnih prispevkih se zastavlja vprašanje, kako učinkovito obdavčiti velika tehnološka podjetja in digitalne korporacije (glej primer [zamisli](#) in [dogodka](#)).

Velik del zamisli zagovarja davčno harmonizacijo in vzpostavitev fiskalne unije, da se zagotovi boljša porazdelitev bogastva med evropskimi družbami (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem so na digitalni platformi poudarjeni različni možni davčni ukrepi za vključujoče in pravično gospodarstvo (glej primer [zamisli](#)). Predmeti obdavčitve so trenutno naslednji. Prvič, davčni ukrepi za spodbujanje poštene konkurence med podjetji, kot je skupni sistem davka na dodano vrednost (DDV) za e-trgovanje ali zahteva, da podjetja DDV plačujejo samo v svojih matičnih državah (glej [zamisli](#)). Drugič, obdavčevanje, povezano z okoljem in podnebnimi spremembami, med drugim poziva k mehanizmu EU za ogljično prilagoditev na mejah (glej primer [zamisli](#)) ali davku na trajnostnost (glej primer [zamisli](#)). Skupni davki, kot je obdavčitev ogljičnega odtisa, se obravnavajo tudi kot način za premostitev neenakosti med državami EU in izboljšanje delovanja enotnega

trga (glej zamisel). V zvezi s tem je bil organiziran dogodek, na katerem je bila potrebna reforma proračunskih pravil EU, ki se uporabljajo v državah članicah, da bi zagotovili trajnostno okrevanje po pandemiji COVID-19 in javne naložbe, potrebne za zeleni in digitalni prehod (glej [dogodek](#)).

Tretjič, poziv k obdavčitvi potrošniškega blaga na podlagi proizvodnih pogojev (delo, surovine, plače), da bi se spodbujala pravična trgovina in ne prosta trgovina (glej primer [zamisli](#)). Zadnja skupina davčnih ukrepov spada pod razno, vključno z obdavčitvijo za spodbujanje enakosti spolov, pri čemer se poziva, naj se dovoli uporaba ničelne ali znižane stopnje DDV za ženske sanitarne izdelke (glej zamisel).

Nadaljnja krepitev evropskega enotnega trga

Številni prispevki se nanašajo na potrebo po nadaljnji krepitevi evropskega enotnega trga s poudarkom na ekonomskih politikah, saj se je osredotočenost Komisije vse bolj preusmerila na druga področja politike (glej primer [zamisli](#) in [dogodka](#)). Dejansko številni udeleženci menijo, da je enotni trg EU za blago, storitve, kapital in ljudi dragocenejša dobrina EU (glej primer [zamisli](#)).

V nekaterih prispevkih sta poudarjena vrednost in pomen povezovanja lokalnih ekosistemov po vsej Evropi, prek katerih so se razvile različne oblike strokovnega znanja in izkušenj (glej [zamisli](#)).

Poleg tega je v številnih prispevkih izpostavljena priložnost, da EU zaradi znatnega povečanja stroškov prevoza zabožnikov vrne večnacionalne tovarne, kot je proizvodnja mikročipov, ki so se pred tem zaradi nižjih proizvodnih stroškov preselile v azijske države (glej zamisel in [zamisli](#)). Eden od državljanov predlaga, naj se v okviru evropske podjetniške politike razvije gospodarska politika za privabljanje svetovnih podjetij v EU z enotno obdavčitvijo po vsej EU (glej [zamisli](#)).

V zamislih je na splošno ponovno poudarjeno, da bi morale države članice izboljšati izvrševanje obstoječega pravnega reda na gospodarskem področju in se izogibati protekcionizmu, da bi enotni trg postal privlačnejši in konkurenčnejši (glej primer [zamisli](#)). V drugih zamislih se zagovarja povečanje funkcij ECB (glej primer [zamisli](#)), omejitev interesov lobiranja v EU (glej primer [zamisli](#)) in krepitev čezmejne medsebojne povezanosti, ter izboljšanje povezav s podeželskimi območji (glej [zamisli](#)).

Skupni davki, kot sta obdavčitev ogljičnega odtisa in valuta, veljajo za način za premostitev neenakosti med državami EU in izboljšanje delovanja enotnega trga (glej zamisel). V zvezi s tem je bil organiziran dogodek, na katerem je bila potrebna reforma proračunskih pravil

EU, ki se uporabljajo v državah članicah, da bi zagotovili trajnostno okrevanje po pandemiji COVID-19 in javne naložbe, potrebne za zeleni in digitalni prehod (glej [dogodek](#)).

Udeleženec ponovno poudarja, da bi bilo treba uskladiti pravila notranjega trga, da bi se izboljšalo delovanje čezmejne trgovine. Poleg tega bi bilo treba na podlagi testa MSP oceniti možnosti za rast in širitev MSP, da bi zagotovili, da predpisi ustrezajo dejanskim potrebam podjetnikov in državljanov (glej [zamisli](#)).

V nekaj zamislih je poudarek na turizmu kot strateškem sektorju za rast evropskega gospodarstva (glej zamisel).

Zamisel podpira tudi trditev, da bi bilo sprejetje esperanta kot evropskega jezika gospodarsko koristno (glej [zamisli](#)).

Spodbujanje delovnih mest

Pri razpravi o tem, kako spodbuditi ustvarjanje delovnih mest, prispevajoči opredelijo vrsto vprašanj, od potrebe po izpopolnjevanju delavcev do prilagajanja spreminjajočemu se trgu dela ter potrebe po reševanju brezposelnosti mladih in prilagajanju razmeram, ki jih je povzročil COVID-19.

Prispevajoči poudarjajo pomen podpore mladim, zlasti pri dostopu do trga dela (glej primer [dogodka](#)). Brezposelnost mladih je najvidnejše vprašanje v okviru te teme (glej primer [zamisli](#)), s posebnim poudarkom na osebah, ki prispevajo k mladim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (glej [zamisli](#)). Udeleženci in udeleženke poudarjajo, da so delovna mesta na začetni ravni za iskalce zaposlitve na začetni ravni nedostopna, saj paradoksalno zahtevajo delovne izkušnje (glej [zamisli](#)). Ena od zamisli predlaga vključitev nekaterih znanj in spretnosti s trdimi znanji in spretnostmi v akademski učni načrt, da bi okrepili znanja in spretnosti, usmerjene v delo (glej [zamisli](#)). Poudarek je tudi na razvoju poklicnih poti, in sicer s pozivi k programom in ukrepom za olajšanje dostopa do trga dela EU s pripravništvom v državah članicah in spletno platformo za zaposlovanje (glej primer [zamisli](#)). Namen projekta Poti izpopolnjevanja je na primer postaviti priložnosti za usposabljanje in učenje v središče evropskega socialnega trga (glej [zamisli](#)).

Podobno predlogi, predloženi platformi, vključujejo prilagoditev akademskih kvalifikacij trgu dela, kar bi izboljšalo zaposljivost študentov (glej zamisel). Eden od udeležencev predlaga lažje priznavanje usposabljanja, pridobljenega v tujini (glej zamisel), da bi odpravili pomanjkanje kvalificiranih delavcev in na splošno pomanjkanje znanj in spretnosti za digitalizacijo trga

dela (glej [zamiseli](#)). Druga skupina zamisli, povezana s temo inovacij, poziva k ustvarjanju delovnih mest v skladu z zelenim in digitalnim prehodom (glej primer [zamisli](#)).

Po drugi strani pa udeleženci poudarjajo tudi, da je treba zagotoviti več priložnosti za poklicni razvoj na tehničnih področjih, na katerih je potrebnih več praktičnih znanj in spretnosti (glej [zamiseli](#)). Dejansko več udeležencev poudarja pomanjkanje poklicnega usposabljanja in posrednješolskega učenja ter posledično nezmožnost podjetij, da bi našla usposobljene delavce (glej [zamiseli](#)). Eden od udeležencev na primer poziva k spodbujanju obrtniških delovnih mest kot sredstva za mlade generacije, da ponovno odkrijejo temeljne vrednote, in ne zgolj k spodbujanju delovnih mest v sektorju informacijske tehnologije (glej [zamiseli](#)).

Povečanje mobilnosti delavcev v EU velja tudi za gospodarsko koristno (glej [zamiseli](#)), o čemer pa se razpravlja tudi glede na to, da v nekaterih državah povzroča beg možganov (glej [dogodek](#)). Prizadevanja za ustvarjanje dostojnih delovnih mest na podlagi meritokracije spodbuja udeleženec platforme (glej [zamiseli](#)).

Kar zadeva delovne pogoje, se udeleženci zavzemajo za spodbujanje dela na daljavo in prožnega dela, da bi se skrajšal čas potovanja zaposlenih na delo in zmanjšali fiksni stroški pisarniške infrastrukture za delodajalce (glej [zamiseli](#)), uskladi družinski čas, zmanjšalo odseljevanje s podeželja (glej [zamiseli](#)) in zmanjšale škodljive emisije zaradi zmanjšanja prometa (glej [zamiseli](#)). Med drugimi predlogi so uvedba krajšega delovnega tedna (glej primer [zamisli](#)), prepoved neplačanega pripravištvja, obveznega nadurnega dela in prekarnih pogodb o zaposlitvi (glej primer [zamisli](#)) ali naložbe v infrastrukturo otroškega varstva za usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja.

Nazadnje je bila razširjena zamisel o odpravi poletnega časa, saj so sodelujoči razpravljali o gospodarskih in družbenih koristih odprave poletnega časa (glej primer [zamisli](#)).

Izpodbijanje sedanjega gospodarskega modela

Številne zamisli v okviru te teme imajo isti cilj, tj. zmanjšanje neenakosti v gospodarstvih EU (glej primer [zamisli](#)). To naj bi bilo ključno skupaj s prizadevanji za povečanje družbenega ravnovesja z okrepljenim medregionalnim sodelovanjem (glej [zamiseli](#)).

Več zamisli zagovarja uvedbo uredbe o diverzifikaciji virov oskrbe evropske industrije s surovinami in predelanim blagom, da bi spodbudili model „evropskega kapitalizma“ (glej [zamiseli](#) in [zamiseli](#)).

V več prispevkih je poudarjen tudi pomen razmisleka o gospodarskem modelu, ki presega BDP, da bi si prizadevali za vključujočo in pravično evropsko blaginjo (glej primer [zamisli](#) ter [dogodka](#) in [dogodka](#))s kazalniki za merjenje konceptov rasti, ki presegajo BDP (glej [dogodek](#)). Podobno en državljani trdi, da bi moral regulativni okvir enotnega trga uvesti večje spodbude za podjetja, da sodelujejo z družbo in okoljem (glej [zamiseli](#) in [dogodek](#)). Hkrati je v zamisli opredeljena potreba po prilagoditvi denarne politike konceptoma „okoljske taksonomije“ in „socialne taksonomije“ (glej [zamiseli](#)). Organizacije tretjega sektorja se zavzemajo za to, da se del svežnja NextGenerationEU porabi za socialno varstvo in teritorialno kohezijo (glej [zamiseli](#)).

V enem od predlogov je predlagano poročanje o tem, kako različne prometne navade vplivajo na ogljični odtis, da bi povečali ozaveščenost in državljane spodbudili k izbiri načina, ki najmanj onesnažuje okolje (glej [zamiseli](#) in [dogodek](#)). Podobno drug udeleženec predlaga uvedbo sistema ogljičnih kreditnih kartic za leto v EU, da bi regulirali in omejili letalski promet (glej [zamiseli](#)).

V okviru te teme se o sedanjem evropskem gospodarskem sistemu razpravlja z bolj ideološkega vidika. Po eni strani prispevajoči predlagajo nadgradnjo kapitalizma in prostega trga z večjo notranjo konkurenco, manjšim regulativnim bremenom, manj subvencijami in previsokimi davčnimi stopnjami (glej primer [zamisli](#)). Skupina prispevajočih poziva, naj gospodarstvo postane bolj liberalno. Med predlogi so zlasti zmanjšanje birokracije, odvzem privilegijev politikom in osebu EU (glej primer [zamisli](#)), znižanje davkov za nižji in srednji razred, podpiranje podjetništva ter razvoj malih in srednjih podjetij, ki zagotavljajo zaposlitvene možnosti (glej primer [zamisli](#)).

Kot je bilo že omenjeno, pa si drugi udeleženci prizadevajo za gospodarstvo, ki je bolj osredotočeno na človeka, in poudarjajo zaznane pomanjkljivosti sedanjega gospodarskega modela, kot je pomanjkanje preglednosti delovnih pogojev in porekla blaga v celotnih proizvodnih verigah (glej primer [zamisli](#)).

V okviru te razprave se ena od zamisli osredotoča na teorijo odrasti kot načina za ponovno vzpostavitev novega ravnovesja med ljudmi in naravo v primerjavi z nenadzorovano rastjo (glej [zamiseli](#)). Drug udeleženec predlaga, da se kot referenca uporabi ekonomski model krofa (glej [zamiseli](#)). Nekaj prispevajočih podpira pobude krožnega gospodarstva (glej [zamiseli](#) in [zamiseli](#)). Nadaljnje zamisli o krožnem gospodarstvu so objavljene v okviru teme Podnebne spremembe in okolje.

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

V zvezi z rusko invazijo na Ukrajino se je zaradi velikega nabora zamisli pojavila potreba po avtonomiji proizvodnje, da bi se okrepila evropska gospodarska samozadostnost (glej primer zamisli), skupaj z močnejšo zaščito evropske oznake (glej zamisel) in višjimi uvoznimi davki kot sredstvom za krepitev suverenosti Evrope (glej zamisel). Nov izraz te teme je iskanje samozadostnosti, ki ga je izpostavilo več udeležencev, da bi dosegli energetske neodvisnost (glej primer zamisli), pri čemer se pogosto sklicuje na energetske krizo, ki so jo povzročili strateški odzivi na rusko invazijo na Ukrajino (glej primer zamisli). To je podlaga za predlog o evropski energetske uniji (glej zamisel). Več udeležencev (glej primere zamisli) je s skupino strokovnjakov na dogodku v Španiji razpravljalo tudi o konceptu strateške energetske avtonomije EU z vidika varnosti in obrambe, energije in okolja ter industrijskega prehoda (glej zamisel).

Tako kot prej je bila v več nedavnih prispevkih obravnavana vloga podeželskih območij pri ustvarjanju močnejšega gospodarstva EU. V različnih zamislih je bil poudarjen problem odseljevanja s podeželskih območij (glej primer zamisli), pri čemer številni prispevajoči menijo, da to vpliva na neenakost (glej zamisel). Udeleženci so poudarili pomen zagotavljanja spodbud za podjetja in mlade, da bi se naselili na podeželskih območjih, in sicer s ciljno usmerjeno obdavčitvijo in zmanjšanjem birokracije (glej primer zamisli). Izražen je bil tudi poziv k povečanju sredstev za mlade kmete (glej zamisel).

V preteklem obdobju je bilo na temo socialne zaščite in socialne varnosti ustvarjenih veliko povezanih zamisli, pri čemer so bile ponovljene zgoraj opisane teme. V prispevkih so bile obravnavane pokojninske reforme, dolžina delovnega tedna, aktivacijske politike, politike, ki obravnavajo posebne težave, s katerimi se soočajo invalidi (glej primer zamisli), in sheme dohodkovne podpore. Med slednjimi je bila uvedba univerzalnega temeljnega dohodka najpogostejši predlog (glej primer zamisli), pri čemer so nekateri sodelujoči problematizirali učinkovitost takega ukrepa (glej zamisel).

V precejšnjem sklopu zamisli se je razpravljalo o tem, kako bi bilo treba izvajati in vzdrževati zeleno gospodarstvo (glej primer zamisli). Eden od udeležencev se je zavzel tudi za organizacijo kampanj ozaveščanja na evropski ravni za dobro gospodarjenje z vodo (glej zamisel).

Pogajanja o prenovljeni socialni pogodbi na podlagi socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj
 Uvedba ukrepov za boj proti naraščanju javnega dolga v EU
 Okrepitev in razširitev mandata ECB
 Zagotovitev, da so načrti za okrevanje strogi, učinkoviti in pregledni
 Podpora in rast MSP: ključnega pomena za okrevanje EU
 Financiranje prihodnjih ukrepov za pripravljenost na pandemije
 Odpraviti pomanjkanje osebja pri zdravstvenih delavcih
 Spodbujanje in vlaganje v lokalno potrošnjo in proizvodnjo
 Prevrednotenje podeželskih območij za gospodarsko okrevanje

Gospodarsko okrevanje

Uvedba brezpogojnega temeljnega dohodka po vsej EU
 Boj proti brezposelnosti (mladih)
 Boj proti dohodkovnim vrzelim v EU in revščini
 Merjenje možnosti za uvedbo prejemkov socialne zaščite glede na trdnost ekonomske podlage
 Obravnavanje dolgoročnega zdravstvenega varstva za zagotovitev varnosti in dostojanstva starejših ter spodbujanje medgeneracijskih izmenjav
 Usklajevanje pokojninskih politik & pokojnine v EU
 Določitev minimalnih standardov EU za socialno varnost in zaščito
 Zagotavljanje dostopa do cenovno dostopnih stanovanj
 Uvedba skupne digitalne kartice socialnega zavarovanja

Socialna zaščita in socialna varnost

Boj proti davčnim goljufijam
 Poenotenje evropskih davčnih predpisov za preprečevanje socialnega dampinga
 Usklajevanje davčne politike v smeri fiskalne unije
 Boj proti davčnim oazam z minimalnim davkom po vsej EU
 Spodbujanje potrošnje EU z obdavčitvijo
 Obdavčitev za boj proti podnebnim spremembam
 Pravična obdavčitev za spodbujanje pravične trgovine

Obdavčitev za vključujočo in pravično gospodarstvo

Vzpostavitev socialne razsežnosti Evrope z evropskim stebrom socialnih pravic
 Doseči enakost spolov v vseh panogah z enakim plačilom in kvoto po spolu
 Okrepitev prizadevanj za vključevanje invalidov
 Zmanjšanje neenakosti in okrepitev prizadevanj za boj proti brezdomstvu
 Usmeriti prizadevanja v vključevanje opredeljenega marginaliziranega prebivalstva v družbo in boj proti vsem oblikam diskriminacije
 Zavod pravico do odklopa

Bolj vključujoča in socialno pravična Evropa

Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta

Naložbe v izobraževanje, raziskave in razvoj za vzpostavitev evropskega gospodarstva znanja
 Zmanjšanje industrijske in trgovinske odvisnosti od zunanjih držav
 Zagonska podjetja 8. MSP kot gonilna sila inovacij
 Decentralizacija podjetij in krepitev lokalnega upravljanja za zmanjšanje teritorialnih razlik
 Spodbujanje trajnostnega turizma
 Vzpostavitev digitalnega gospodarstva
 Prizadevanje za zeleno gospodarstvo
 Spodbujanje in podpiranje podjetij pri doseganju zelenega prehoda ob hkratnem preprečevanju „zelenega zavajanja“
 Razširitev letalske in vesoljske industrije, da bi prevzela vodilno vlogo pri inovativnih tehnologijah

Inovacije – spodbujanje rasti

Slika 13 – Miselni vzorec za temo „Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta“, 1. del

Nadaljnja krepitev evropskega enotnega trga

Nadaljevanje razvoja gospodarskih politik EU za poglobitev gospodarskega povezovanja
 Povezovanje lokalnih industrijskih ekosistemov po vsej Evropi
 Vrnitev proizvodnih podjetij v EU
 Vzpostavitev strateške avtonomije v ključnih panogah
 Odvračanje podjetij s sedežem zunaj Evrope od prevzema evropskih podjetij
 Vzpostavitev prometnih in energetske omrežij po vsej EU
 Uvedba skupnih davkov za premostitev neenakosti v EU

Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in podpora;

Izpodbijanje sedanjega gospodarskega modela

Diverzifikacija virov oskrbe evropskih industrij s surovinami in predelanim blagom
 Vključitev drugih kazalnikov, ki dopolnjujejo merila BDP, v ekonomski model
 Vključitev organizacij tretjega sektorja v izvajanje programov socialnega varstva in teritorialne kohezije
 Uvedba sistema kreditnih kartic za ogljik za zračni promet in ozaveščanje o tem, kako se ogljični odtisi razlikujejo med različnimi načini prevoza
 Liberalizacija gospodarstva, zmanjšanje birokracije in nižji davki za nižje in srednje razrede
 Reforma modela ekonomskega upravljanja EU za doseg vključujoče in pravične evropske blaginje
 Prehod na krožno gospodarstvo

Spodbujanje delovnih mest

Olajšanje poti do zaposlitve v EU, zlasti na začetni ravni
 Spopadanje z brezposelnostjo mladih
 Prilagoditev akademskih kvalifikacij trgu dela za povečanje zaposljivosti študentov
 Odpraviti pomanjkanje usposobljenih delavcev za digitalizacijo trga dela
 Uvedba prožnega dela (delovni del iz pisarniškega dela na daljavo)
 Spodbujanje mladih k opravljanju ročnih in obrtniških del
 Poenostavitev davčnih in davčnih politik ter politik zaposlovanja v EU
 Podpora mladim kmetom in spodbujanje izmenjave dobrih praks

Slika 14 – Miselni vzorec za temo „Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta“, del 2

5. EU v svetu

Zamisli, objavljene v okviru teme EU v svetu, zajemajo različne teme, povezane z zunanjo in varnostno politiko, od trgovine in različnih drugih vidikov mehke moči do obrambe. Na splošno najpogostejše teme pozivajo k večji prisotnosti EU na svetovnem političnem prizorišču: v svoji sosedski politiki ter v odnosih, na primer z afriškimi, pacifiškimi in latinskoameriškimi državami. Prispevajoči k platformi menijo, da bi morala biti EU drznejša pri izvajanju mehke in trde moči. Od vzpostavitve platforme je bilo na to temo skupaj zbranih 3 695 prispevkov, tj. 1 448 zamisli, 1 768 komentarjev in 479 dogodkov. Različne zamisli je mogoče združiti glede na naslednje teme:

- **Obrambne in oborožene sile**
- **Odločanje**
- **Sosedska politika in odnosi z drugimi**
- **širitev**
- **Trgovinske politike**

- **Splošni cilji zunanje politike EU**

Dogodki

Na nedavne dogodke na svetovni ravni, organizirane v okviru EU, so v veliki meri vplivale bistveno drugačne geopolitične razmere, ki jih je povzročila ruska invazija na Ukrajino.

Izbruh konflikta je spodbudil organizacijo več dogodkov o vlogi EU ter njenih gospodarskih in diplomatskih odnosih z Ukrajino in Rusijo. Tako je bilo na spletnem dogodku v Nemčiji s 64 udeleženci (glej [dogodek](#)), na katerem so udeleženci dva predstavnika EU zaslišali med drugim o stališču zunanje politike EU v trenutnem konfliktu in učinkih sankcij EU proti Rusiji. Udeleženci in udeleženke so na drugem spletnem dogodku v Franciji s predstavnikom in predstavnico EU izmenjali mnenja o načinih za zmanjšanje odvisnosti EU od ruske oskrbe s plinom (glej [dogodek](#)). Vojna je tudi ponovno vzbudila zanimanje za teme, kot sta skupna obramba in širitev EU, o katerih se je razpravljalo na nekaterih dogodkih. Na delavnici na Poljskem so na primer razpravljali zlasti o potrebi po spodbujanju širitve EU (glej [dogodek](#)).

Organizirani so bili tudi drugi dogodki, na primer forum, posvečen migracijam, rasizmu in odnosom med EU in Afriko, ki je bil organiziran v Španiji v okviru Konference o prihodnosti Evrope (glej [dogodek](#)).

Splošni cilji zunanje politike EU

V številnih prispevkih v okviru teme EU v svetu se želi, da bi EU okrepila svojo vlogo svetovnega akterja in prispevala h globalnemu multilateralizmu ter branila demokracijo in uporabila svojo mehko moč proti vzponu avtoritarizma po svetu (glej primer [zamisli](#)). Večina teh zamisli si prizadeva za enotnejšo EU pri soočanju s svetovnimi izzivi, kot so tisti, ki jih predstavljajo kršitve človekovih pravic in podnebne spremembe (glej primer [zamisli](#)).

Razprave o vlogi EU v svetu sta še posebej zaznamovali afganistanska in ukrajinska kriza. Prispevajoči so poudarili pomen geopolitičnih sprememb, ki jih je povzročil vse večji umik Združenih držav iz zunanjih zadev in konfliktov. Številni prispevajoči menijo, da je vrnitev talibanov na oblast neuspeh Zahoda in znak, da je čas, da EU prevzame svojo vlogo v zunanje-političnih zadevah, neodvisno od svojega strateškega zavezništva z ZDA (glej primer [zamisli](#)). Ta ponavljajoči se poziv k enotnemu pristopu k zunanji politiki je bil predmet več dogodkov (glej primer [dogodka](#)). V zvezi z veliko krizo na ukrajinski meji z

Rusijo se poziva, naj EU pomaga Ukrajini (glej primer [zamisli](#)) in enotno nastopi proti ruskim vojaškim grožnjam, da ne bi ponovili napak iz preteklosti, ko je razdeljena EU tujim silam, zlasti ZDA, pustila preveč prostora pri obvladovanju vojaških kriz (glej primer [zamisli](#)). V zvezi z vlogo ZDA nekateri prispevki ne glede na njihovo mnenje o ukrajinski krizi razkrivajo nezaupanje do glavnega zaveznika EU (glej [zamisli](#)).

Prispevajoči menijo, da se vloga EU spreminja zaradi vse večje zaskrbljenosti zaradi podnebne krize, spreminjajočega se gospodarskega in geopolitičnega ravnovesja moči, velikih izzivov za multilateralizem in svetovnega boja proti COVID-19 (glej primer [dogodka](#), glej primer [zamisli](#)). Zato je več sodelujočih izrazilo mnenje, da bi morala biti EU drznejša pri izvajanju mehke in trde moči (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)).

V zvezi z varstvom človekovih pravic je v eni od zamisli, ki so v okviru te teme najbolj podprte, predlagana potreba po skupni zunanji in varnostni politiki, da se zagotovi varnost Evropejcev in Evropejk ter hkrati spodbujajo demokracija, človekove pravice, pravna država in varstvo okolja v njenem sosedstvu in po svetu (glej [zamisli](#)). Druga zamisel predlaga okrepitev varstva človekovih pravic v klavzulah zunanjetrgovinskih sporazumov, ki jih je podpisala EU (glej [zamisli](#)). Številne zamisli podpirajo feministično zunanjo politiko EU, tako v smislu, da bi morala EU odločno braniti pravice žensk po vsem svetu (glej primer [zamisli](#)), kot tudi s pristopom, ki temelji na pozitivnem miru in kulturni občutljivosti (glej [zamisli](#)).

Zato prispevajoči pozivajo k večjemu sodelovanju med državami članicami in potrebi po prenehanju konkurence med državami članicami na mednarodni ravni (glej [zamisli](#)). Povezan je poziv k skupnemu evropskemu sistemu za izvoz orožja s strogimi pravili za zagotovitev, da orožje, „izdelano v EU“, ne bo podžigalo konfliktov po svetu in povzročalo kršitev človekovih pravic (glej [zamisli](#)).

Medtem ko večina zamisli poziva k enotnejši in bolj povezani EU, s čimer bi okrepili vlogo EU kot svetovne sile prava in pravice, odprte za interakcijo z različnimi večstranskimi institucijami na svetovni in regionalni ravni (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)), druge želijo, da se EU osredotoči na svojo vlogo gospodarskega akterja, kot je bilo prvotno predvideno. V zvezi s tem menijo, da EU ne bi smela prevzeti vloge geopolitičnega akterja, temveč bi morala ohraniti svojo prvotno funkcijo skupnega gospodarskega trga. Udeleženci menijo, da EU ni suverena država, zato ne more imeti politične vloge svetovnega akterja (glej primer [ideja](#)).

Obrambne in oborožene sile

Ponavljajoča se podtema, o kateri se veliko razpravlja, je potreba po krepitvi trde moči EU (glej primer [dogodka](#)), tako s povečanjem proračuna EU za obrambo (glej [zamisli](#)) kot s krepitvijo evropske obrambne industrije, da bi dosegli strateško avtonomijo (glej primer [zamisli](#)). Prispevajoči se zavzemajo tudi za ustanovitev skupne evropske vojske (glej primer [zamisli](#)), ki je ena od zamisli, ki so v okviru te teme prejele največ podpore, ali za povezovanje oboroženih sil držav članic na ravni EU (glej primer [zamisli](#)). Nekateri prispevajoči priznavajo obstoječe pobude za skupno evropsko vojaško politiko, kot je strateški kompas EU za varnost in obrambo. Eden od njih zlasti poziva, naj se več pozornosti nameni socialni razsežnosti vojske (tj. delovnim pogojem v oboroženih silah, glej [zamisli](#)). Vendar pa so nekateri sodelujoči bolj skeptični, če ne celo popolnoma proti zamisli o skupni evropski vojski. Ena od njih zahteva, da se ne sledi zamisli o evropski vojski, in poziva, naj se vojaške naložbe posameznih držav usmerijo v Nato (glej [zamisli](#)).

Prispevajoči predlagajo tudi ustanovitev bolj specializiranih sil ali institucij na ravni EU, kot je evropska nacionalna garda, ki bi se napotile v izrednih razmerah, na primer po naravnih nesrečah (glej primer [zamisli](#)). Tudi drugi udeleženci želijo razviti evropsko obveščevalno službo (glej primer [zamisli](#)). Nekateri prispevajoči predlagajo tudi ustanovitev evropske vojaške akademije (glej primer [zamisli](#)). Kar zadeva vojaško izobraževanje, eden od udeležencev predlaga tudi vzpostavitev osnovnega vojaškega usposabljanja za evropsko mladino (glej [zamisli](#)). Nekateri prispevajoči menijo, da domnevni upad zavezništva med EU in ZDA pomeni tudi večje sodelovanje in usklajevanje na področju zunanje politike med državami članicami EU (glej primer [zamisli](#)).

Odločanje

Postopek odločanja EU se pogosto obravnava kot počasen in precej neučinkovit, ko gre za hitro ukrepanje v odziv na neposreden izziv. Da bi odpravili to težavo, so udeleženci predstavili več zamisli za reformo postopka odločanja EU.

Prispevajoči menijo, da je ključno, da EU deluje kot enoten in trden subjekt na mednarodnem političnem prizorišču, da bi ohranila in dodatno okrepila svojo vlogo. Da bi to dosegli, je v več prispevkih poudarjena potreba po skupni zunanji politiki (glej [zamisli](#)). Poziv h krepitvi sposobnosti EU, da odigra vlogo v zunanji in varnostni politiki, je bil tudi tema finskega javnega

posvetovanja na evropskem forumu, na katerem so razpravljali o sedanji in prihodnji vlogi Finske v Evropi in EU (glej [dogodek](#)).

Številni prispevki pozivajo k ponovnemu razmisleku o pravilu soglasja. En sklop zamisli poudarja dejstvo, da sedanje razmere, ki temeljijo na pravilu soglasja, eni sami državi članici omogočajo, da blokira skupno zunanjo politiko (glej primer [zamisli](#) in [dogodek](#)). To se šteje za problematično, saj EU preprečuje, da bi imela verodostojen, stabilen in močan glas v svetu. Zato bi morala EU v skladu z izraženo zamislijo preiti na sistem „absolutne“ večine. Ena od zamisli v okviru te teme, ki je prejela največ podpore, vsebuje podroben opis sistema glasovanja z absolutno večino za države članice, ki ga podpira navadna večina poslancev Evropskega parlamenta, da bi EU lahko sprejela izvršilne ukrepe ter oblikovala resnično in verodostojno zunanjo politiko (glej [zamisli](#)). Podobno kot v razpravah na temo evropske demokracije je glasovanje s kvalificirano večino predstavljeno tudi kot alternativa sedanjemu pravilu o soglasju (glej primer [zamisli](#)).

V zadnjem podsklopu so obravnavane pristojnosti Evropskega parlamenta. Nekateri prispevajoči menijo, da ima Evropski parlament kljub temu, da že od samega začetka podpira koncept skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) in si prizadeva razširiti njegovo področje uporabe, še vedno le obrobno vlogo pri oblikovanju zunanje politike EU. Zato menijo, da je bistveno, da se Evropskemu parlamentu dodeli več zunanjepolitičnih pristojnosti (glej primer [zamisli](#)).

Sosedska politika in odnosi z drugimi

Podsklop zamisli se nanaša na diplomatsko predstavništvo EU, pri čemer prispevajoči na splošno pozivajo institucije EU, naj bolj vidno zastopajo in branijo svoje interese v svetu (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem predlagajo, da bi bilo treba veleposlaništva držav članic EU nadomestiti z enim samim veleposlaništvom EU, ki bi zastopalo in združevalo vse države članice EU. Po mnenju enega od udeležencev bi bilo to mogoče doseči z reformo obstoječe Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD, glej [zamisli](#)). To bi lahko pomenilo tudi enotno članstvo EU v vseh mednarodnih institucijah, kot je Nato (glej primer [zamisli](#)), ali enotno in stalno predstavništvo v Varnostnem svetu ZN (glej [zamisli](#)). Druge zamisli vključujejo oblikovanje skupnega potnega lista EU za vse evropske državljane in državljanke (glej primer [zamisli](#)) ter sistematično uporabo evropske zastave in evropske himne v mednarodnem okviru (glej primer [zamisli](#)).

Na dogodku na Poljskem in z njim povezani zamisli (glej [dogodek](#) in [zamisli](#)) je bil ponovno poudarjen gospodarski pomen trgovinskih odnosov med

Združenim kraljestvom in EU za Poljsko in celotno EU ter tudi po izstopu Združenega kraljestva iz EU. Prispevki v okviru te teme se nanašajo zlasti na politične odnose EU z Rusijo in Kitajsko (glej primer [dogodka](#)). Prispevajoči poudarjajo potrebo po temeljitem ponovnem razmisleku o zunanji politiki EU z izvajanjem drznejšega pristopa v skladu s tem, kar je bilo obravnavano v prejšnjih temah. Eden od udeležencev na primer trdi, da bi morala EU povečati svojo pomorsko prisotnost na indijsko-pacifiškem območju (glej [zamiseli](#)). Drugi sodelujoči na platformi pa razpravljajo o mnenju, da bi morala EU v zvezi s Kitajsko ne le oblikovati enotnejše in strožje stališče v svojih diplomatskih odnosih glede na zelo različne sisteme vrednot, temveč tudi razviti strategijo Evropske unije za tuje naložbe, da bi se zoperstavila vplivu Kitajske na svetovni ravni in zlasti v državah v razvoju (glej [zamiseli](#)).

Kar zadeva odnose z Rusijo in vzhodnoevropskimi državami, so nekateri udeleženci dogodka, na katerem so razpravljali o odnosih med Nemčijo in baltskimi državami, med drugim pozvali EU, naj podpre opozicijo v Belorusiji (glej [dogodek](#)). Ena od sodelujočih želi, da bi bila EU bolj vključena v politične napetosti, ki se pojavljajo v sosednjih državah, kot so Črna gora, Bosna in Hercegovina ter Kosovo, ali celo v svojih državah članicah, kot je Ciper (glej [zamiseli](#)). V zvezi s tem je ta udeleženec izrazil tudi zaskrbljenost zaradi odnosov med EU in Turčijo ter med EU in Srbijo. EU se tudi spodbuja, naj prevzame vodilno vlogo v procesu vzpostavljanja miru med Izraelom in Palestino (glej primer [zamisli](#)).

Kar zadeva odnose EU z državami zunaj Evrope, zlasti z afriškimi državami, prispevajoči menijo, da bi bilo treba okrepiti partnerstvo in preoblikovati trgovinske odnose z Afriko (glej primer [pred tem](#)). Drugi državljani pozivajo k močnejšim dvostranskim partnerstvom med posameznimi državami članicami in afriškimi državami, tudi za reševanje migracijskih vprašanj. O tovrstnih zamislih se podrobneje poroča v poglavju o migracijah. Obstajajo tudi nekateri pozivi k odmiku od ohranjanja gospodarske in politične dediščine nekdanjih kolonialnih sistemov (glej [zamiseli](#)). V zvezi z odnosi z afriško celino ena od udeleženk poziva EU, naj Somaliland v celoti prizna kot suvereno državo (glej [zamiseli](#)). Nekateri prispevajoči pozivajo k tesnejšemu partnerstvu med EU in drugimi regionalnimi večstranskimi organizacijami, vključno z Afriško unijo, Mercosurjem in ASEAN (glej primer [zamisli](#)).

Širitev

Ponavljajoča se tema je širitev EU. Zamisli za nadaljnjo širitev, zlasti na Zahodni Balkan, so bile deležne razmeroma velikega števila odobritev s strani udeležencev. Eden od najbolj podprtih prispevkov v okviru te teme poziva k nadaljnji širitvi EU z

vključevanjem partneric z Zahodnega Balkana, da se zagotovita mir in stabilnost v regiji (glej [zamiseli](#)). Organizirani so bili tudi različni dogodki, na katerih so razpravljali o vprašanjih, povezanih s širitvijo EU in Zahodnim Balkanom (glej primer [dogodka](#)). Na enem mladinskem dogodku v Nemčiji so mladi udeleženci zahtevali večjo vključenost EU na Zahodnem Balkanu, tudi kot varnostnega akterja (glej [dogodek](#)). Na konferenci na Madžarskem (glej [dogodek](#)), ki se je je udeležilo več politikov in akademikov, ki so poudarili pomen širitve na Zahodni Balkan za prihodnost Evropske unije, je bilo sprejeto stališče, ki močno podpira širitev. Različni prispevki se osredotočajo na geopolitični vidik širitve EU (glej primer [zamisli](#)), drugi pa poudarjajo, da so obeti za pristop k EU gonilna sila gospodarskih reform in krepitve pravne države v državah, ki zaprosijo za članstvo v EU (glej primer [zamisli](#)). V zvezi z zahtevami, da se EU razširi na Zahodni Balkan, se poziva k popolnemu priznanju Kosova (glej primer [zamisli](#)). Vendar pa zamisel o razširitvi EU na Kosovo daje različne pripombe, ki iz različnih razlogov močno nasprotujejo tej perspektivi. Drug udeleženec zahteva brezvizumski vstop v EU za prebivalce Kosova (glej [zamiseli](#)).

Čeprav manj pogosto kot tisti, ki podpirajo širitev, so nekateri udeleženci izrazili nasprotovanje nadaljnji širitvi EU in poudarili, da je treba dati prednost notranjim vprašanjem sedanje Unije (glej primer [zamisli](#)). V enem od prispevkov je EU pozvana, naj preneha obravnavati Turčijo kot državo kandidatko (glej [zamiseli](#)). Eden od anketirancev na splošno kritizira dvoumnost, ki jo EU kaže v svoji širitveni politiki (glej [zamiseli](#)). Po njenem mnenju to povzroča frustracije in nestabilnost v državah kandidatkah. Zato meni, da mora EU enkrat za vselej pojasniti svoje stališče o širitvi.

Trgovinske politike

Udeleženci manj razpravljajo o zamislih, povezanih s trgovinskimi in gospodarskimi odnosi. Vendar je tema krepitve trgovinskih odnosov in sporazumov med EU in drugimi državami po svetu pogosto omenjena med zamislimi, ki pozivajo k močnejši in dejavni svetovni EU.

Skupina prispevkov v okviru teme EU v svetu želi okrepiti trgovinske politike in reformirati trgovinske sporazume v skladu z vrednotami EU, bodisi v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic bodisi v skladu z okoljskimi standardi (glej primer [zamisli](#)). Široko podprta zamisel poziva k reformi trgovinske in naložbene politike EU ter ponovnemu zagonu svetovnega multilateralizma, katerega bistvo je ustvarjanje dostojnih delovnih mest ter varstvo temeljnih in človekovih pravic, vključno z delavskimi in sindikalnimi pravicami (glej primer [zamisli](#)). Na nemško govoreči delavnici so udeleženci razpravljali o trgovinski politiki EU in njenih posledicah v državah tretjega sveta, zlasti v zvezi s

sektorji, za katere so značilni slabi delovni pogoji, delo otrok in negativni vplivi na okolje, kot je tekstilna industrija (glej [dogodek](#)).

Po mnenju nekaterih prispevajajočih sta zdravstvena in podnebna kriza izpostavili meje zelo globaliziranega in medsebojno odvisnega evropskega gospodarstva. Zaradi pomanjkanja mask med zdravstveno krizo, težav s svetovnimi dobavnimi verigami po pandemiji in vpliva svetovne trgovine na okolje so se pojavili pozivi k ponovni industrializaciji in povečanju lokalne proizvodnje (glej [zamisli](#)). V zvezi s tem številni prispevajajoči pozivajo k večjemu usklajevanju med državami članicami EU pri obvladovanju tveganj v dobavnih verigah (glej primer [zamisli](#)). Drug udeleženec predlaga ustanovitev namenske institucije za predvidevanje pomanjkanja strateških virov in boj proti njemu. To bi lahko potekalo v obliki evropskega observatorija (glej [zamisli](#)).

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

Najnovejše zamisli v okviru te teme so se nanašale na rusko vojno agresijo proti Ukrajini in okrepile teme iz zadnjega objavljenega poročila.

V novih prispevkih se je na splošno pozvalo k evropski podpori Ukrajini, zagovarjale pa so se tudi rešitve za končanje konflikta (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem so prispevki včasih odražali povsem različna stališča, pri čemer je večina sodelujočih pozdravila pobude skupne zunanje politike, ki jih je sprejela EU (glej primer [zamisli](#)), nekateri pa so jih kritizirali (glej primer [zamisli](#)).

Izraženi so bili tudi pomisleki glede ruskih geopolitičnih ambicij v baltskih državah in ruskega vpliva na Zahodnem Balkanu (glej [zamisli](#)). Poleg tega je bila v zvezi s konfliktom pogosto omenjena vloga Nata (glej primer [zamisli](#)). Prošnje za članstvo v EU, ki so jih vložile Ukrajina, Moldavija in Gruzija v odziv na rusko agresijo na Ukrajino, so na platformi spodbudile še pogostejše razprave o širitvi EU, pri čemer so bili nekateri udeleženci bolj odprti za nadaljnjo širitev Unije, drugi pa so zagovarjali veliko zmernejšo širitveno politiko (glej primer [zamisli](#)).

Zaradi konflikta je vloga EU pri varstvu človekovih pravic in demokracij po vsem svetu postala še pomembnejše vprašanje. Različni sodelujoči so zagovarjali pomen vzdrževanja diplomatskih odnosov z drugimi demokracijami po svetu, katerih suverenost ogrožajo avtorske države, kot je Tajvan (glej [zamisli](#)). V drugih prispevkih se je namesto tega razpravljalo o naravi odnosov med EU in neliberalnimi državami, kot so Iran, Kitajska in Turčija (glej primer [zamisli](#)), ter se zavzemalo za več dialoga in gospodarskega sodelovanja s temi državami.

Spodbujanje demokratičnih vrednot in človekovih pravic
Ukrepi proti državam, ki kršijo mednarodne pogodbe
Krepitev skupne zunanje politike
Spodbujanje strateške avtonomije EU
Večji poudarek na prvinski funkciji skupnega gospodarskega trga EU
Sprejeti skupne ukrepe v ukrajinski krizi

Splošni cilj zunanje politike EU

Ustanovitev evropske vojske
oblikovanje bolj specializiranih sil ali obrambnih institucij na ravni EU; kot je obveščevalna služba
Vzpostavitev skupnih evropskih oboroženih sil za neobrambne namene, kot je evropska nacionalna garda

Obrambne in oborožene sile

EU v svetu

Povečanje prepoznavnosti in vpliva EU kot svetovne sile
Spodbujanje tesnejšega sodelovanja med državami članicami
Ponovni razmislek o pravilu soglasja za glasovanje z absolutno ali kvalificirano večino
Evropskemu parlamentu dodeliti več pristojnosti na področju zunanje politike

Odločanje

Slika 15 – Miselni vzorec za temo „EU v svetu“, 1. del

Sosedska politika in odnosi z drugimi

Uvedba enotnega veleposlaništva EU, ki bo zastopalo države članice
Zavzemanje odločnega stališča do Rusije in Kitajske v primerjavi z zaščito evropskih gospodarskih partnerstev s tema državama
Razvoj strategije EU za tuje naložbe za boj proti vplivu Kitajske na svetovni ravni
Razviti močnejša partnerstva med EU in afriškimi državami ter drugimi nezahodnimi državami, tudi prek organizacij, kot sta Afriška unija ali Mercosur.
Spodbujanje tesnejših dvostranskih partnerstev med državami članicami in državami v razvoju
Enotno predstavništvo EU v mednarodnih institucijah, kot je NATO, ali enotno in stalno predstavništvo v Varnostnem svetu ZN
Prevezemite vodilno vlogo pri izgradnji miru med Izraelom in Palestino

EU v svetu

Širitev

Nadaljevanje širitve na Zahodni Balkan
Vključitev Ukrajine, Moldavije in Gruzije v EU
Napredna širitev EU v primerjavi z odsotnostjo nadaljnje širitve
Priznavanje Kosova in spodbujanje njegovega vključevanja v EU

Trgovinske politike

Predvidevanje in iskanje usklajenih rešitev za pomanjkanje virov v krizah v dobavni verigi
Spodbujanje trgovinskih sporazumov v skladu z vrednotami EU
Spodbujanje gospodarskega sodelovanja in rasti v EU in zunaj nje
Naložbe v lokalno proizvodnjo in večjo industrijsko avtonomijo

6. Vrednote in pravice, pravna država, varnost

Na temo Vrednote in pravice, pravna država, varnost je bilo skupaj zbranih 5 351 prispevkov (1 768 zamisli, 2 910 komentarjev in 673 dogodkov), prispevki pa so prispevali k spodbujanju zamisli o različnih pravicah in svoboščinah, kot so LGBTIQ osebe in enakost spolov, ter vključevanju invalidov in razpravi o konceptu evropskih vrednot kot vodilnem načelu. Zaradi raznolikosti mnenj na platformi so drugi udeleženci pozvali k spoštovanju bolj konservativnih stališč, ki so pogosto povezana z zaščito verskih vrednot. Druga pomembna tema v okviru te teme obravnava potrebo po ohranjanju in zaščiti pravne države v zvezi s tem, kar je opisano kot „nevarnost vzpona neliberalnih demokracij“ v EU, in potrebo po krepitvi demokratičnih vrednot EU. Nedavni prispevki obravnavajo vojno v

Ukrajini in potrebo po tem, da EU poveča svoje vojaške zmogljivosti. Prispevki zajemajo naslednje teme:

- **Pravice in svoboščine**
- **Vključujoča družba**
- **Zaščita pravne države**
- **Varnost**
- **Vrednote EU**
- **Lobiranje in korupcija**

Dogodki

V zvezi s temo „Vrednote, pravice, pravna država in varnost“ so bile vrednote EU obravnavane na okrogli mizi v Franciji (glej [dogodek](#)), izzivi, ki izhajajo iz kulturne in jezikovne raznolikosti EU, pa so bili prav tako obravnavani na nemški konferenci, organizirani v sodelovanju z manjšinami na nemško-danskem obmejnem območju, ki je bila osredotočena zlasti na vrednost in pomen manjšin v družbi (glej [dogodek](#)).

Vključujoča družba, enakost spolov, boj proti rasizmu (glej [dogodek](#)) in politike boja proti fobiji LGTBIQ so bile najpogostejše teme dogodkov, organiziranih v okviru te teme, zlasti v Grčiji, Italiji, Franciji in Belgiji. Na Danskem so dogodki o vrednotah in pravicah potekali predvsem v obliki potovalnih delavnic za sodelovanje z mladimi v več srednjih šolah po vsej državi (glej [dogodek](#)).

O diskriminaciji in nasilju na podlagi spola se je obširno razpravljalo na spletnem dogodku, ki se je dotaknil temeljnih vzrokov, preprečevanja in odzivanja na zlorabe (glej [dogodek](#)). Ob mednarodnem dnevu pravic žensk je bil organiziran dogodek za razpravo o političnih ukrepih za krepitev enakosti spolov (glej primer [dogodka](#)). Študentski dogodek je obravnaval nasilje v družini in nasilje na podlagi spola (glej [dogodek](#)).

V zadnjem času se je na nekaterih dogodkih razpravljalo o vprašanjih, povezanih z varnostjo in obrambo, ki so se dotaknila ruske invazije v Ukrajini. Na enem dogodku so razpravljali zlasti o posledicah vojne v Ukrajini za varnost in obrambo EU (glej [dogodek](#)), na drugem pa o možnostih za doseganje strateške avtonomije (glej [dogodek](#)).

Prave in svoboščine

Tema pravic in svoboščin je po obsegu precejšnja, zlasti zaradi velike raznolikosti vrst pravic in svoboščin, ki jih predlagajo prispevajoči.

Velika skupina zamisli o pravicah in svoboščinah obravnava varstvo človekovih pravic in svoboščin na splošno (glej primer [zamisli](#)). Ena od zamisli na to temo, ki je prejela največ podpore, predlaga okrepitev izvršljivosti različnih instrumentov na področju človekovih pravic v pravnem sistemu EU (glej [zamisli](#)), druge pa menijo, da je treba človekove pravice posodobiti tako, da bodo ustrezale današnjim in prihodnjim družbenim razmeram (glej primer [zamisli](#)).

Obravnavajo se različne vrste človekovih pravic, in sicer ekonomske, socialne, kulturne, državljanske in politične

pravice. Nekateri udeleženci opozarjajo na kršitve človekovih pravic na evropskih mejah, na katere se nekateri sodelujoči odzivajo tako, da obsojajo tihotapce ljudi (glej primer [zamisli](#)).

Državlanske in politične pravice so v okviru te teme na platformi zelo prisotne, pri čemer sta med prispevki najbolj prisotni pravica do zasebnosti in svoboda izražanja (glej primer [zamisli](#)). Ti prispevki, v katerih se razpravlja o svobodi pred diskriminacijo, so razvrščeni v ločeno temo vključujoče družbe, saj so precej obsežni.

Glede na spreminjajočo se družbo se različni prispevki osredotočajo na vprašanja, povezana s pravicami in svoboščinami v okviru digitalne preobrazbe, zlasti v zvezi s pravico do zasebnosti. Ta podtema je obravnavana tudi na temo digitalne preobrazbe. Splošna uredba EU o varstvu podatkov velja za ključno pri preprečevanju, da bi podjetja prodajala osebne podatke (glej [zamisli](#)). Na splošno prispevajoči opozarjajo na potrebo po boljši zakonodaji in orodjih za obravnavo pomislekov glede zasebnosti, povezanih z internetom in družbenimi mediji ter vsemi novimi tehnologijami (glej [zamisli](#)). Obstajajo pozivi k omejitvam uporabe biometričnih podatkov za nadzor (glej [zamisli](#)) ter zbiranja in izmenjave osebnih podatkov na splošno (glej primer [zamisli](#)). Prispevajoči dejansko ugotavljajo, da digitalni nadzor z zbiranjem osebnih podatkov s strani tehnoloških velikanov znatno ogroža dostojanstvo, avtonomijo in zasebnost državljanov. Zato pozivajo k strožjim predpisom in ukrepom za varstvo podatkov (glej [zamisli](#)). To je poudarjeno tudi glede na izraženo potrebo po okrepljeni regulaciji na področju umetne inteligence (glej [zamisli](#)).

Druga skupina zamisli razpravlja o svobodi izražanja in omejitvah te svobode. Kar zadeva zagotavljanje svobode izražanja v zvezi s tiskom in družbenimi mediji, so nekateri sodelujoči izrazili zaskrbljenost, da so ti ogroženi, saj se vsebine odstranijo s platform (glej primer [zamisli](#)).

Druge obravnavajo omejitve svobode izražanja, na primer v kolikšni meri bi bilo treba regulirati spletne vsebine in kako to vpliva na svobodo govora, pri čemer nekateri državljani in državljanke podpirajo oblikovanje enotnega evropskega digitalnega okvira (glej [dogodek](#)). Lažne novice se na primer dojemajo kot grožnja temeljnim demokratičnim vrednotam (glej [dogodek](#)). Pogosto izpostavljen pojem sovražnega govora kaže, da je treba obravnavati to vprašanje in povečati zaščito žrtev sovražnega govora (primer [zamisli](#) in [dogodka](#)) in kaznivih dejanj iz sovraštva (glej [dogodek](#)).

Podtema se nanaša na ekonomske in socialne pravice, kot je bilo izpostavljeno tudi v temi Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta, kot so pravica do stanovanja (glej primer [zamisli](#)), zagotavljanje ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem (glej primer [dogodka](#)), socialna varnost za hrano (glej [zamisli](#)) itd. Nekateri prispevajoči zahtevajo posodobitev človekovih pravic v zvezi s tem (glej

[zamiseli](#)) ali celo uveljavitev socialnih pravic (glej [zamiseli](#)).

Z vidika pravic določenega segmenta prebivalstva se več zamisli zavzema za otrokove pravice in opozarja na potrebo po večji zaščiti otrok v zakonodaji in politikah (glej primer [zamisli](#)).

Ob upoštevanju temeljne pravice do spoštovanja kulturne, verske in jezikovne raznolikosti je na platformi široko podprta zamisel poziv Evropski uniji, naj esperanto prizna kot jezik evropskih državljanov (glej primer [zamisli](#)).

V drugi skupini prispevkov je poudarjeno, da je treba odpraviti ukrepe v zvezi s COVID-19, ko bodo posledice pandemije to omogočale, da se zagotovi vrnitev v normalno stanje in ponovno vzpostavijo svoboščine državljanov (glej [zamiseli](#)). V zvezi s tem se poziva tudi k preprečevanju diskriminacije državljanov, ki so se odločili, da se ne bodo cepili ali da bodo opravljali redne teste za pridobitev dostopa do osnovnih zmogljivosti (glej primer [zamisli](#)). Vprašanja, povezana s cepljenjem proti COVID-19, so podrobneje obravnavana v okviru teme „Zdravje“.

V nekaterih prispevkih se poziva, naj EU prevzame vodilno vlogo pri varstvu pravic živali (glej [zamiseli](#)), na primer z uvedbo „dovoljenja za živali“ (glej [zamiseli](#)). Prispevajoči menijo, da kljub temu, da so živali v Pogodbah EU priznane kot čuteča bitja, v kmetijski in mesni industriji še vedno obstajajo zlorabe in krute obdelave (glej primer [zamisli](#)).

Druge se posebej osredotočajo na pravosodne zadeve in posledice mobilnosti znotraj EU, pri čemer razpravljajo o potrebi po olajšanju postopkov, na primer v zvezi z obravnavo dedovanja (glej [zamiseli](#)), smrtjo (glej [zamiseli](#)), in predlagajo, da bi morali biti registri premoženjskih razmerij med zakoncema in registriranih partnerskih skupnosti v državah članicah medsebojno povezani (glej [zamiseli](#)). Udeleženci in udeleženke so na spletnem seminarju odprtega foruma razpravljali o procesnih pravicah v kazenskih postopkih po vsej EU (glej [dogodek](#)).

Različni udeleženci in udeleženke podpirajo pravico do samozdravljenja s konopljo (glej primer [zamisli](#)) ter širše razpravljajo o dekriminizaciji in legalizaciji drog (glej primer [zamisli](#)). To vprašanje je obravnavano tudi v okviru teme „Zdravje“.

Nekateri državljani in državljanke predlagajo, da bi bilo treba možnosti gotovinskega plačila priznati kot demokratično pravico (glej primer [zamisli](#)).

Vinteligentni družbi

Različni prispevki pozivajo k večjim prizadevanjem za oblikovanje vključujoče družbe, ki obravnava vprašanja, kot so svoboda, diskriminacija in enakost. Prevladujoči sklop prispevkov v okviru te teme se nanaša na zamisli v zvezi z enakostjo spolov, vključno z zamislijo o tem vprašanju, ki je prejela veliko podpore (glej [zamiseli](#) in primer [dogodka](#)), ter opolnomočenje žensk (glej [dogodek](#)). S tem povezani predlogi vključujejo povečanje števila žensk med nosilci političnega in gospodarskega odločanja (glej primer [zamisli](#)). O enakosti spolov se obširno razpravlja tudi v smislu doseganja enakega plačila (glej primer [zamisli](#)) in izobraževanja od otroštva (glej [zamiseli](#)). Poziv k pristopu na podlagi spola v sektorjih, v katerih tradicionalno prevladujejo moški, kot so naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika, da bi zmanjšali neenakost spolov, je prisoten tudi v drugih temah.

Na področju spolnih in reproduktivnih pravic so državljani razdeljeni. V skupini prispevkov je poudarjen pomen spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic kot temeljnih sredstev za doseganje enakosti spolov in odpravo nasilja na podlagi spola, vključno s pravico do splava (glej primer [zamisli](#)). Nasprotno pa drugi prispevki zagovarjajo zaščito dostojanstva in pravice do življenja z ustavitvijo financiranja na področjih raziskav, razvojne pomoči in javnega zdravja EU, ki naj bi spodbujala uničevanje človeških zarodkov (glej [zamiseli](#)). Poleg teme splava se v zamislih v zvezi s spolnimi in reproduktivnimi pravicami razpravlja o potrebi po izvajanju učinkovitih ukrepov za boj proti povečanemu nasilju na podlagi spola (glej primer [zamisli](#) in [dogodka](#)), predlagajo pa se tudi odprava moških stereotipov (glej [zamiseli](#)) ter boj proti pornografiji in nadlegovanju iz maščevanja na spletu (glej [dogodek](#)).

Druga tema, ki je pritegnila številne prispevke, je potreba po nadaljnjem spodbujanju vključevanja invalidov, na primer oseb, ki jih je prizadela trisomija 21 (glej [zamiseli](#)). Prispevajoči pozivajo k vključitvi invalidov v nacionalne ustave (glej [zamiseli](#) in [dogodek](#)) ter k politikam za spodbujanje zaposlovanja invalidov (glej [zamiseli](#)) in usposabljanju za ozaveščanje o invalidnosti za vse zaposlene (glej [zamiseli](#)). Podobno se zamisel zavzema za usposabljanje učiteljev o tem, kako vključiti invalidne učence v razrede (glej [zamiseli](#)). Drugi predlogi vključujejo: (i) odpravo ovir za invalide z večjo dostopnostjo proizvodov in storitev (glej [zamiseli](#) in [dogodek](#)), (ii) ustreznim varstvom njihovih človekovih pravic (glej [zamiseli](#)) in (iii) bojem proti diskriminaciji oseb z motnjami v duševnem razvoju (glej [zamiseli](#)). Na dogodka z veliko pripombami, ki so ga udeleženci odobrili v razdelku s pripombami, se podobno poziva k vključitvi oseb z Downovim sindromom in zakonodajnih pobud v njihovo podporo (glej [dogodek](#)), da bi povečali

njihovo prepoznavnost in udeležbo na vseh ravneh družbe (glej [zamiseli](#))._

Nekateri prispevajoči menijo, da so pravice žensk, LGBTIQ manjšin in človekove pravice v nekaterih državah članicah ogrožene (glej primer [zamisli in zamisel](#)). Številni udeleženci in udeleženke zato pozivajo k zaščiti LGBTIQ oseb in priznanju istospolnih porok v vseh državah članicah EU (glej primer [zamisli in zamisel](#)), ter k dovolitvi starševstva LGBTIQ oseb (glej [zamiseli](#)). Na eni delavnici je bilo obravnavano vključevanje pravic LGBTIQ oseb v različne teme (glej [dogodek](#)). Druga zamisel predlaga uvedbo koncepta večplastne diskriminacije, tj. diskriminacije na podlagi dveh ali več razlogov, in sprejetje konkretnih ukrepov za boj proti njej (glej [zamiseli](#))._

Glede na staranje evropskih družb so bili platformi predloženi pozivi k boju proti staranju (glej [zamiseli](#)). Organiziran je bil tudi dogodek za preučitev posledic demografskih sprememb za strukturne temelje družbe (glej [dogodek](#)).

Nekaj dogodkov je opozorilo tudi na vprašanje pravic narodnih in etničnih manjšin (glej primer [zamisli in dogodka](#)), vključno z romsko skupnostjo (glej primer [zamisli, dogodka in dogodka](#)). V zvezi s tem nekatere zamisli pozivajo k uredbi EU, s katero bi zagotovili jezikovne pravice evropskih manjšin (glej primer [zamisli](#)). Ena od zamisli z veliko podporo poziva, naj katalonščina postane uradni jezik EU (glej [zamiseli](#)).

Udeleženci in udeleženke so razpravljali o razmislekih o vključujočem komuniciranju v Komisiji, pri čemer so dejali, da bi morali imeti evropski državljani in državljanke možnost praznovanja verskih praznikov, da se evropski državljani in državljanke ne bi počutili obratno diskriminirane (glej [zamiseli, zamisel in dogodek](#)).

V zvezi z obeti za raznoliko in vključujočo Evropo prispevajoči razpravljajo o potrebi po uspešnih politikah vključevanja, saj nekateri poudarjajo, da neuspeh pri izvajanju učinkovitih politik vključevanja priseljencev ustvarja napetosti v evropskih družbah in s tem povezana varnostna tveganja (glej [zamiseli](#)).

Zaščita pravne države

Potreba po spoštovanju pravne države in demokratičnih vrednot je pogosto ponavljajoča se tema (glej primer [zamisli](#)). V prispevkih se priznava, da so ti temelji Evropske unije (glej [zamiseli in zamisel](#)). V večini prispevkov so izpostavljeni notranji vidiki v zvezi s pravno državo, zajeti pa so tudi zunanji vidiki, pri čemer je EU pozvana, naj zavzame strožje stališče do tretjih držav, kot sta Rusija in Kitajska.

Ena od zamisli v okviru te teme, ki je prejela največ podpore, poziva k mehanizmu za pregled demokracije, pravne države in temeljnih pravic (glej [zamiseli](#)).

Poudarjen je tudi pomen pravne države za delovanje notranjega trga (glej [zamiseli](#)). Zato je zamisel o določitvi skupne vizije za zaščito njenih vrednot in institucij široko razširjena na platformi (glej primer [zamisli](#)).

Številni udeleženci in udeleženke so zaskrbljeni glede spoštovanja vrednot EU in pravne države v EU (glej primer [zamisli in zamisel](#)), nekateri posebej omenjajo Madžarsko (glej primer [zamisli](#)) in Poljsko (glej primer [zamisli in zamisel](#)). V zamisli, ki je bila deležna velike podpore, je poudarjeno, da bi morale demokracijo in pravno državo podpirati vse države članice, ne da bi pri tem uporabljale dvojna merila (glej [zamiseli](#)).

Glede na te zaznane grožnje pravni državi prispevajoči predlagajo različne strategije za boj proti kršitvam: (i) zmanjšanje nepovratnih sredstev državam, (ii) odvzem glasovalnih pravic v Svetu (glej primer [zamisli](#)), (iii) uporaba mehanizmov proračunske zaščite, povezanih s pravno državo (glej [zamiseli](#)), (iv) pregled člena 7, da bi se olajšalo sankcioniranje vlad, ki kršijo vrednote EU (glej [zamiseli](#)), (v) uvedba mehanizma, s katerim se lahko države članice izženejo, če kršijo demokratično pravno državo (glej [zamiseli](#)), in (vi) uvedba nadzornega organa, kot je Sodišče Evropske unije, za zaščito demokracije in pravne države v EU (glej [zamiseli](#)).

Predlagane so tudi številne zamisli za zagotovitev pravne države poleg drugih vrednot EU. Nekaj jih predlaga podporo organizacijam civilne družbe kot način za krepitev in ohranjanje demokratične pravne države (glej [zamiseli in zamisel](#)). Eden od sodelujočih je predstavil s tem povezano zamisel o izvajanju strategije EU za civilno družbo, da bi organizacije civilne družbe lahko svobodno delovale in prispevale k spoštovanju evropskih vrednot (glej [zamiseli](#)).

Kljub temu najbolj razširjena zamisel poziva k odpravi pravila o soglasju, da se zagotovi, da države članice, ki niso usklajene s pravno državo, ne morejo blokirati odločanja v EU (glej primer [zamisli](#)).

Šteje se, da je zaščita svobode tiska in medijev povezana z zaščito pravne države in vrednot EU. To je bila tema participativne delavnice, potreba po večji preglednosti medijskega pluralizma in zagotavljanju večje zaščite novinarjev pa sta bili ključni ugotovitvi (glej [dogodek](#)). Podpirata se tudi večja preglednost in večja vključenost državljanov v postopek odločanja EU (glej [zamiseli](#)).

Medtem ko prevladujoči delež zamisli kaže na pomisleke v zvezi s kršitvami pravne države, ima še en sklop zamisli drugačen pogled, pri katerem se šteje, da EU avtoritarno posega v ustave držav članic (glej primer [zamisli](#)). Na platformi so zabeleženi nekateri pozivi k ponovnemu razmisleku o pristojnosti Sodišča Evropske unije za preprečevanje sporov z nacionalnimi ustavnimi jurisdikcijami (glej primer [zamisli in dogodek](#)). Eden od udeležencev na primer meni, da dokler se spoštuje suverenost ljudstva, vlada demokracija (glej [zamiseli](#)).

Podobno drugi trdijo, da se pravica veta uveljavlja kot politično orodje, ki ga zagotavljata Pogodbi, in da imajo države članice pravico braniti meje ter ohraniti krščansko vero, kulturo in homogeno družbo (glej [zamiseli](#)).

Varnost

O vprašanju varnosti se obširno razpravlja pri drugih temah, kot je EU v svetu, zato se pojavlja manj pogosto kot tema v okviru teme „Vrednote in pravice, pravna država, varnost“. Kljub temu je ena od zamisli, o kateri se trenutno največ razpravlja, predlog za ustanovitev vojske EU (glej [zamiseli](#)) za boljšo zaščito držav članic pred sovražnimi tujimi akterji (glej primer [dogodka](#)). Poleg tega udeleženci trdijo, da bi bila centralizacija varnosti EU koristna tako v smislu stroškov kot glede na vse manjši pomen nacionalnih vojsk po vsej Evropi zaradi šibkejšje pripadnosti evropskih državljanov obrambi lastne države (glej [zamiseli](#)). Vendar so drugi v oddelkih s pripombami teh zamisli podvomili v ta predlog in večinoma komentirali politične posledice ter odnos med obrambo EU in nacionalno obrambo. Zato se eden od sodelujočih zavzema za povezovanje in interoperabilnost nacionalnih vojsk (glej [zamiseli](#)).

Prispevajoči razpravljajo tudi o prihodnosti zunanje politike in o tem, kako jo je mogoče spremeniti, da bi Evropa imela mednarodno vlogo (glej [dogodek](#)), pri čemer pozivajo EU, naj ponovno razmisli o svojih prednostnih nalogah v smislu varnostnih ciljev, in sicer glede na vprašanja, ki segajo od migrantske krize do Afganistana, do grožnje Kitajske v azijsko-pacifiški regiji (glej [zamiseli](#)). Glede na netradicionalne militaristične izzive, ki se listinijo, kot so terorizem, dejavnosti kriminalnih združb in neregulirano priseljevanje, eden od udeležencev trdi, da jih ni mogoče rešiti zgolj s tradicionalnimi vojaškimi strategijami, saj zahtevajo varnostne ukrepe, vzpostavljene z diplomacijo, mediacijo in družbeno kohezijo (glej [zamiseli](#)). Pomemben primer sta energetska varnost (glej [zamiseli](#)) in cilj zmanjšanja odvisnosti za okrepitev geopolitičnih obrambnih zmogljivosti Evropske unije (glej [zamiseli](#)). V razpravah na platformi so bili pacifisti, ki spodbujajo obrambne strategije, postavljeni ob bok tistim, ki so trdili, da je pri soočanju z velesilami, kot sta Kitajska in Rusija, potrebna militarizirana varnost (glej [zamiseli](#)). Nekateri udeleženci in udeleženke menijo, da se EU ne bi smela ukvarjati z obrambnimi zadevami in da je bolje, da se države članice branijo s podporo Nata (glej [zamiseli](#)).

Na platformi so prisotni splošni varnostni pomisleki v zvezi z Rusijo, kot so grožnja dezinformacij ter vpliv Rusije na evropske države in njen vpliv nanje (glej [zamiseli](#) in [dogodek](#)), ter stališča, v katerih je izražena potreba po razvoju skupnih politik (glej [zamiseli](#)).

Nekateri prispevajoči v razpravi o notranji varnosti v EU opozarjajo na potrebo po boju proti različnim vrstam groženj, kot so kibernetični napadi z okrepljenim usklajevanjem na področju kibernetične varnosti (glej [zamiseli](#)) in različne oblike terorizma z usklajenimi protiterorističnimi programi (glej primer [dogodka](#)). Poleg tega poudarjajo pomen preprečevanja radikalizacije in polarizacije evropskih družb, na primer z vzpostavitvijo mreže za ozaveščanje o radikalizaciji za izmenjavo dobrih praks (glej [zamiseli](#) in [zamiseli](#)).

Predlaga se tudi usklajevanje na ravni EU za policijske sile, da se zagotovi enakost in enotno delo v vseh državah članicah (glej [zamiseli](#)). V zvezi s tem so udeleženci predlagali uvedbo vojaškega in policijskega programa Erasmus, da bi utrdili pripadnost EU in olajšali izmenjavo dobrih praks (glej [zamiseli](#) in [zamiseli](#)). Podobne zamisli so obravnavane tudi v okviru teme EU v svetu.

Kot zadnji sklop zamisli je platforma večkrat pozvana, naj olajša pregon in kazenski pregon prek nacionalnih meja (glej primere [zamisli](#) in [zamisli](#)), na primer s sprejetjem enotnega kazenskega zakonika (glej [zamiseli](#)). Glede na svobodo gibanja v EU nekateri državljani in državljanke podpirajo ustanovitev evropske agencije za okrepitev sodelovanja med državami članicami v boju proti terorizmu in organiziranemu kriminalu (glej [zamiseli](#) in [zamiseli](#)). Udeleženec opozarja tudi na nevarnost, ki jo predstavlja nezakonita prodaja orožja (glej [zamiseli](#)). Nekateri udeleženci predvidevajo tudi okrepitev Europolu, že obstoječe evropske agencije za boj proti mednarodnemu kriminalu in terorizmu (glej [zamiseli](#)).

Vrednote EU

Pomen in osrednja vloga ohranjanja evropskih vrednot sta pogosto poudarjena na platformi (glej primer [zamisli](#)). Skupina zamisli na platformi razpravlja o tem, kaj pomeni biti Evropejec, in o vrednotah, ki bi jih morala EU utelešati in spodbujati (glej na primer [zamiseli](#) in [dogodek](#)). Več državljanov med drugim omenja načela človekovega dostojanstva, svobode, enakosti, demokracije, pravne države, človekovih pravic, pluralizma, pravičnosti, solidarnosti (glej [dogodek](#)) in enakosti spolov, ki predstavljajo sistem vrednot Evropske unije, ter meni, da bi morala ta načela usmerjati njene politike. Predlog, ki je prejel veliko podpore, zato vključuje uvedbo mehanizma za pregled demokracije, pravne države in temeljnih pravic v EU (glej [zamiseli](#)).

Državljeni in državljanke se sklicujejo tudi na skupne korenine in heterogene posebnosti, ki so značilne za vsako državo članico (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)).

Nekateri prispevajoči razpravljajo tudi o potrebi po evropski ustavi, da bi jasno opredelili sklop temeljnih

evropskih vrednot, ki jih je treba spoštovati v EU (glej primer [zamisli](#)).

Razprave se osredotočajo na kraj veroizpovedi in verskih vrednot v Evropi z razpravami o vlogi krščanskih vrednot in potrebi po njihovi zaščiti (glej [zamisli](#) in [dogodek](#)), pozivajo pa tudi k spoštovanju kulturne in verske raznolikosti v Evropi (glej [zamisli](#)). V zvezi s krščanstvom je bilo na dogodku proučeno, kako vzhodnoevropske države usklajujejo javne verske prikaze s strpnostjo do drugih veroizpovedi in prepričanj (glej [dogodek](#)). Vera in njen pomen v današnji Evropski uniji sta bila obravnavana na medverskem srečanju v Dublinu (glej [dogodek](#)). V zvezi s tem udeleženci trdijo, da bi bilo treba vse bolj razdvajajoča etična vprašanja obravnavati z medverskimi dialogi in medkulturnimi vidiki (glej primer [zamisli](#)).

V nedavnih prispevkih se je pojavilo tudi vprašanje antisemitizma kot velike grožnje za državljane in državljanke judovskih skupnosti v številnih državah, v katerih se je povečalo število napadov in nasilja (glej [zamisli](#)).

Lobiranje in korupcija

Tako kot pri temi „Evropska demokracija“ so se nekateri prispevki osredotočili na vprašanja, povezana z lobiranjem in korupcijo. Obstajajo predlogi za izboljšanje regulacije in preglednosti lobiranja zasebnih interesov (glej [zamisli](#)) ter omejitev njegovega vpliva na politiko EU (glej primer [zamisli](#)). Drugi udeleženci so razpravljali o tem, kako se boriti proti korupciji v institucijah EU, uporabi sredstev EU in zaščiti žvižgačev (glej primer [zamisli](#)). Eden od udeležencev je predlagal ustanovitev komisije za resnico in spravo, ki bi obravnavala domnevne kršitve Pogodb EU s strani uradnikov EU (glej [zamisli](#)).

Poleg boja proti korupciji na ravni institucij EU obstajajo nekateri pozivi, naj EU preveri nepristranskost nacionalnih javnih uprav za boj proti favoriziranju in samovolji (glej [zamisli](#) in [dogodek](#)) ali za boj proti korupciji v pravosodju (glej [zamisli](#)). Prispevajoči pozivajo EU, naj ukrepa proti izogibanju davkom in korupciji v državah članicah (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega so nekateri sodelujoči izrazili ogorčenje zaradi nemožnosti poštenega sojenja (glej [zamisli](#)).

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

V novih zamislih se je vse pogosteje razpravljalo o vprašanjih varnosti in varovanja meja. O vprašanju obrambe se ni razpravljalo le v smislu ustanovitve evropske vojske (glej primer [zamisli](#)), temveč tudi v

zvezi z rusko invazijo v Ukrajini, pri čemer je bilo veliko pozivov h krepitvi demokratičnih vrednot Evrope (glej [zamisli](#)) in podpori Ukrajini. Nekateri udeleženci in udeleženke so se zato zavzeli za razširitev obrambnega sistema EU (glej primer [zamisli](#)). Razpravljalo se je tudi o članstvu Ukrajine v EU (glej [zamisli](#)).

Poleg tega so prispevki zajemali teme in podteme iz zadnjega objavljenega poročila.

V [zamislih, predloženih na platformi](#), so bile poleg vrednot EU (glej primer [zamisli](#)) pogosto izpostavljene pravice LGBTIQ oseb (glej primer [zamisli](#)), [enakost spolov](#) (glej primer [zamisli](#)), [diskriminacija invalidov](#) (glej [zamisli](#)) in [manjšin](#) (glej [dogodek](#)).

V okviru teme pravic in državljanskih svoboščin so nekateri udeleženci pozvali k večjemu spoštovanju svobode izražanja s predlogom za olajšanje neodvisnega medijskega poročanja (glej primer [zamisli](#)). Drugi prispevek se je zavzemal za večjo svobodo pri nošenju orožja (glej [zamisli](#)).

V zvezi s socialnimi pravicami je bila obravnavana tudi demografska tema s pozivi k uvedbi politik za boljšo podporo družinam (glej [zamisli](#)). V [zamisli](#) je bila poudarjena tudi potreba po razvoju učinkovitih politik za boj proti brezdomstvu (glej [zamisli](#)).

O temah pravosodja in kazenskega pregona (glej primer [zamisli](#)) se je v veliki meri razpravljalo. V zvezi s pravosodjem so udeleženci razpravljali o vprašanjih, povezanih z davčnimi utajami in socialnim dampingom (glej [zamisli](#)), ter o nepravilnem delovanju pravosodnih sistemov in naprednih predlogih za povezovanje evropskih pravosodnih sistemov, vključno z možnostjo prestajanja kazni v drugi državi EU (glej [zamisli](#)).

Varstvo in zaščita človekovih pravic in svoboščin
 Okrepitev izvršljivosti instrumentov na področju človekovih pravic v pravnem redu EU
 Varovanje zasebnosti in osebnih podatkov
 Omejitev uporabe biometričnih podatkov za nadzor
 Ohranjanje svobode vesti in svobode izražanja
 Boj proti sovražnemu govoru in kaznivim dejanjem iz sovraštva
 Zagotavljanje svobode tiska in medijev v boju proti dezinformacijam
 Zagotavljanje ekonomskih in socialnih pravic
 Uveljavljanje otrokovih pravic pri oblikovanju politik
 Zaščita pravic živali ter odprava zlorab in krutih praks v intenzivni živinoreji
 Glede na COVID-19 ukrepi zagotavljajo pravico do prostega gibanja in preprečujejo diskriminacijo
 Zagotavljanje pravice do gotovinskih plačil
 Standardizacija volilnih pravic v državah članicah
 Legalizacija konoplje

Pravice in svoboščine

Lobiranje in korupcija

Boj proti korupciji na nacionalni ravni in ravni EU ter izboljšanje predpisov za dejavnosti lobiranja
 Preglednejši in odgovornejši postopek odločanja v EU
 Zakon proti izogibanju davkom v državah članicah
 Boj proti favoriziranju in samovolji v nacionalnih javnih upravah

Vrednote in pravice,
 pravna država,
 država,
 varnost

Vključujoča družba

Zagotovitev svobode pred diskriminacijo
 Uresničevanje enakosti spolov in krepitev zastopanosti žensk
 Povečanje vključevanja invalidov z odpravo ovir in bojem proti diskriminaciji
 Šampion za pravice LGBTQ in priznavanje istospolnih porok v državah članicah
 Boj proti diskriminaciji na podlagi starosti
 Spodbujanje strategij za vključevanje manjšin, kot je romsko prebivalstvo
 Krepitev spolnih in reproduktivnih pravic v primerjavi s pro-life anti-abortionizmom
 V zvezi z migracijami: zagotavljanje učinkovitih politik vključevanja in boj proti dezinformacijam

Slika 17 – Miselni vzorec za temo Vrednote in pravice, pravna država, varnost, 1. del

Varnost

Ustanovitev evropske obrambne vojske
Ustanovitev evropske agencije za boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu
Povezovanje in zagotavljanje interoperabilnosti nacionalnih vojsk
Ustanovitev evropske policije
Odločno zavzeti stališče do Rusije v zvezi z dezinformacijami in vojaškimi grožnjami
Reševanje nevojaških varnostnih izzivov, kot so kibernetški napadi in radikalizacija
Boj proti nezakoniti prodaji orožja
Olajšanje čezmejnega pregona v EU
Zagotavljanje podpore Ukrajini z vojaškimi in diplomatskimi sredstvi glede na rusko agresijo
Okrepitev varovanja meja EU

Vrednote in
pravice,
pravna
država,
varnost

Vrednote EU

Potreba po razpravi o mestu veroizpovedi v evropskih družbah
Sprejeti preventivne ukrepe za radikalizacijo in polarizacijo v evropskih družbah
Temeljne evropske vrednote, ki jih je treba spoštovati v evropski ustavi
Politike naj usmerja sistem vrednot Evropske unije: človekove pravice, svoboda, enakost, demokracija itd.
Sodelovati pri razdiralnih etičnih vprašanjih z medverskimi dialogi in izmenjavo medkulturne perspektive.

Zaščita pravne države

Določitev skupne vizije in institucije za notranjo zaščito pravne države
Odprava soglasja, potrebnega za bolj demokratično odločanje
Zagotoviti, da države članice spoštujejo demokratično pravno državo, in sprejeti kaznovalne ukrepe, kadar so kršena demokratična načela
Imenovanje Sodišča Evropske unije za varuha demokracije in pravne države
Podpora organizacijam civilne družbe kot način za krepitev demokratične pravne države
Obramba vrednot EU in pravne države zunaj EU pred nasprotovanjem Rusije in Kitajske
Pomisleki EU pozivajo k odpravi evropskega prava in aparata EU

Slika 18 – Miselni vzorec za temo Vrednote in pravice, pravna država, varnost, 2. del

7. Digitalna preobrazba

Na temo digitalne preobrazbe je bilo zbranih 1 072 zamisli, 1 184 komentarjev in 390 dogodkov, kar je skupaj 2 646 prispevkov. V prispevkih je na splošno poudarjena potreba po digitalni preobrazbi v zvezi s prihodnjim gospodarstvom, sodelovanjem, zdravjem in drugimi področji življenja. Vendar so izpostavili tudi več izzivov, povezanih z digitalno preobrazbo, kot so etični vidiki, vse večji digitalni razkorak, pomanjkljivosti splošne uredbe o varstvu podatkov in kibernetske grožnje. V zvezi s tem so prispevali z najpogostejšimi temami izrazili potrebo po naložbah v digitalno izobraževanje ter spodbujanju digitalnih znanj in spretnosti, pa tudi po naložbah v digitalne inovacije in preходу na digitalno suvereno Evropo. Različne zamisli je mogoče združiti glede na naslednje teme:

- **Izobraževanje in usposabljanje: digitalna znanja in spretnosti**
- **Digitalna suverenost in etika**
- **Splošna digitalizacija družbe**
- **Evropska digitalna orodja: digitalizacija javnih storitev**
- **Digitalni podatki**
- **Kibernetska varnost**
- **Digitalne pravice in vključevanje**
- **Onesnaževanje, trajnost in trajnost**
- **Digitalizacija gospodarstva**
- **Digitalno zdravje**

Dogodki

Nedavni dogodki, organizirani v okviru teme digitalne preobrazbe, so odražali razpravo o oblikovanju pravične in uravnotežene digitalne preobrazbe v EU. Na enem od dogodkov na Švedskem so dijaki in dijakinje razpravljali o pomanjkanju sodobne elektronske opreme v šolah, slabem razumevanju novih tehnologij med starejšimi in potrebi po hitrih internetnih povezavah po vsej EU (glej [dogodek](#)).

Na delavnici v madžarskem mestu Pécs, ki jo je organizirala lokalna univerza, so razpravljali o etičnih dilemah v zvezi z regulacijo in uporabo umetne inteligence. Delavnica je vključevala začetno izmenjavo zamisli, ki ji je sledila predstavitev zamisli in njihov poznejši prevod v konkretnejše predloge (glej [dogodek](#)).

V francoski regiji Bretanja je bil organiziran dogodek, posvečen digitalnemu razkoraku (glej [dogodek](#)), tema ruske invazije na Ukrajino pa je bila ključna tema razprave o evropski digitalni suverenosti, ki je potekala v francoskem mestu Agen pod naslovom Digitalno: najslabši in najboljši svet (glej [dogodek](#)).

Izobraževanje in usposabljanje: digitalna znanja in spretnosti

Ena od najbolj ponavljajočih se skupin zamisli na platformi v okviru teme digitalne preobrazbe se nanaša na potrebo po tem, da se državljanom EU zagotovijo potrebna znanja in spretnosti ter orodja za rast in uspeh v vse bolj digitalnem svetu. Številne zamisli na platformi zagovarjajo celovita prizadevanja za digitalno pismenost po vsej EU v vseh državah EU, saj razvoj in spodbujanje digitalnih znanj in spretnosti veljata za glavno prednostno nalogo gospodarstva (glej primer [zamisli](#)). Udeleženci in udeleženke zlasti omenjajo potrebo po razvoju digitalnih znanj in spretnosti mladih v vseh državah članicah EU, da bi izboljšali njihovo zaposljivost (glej primer [zamisli](#)). Krepitev digitalnih znanj in spretnosti ter ustvarjanje zmogljivosti za krmarjenje po digitalizirani družbi ne prinašata le gospodarskih koristi, temveč sta vse bolj tudi predpogoj za zagotavljanje širšega dostopa do izobraževanja, kulture in pomembnih javnih storitev (glej primer [zamisli](#)). V zamislih je predlagano, da se začne na ravni osnovne šole in nadaljuje po poti izobraževanja (glej primer [zamisli](#) in [dogodek](#)), tudi med starejšim prebivalstvom (glej primer [dogodka](#), primer [zamisli](#)). Eden od prispevkov se sklicuje na program znanj in spretnosti EU ter akcijski načrt za digitalno izobraževanje za obdobje 2021–2027 in poziva k

njegovemu pospešenemu izvajanju v zvezi z digitalnimi znanji in spretnostmi, zlasti glede na pandemijo COVID-19 (glej [zamisli](#)). Poleg usposabljanja o digitalnih znanjih in spretnostih se poziva k usposabljanju o nevarnostih interneta, kot so globoki lažni videoposnetki, in izobraževanju o metodah za preprečevanje spletnih goljufij (glej primer [zamisli](#)). Nekateri prispevajoči so izrazili potrebo po zakonodaji EU o digitalnem izobraževanju, da bi zaščitili mladoletnike v virtualnem prostoru in zagotovili visokokakovostno izobraževanje (glej [zamisli](#)).

Tema, o kateri se je prav tako razpravljalo na temo izobraževanja, kulture, mladih in športa, e-učenje v okviru zdravstvene krize, je postala ponavljajoča se tema prispevkov s skupnim pozivom k večjim naložbam in prizadevanjem za spodbujanje digitalizacije izobraževanja (glej primer [zamisli](#)). Poleg infrastrukture strojne opreme prispevajoči predlagajo vzpostavitev enotne evropske platforme za učenje na daljavo (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)), razvoj virtualnih in potopitvenih pedagoških orodij (glej [zamisli](#)) ali skupnega spletnega portala za spletna digitalna potrdila (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem prispevajoči predlagajo tudi nadaljnje spodbujanje znanstvenih poklicnih poti (glej primer [zamisli](#) in [dogodka](#)) in razvoj znanstvenoraziskovalnih programov za mlade študente ter naložbe v digitalno področje in inovacije (glej [zamisli](#)).

Digitalna suverenost in etika

Tema digitalne suverenosti se pojavlja pogosto in več zamisli za naložbe v odprtokodno programsko opremo je prejelo veliko število odobritev. Zamisli, predložene na platformi za povečanje digitalne suverenosti, se osredotočajo na strateško neodvisnost Evrope v smislu strojne in programske opreme ter platform družbenih medijev, pri čemer je bilo več pozivov k uveljavljanju in spodbujanju odpornosti in neodvisnosti programske opreme ter naložb v inovacije (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)). Več zamisli poziva k naložbam v evropsko odprtokodno programsko opremo iz enakopravnih razlogov in večjemu sodelovanju med državami članicami (glej primer [zamisli](#) veliko podporo), pa tudi k večji digitalni avtonomiji (glej primer [zamisli](#)). Podtema zamisli vključuje spodbujanje digitalnega razvoja in proizvodnje EU ter ukrepanje v zvezi z monopoli spletne industrije (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)) v odnosu do drugih akterjev, kot so ZDA ali Kitajska. Tako kot pri drugih temah prispevajoči spodbujajo zamisel o digitalnih medijskih platformah, ki so v lasti Evrope in jo vodijo, kot je evropska platforma za pretakanje (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem eden od prispevkov razpravlja o tem, da bi bilo treba akt o digitalnih storitvah in akt o digitalnih trgih razširiti, da bi omejili

hegemonični položaj digitalnih velikanov iz držav zunaj EU. Da bi spodbudili digitalno suverenost EU, prispevajoči poziva k spodbujanju inovacij, med drugim z naložbami v zagonska podjetja z velikim potencialom po vsej Evropi in suveren oblak (glej [zamisli](#)). Ta poziv k strateški avtonomiji Evropske unije na digitalnem področju in evropskemu modelu digitalizacije je prav tako ena od zamisli iz programa civilne udeležbe in foruma, ki ga organizira nemško-italijansko-evropski observatorij (glej [dogodek](#)).

Poleg suverenosti v smislu digitalne programske opreme drugi prispevajoči posebej poudarjajo, da mora EU doseči suverenost v smislu strojne opreme (glej [dogodek](#)). Ena od najbolj podprtih zamisli na primer predlaga razvoj in spodbujanje lastne proizvodnje čipov v Evropi (glej [zamisli](#)), druga zamisel pa izrecno omenja odvisnost od posebnih kovin (glej [zamisli](#)). V enem od prispevkov je opisan suveren in okolju prijazen evropski pametni telefon, ki je v celoti proizveden v EU (glej [zamisli](#)).

V središču pozivov k digitalni suverenosti so naložbe v inovacije in raziskave, pri čemer so večkrat omenjena evropska vozlišča za digitalne inovacije (glej primer [zamisli](#)). Da bi digitalna suverenost in trajnostnost postali osrednji točki evropske digitalne politike, eden od prispevkov predlaga tesno povezovanje financiranja EU s projekti digitalne in trajnostne preobrazbe ter evropskimi digitalnimi prostotrgovinskimi območji (glej [zamisli](#)).

Dodaten sklop zamisli daje močan poudarek etičnemu vidiku. Natančneje, prispevajoči želijo okrepiti digitalno suverenost EU, da bi bila v celoti skladna z evropskimi vrednotami, standardi, preglednostjo in etiko (glej primer [zamisli](#)). Prispevajoči so izrazili, da mora biti EU vodilna na področju digitalizacije, tudi kar zadeva znanstveno in tehnološko zakonodajo (glej [zamisli](#)). Poleg tega najbolj podprta zamisel v tej temi poziva k pravični digitalizaciji na podlagi človekovih pravic, vključno s pravicami delavcev in sindikatov (glej [zamisli](#)), ter k pozivu k zaščiti svobode izražanja z ukrepi proti oblikam sovražnega govora in širjenju lažnih novic (glej [dogodek](#)).

Splošna digitalizacija družbe

Glavni poudarek prispevkov na temo digitalne preobrazbe je večja digitalizacija različnih področij družbe EU, ki poteka skupaj s potrebnimi prizadevanji za inovacije. V zvezi s tem se sodelujoči sklicujejo na digitalno desetletje in pozivajo k pospešitvi ter pozornemu spremljanju napredka držav članic (glej primer [zamisli](#)). Različni udeleženci in udeleženke predlagajo tudi digitalni prehod z zamislami o digitalizaciji javnega prevoza v EU s skupno elektronsko prevozno izkaznico (glej [zamisli](#)). Drugi razpravljajo o

digitalizaciji v zvezi s kmetijstvom (glej primer [dogodka](#)), pravosodjem v EU (glej primer [dogodka](#)) ali v okviru doseganja trajnostnega, okolju prijaznejšega gospodarstva (glej primer [dogodka](#)).

Podtema se nanaša na digitalno glasovanje, pri čemer številni sodelujoči na platformi opozarjajo na prednosti elektronskega glasovanja in elektronskih podpisov (glej [zamisli](#)), zlasti v okviru pandemije (glej primer [zamisli](#)). To vprašanje je bilo preučeno z vidika učinkovitosti, varnosti in inovacij, ne pa z vidika krepitve demokracije. Vendar pa je v pripombah nekaj nasprotujočih si stališč, ki opozarjajo na številne pomanjkljivosti elektronskega glasovanja. Prispevajoči predlagajo uporabo tehnologije blokovne verige ali vzpostavitev lastnega visoko šifriranega poštnega sistema v Evropi kot možnega sredstva za zagotavljanje varnosti digitalnega glasovanja v EU.

Zlasti v zvezi z digitalnimi inovacijami se zamisli, predložene na platformi v zvezi z digitalno rastjo, v prvi vrsti zavzemajo za povečanje vloge EU pri nadaljnjem razvoju orodij umetne inteligence. Poziv k usklajenim prizadevanjem za sodelovanje je izražen v zamisli o evropskem raziskovalnem oddelku za umetno inteligenco (glej [zamisli](#)). Nekateri prispevajoči menijo, da je umetna inteligenca bistven element za spodbujanje gospodarske rasti in bogastva v EU (glej primer [zamisli](#)).

Opozoriti je treba na skupni poziv k boljšemu načrtovanju in regulaciji v zvezi s sedanjimi možnostmi umetne inteligence in algoritemskimi sistemi odločanja, da bi čim bolj zmanjšali tveganja ter povečali varnost in dostopnost (glej primer [zamisli](#), glej primer [dogodka](#)). Izražena je potreba po zakonodajnih ukrepih za zmanjšanje tveganj pri tehnologijah umetne inteligence (glej primer [dogodka](#)) in spoštovanje temeljnih pravic. Primer slednjega je poziv, naj se na seznam uvrstijo prepovedane uporabe umetne inteligence, kot je algoritemski nadzor delavcev (glej [dogodek](#)). Veliko podprta zamisel v okviru te teme obravnava etično umetno inteligenco in predlaga zakonodajo za obvladovanje tveganj umetne inteligence, urejanje uporabe podatkov in preprečevanje neenakosti (glej [zamisli](#)).

Kljub temu nekateri prispevajoči opozarjajo na koristi umetne inteligence, na primer za javni sektor ali storitve nujne medicinske pomoči (glej primer [zamisli](#)). Drugi prispevajoči pa so bolj oklevajoči in poudarjajo prihodnje tveganje, da bo umetna inteligenca boljša od človeških možganov (glej primer [zamisli](#)).

Druga zelo podprta zamisel obravnava potrebo po zagotovitvi dostopa do glavnih platform za množično financiranje iz vseh držav članic (glej [zamisli](#)).

V nekaterih zamislih so obravnavane tudi (morebitne) slabosti digitalizacije družbe, kot so izključenost ljudi, ki so manj digitalno ozaveščeni, pritiski na okolje, razčlovečenje, robotizacija ter okrepljeno spremljanje in nadzor posameznikov (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)).

Prispevajoči želijo, da se te negativne posledice digitalizacije raziščejo. V zvezi s tem je v nekaterih prispevkih navedeno, da je treba zakonodajo posodobiti glede na vse večjo digitalizacijo družbe (glej primer [zamisli](#)).

Evropska digitalna orodja – digitalizacija javnega sektorja

Več sodelujočih predlaga digitalizacijo upravljanja in javnega sektorja v EU, da bi omogočili interoperabilnost in e-upravljanje (glej primer [zamisli](#) in [zamiseli](#), glej [dogodek](#)). Državlani predlagajo vrsto posebnih tehnoloških in digitalnih orodij za evropske državljane. O podsklopu digitalnega poenotenja EU se obširno razpravlja (glej [zamiseli](#)), pri čemer se poziva k večji harmonizaciji na evropski ravni s sprejetjem skupnih digitalnih orodij: na primer namensko evropsko socialno omrežje za izražanje javnega mnenja (glej [zamiseli](#)), na primer z vzpostavitvijo okvira, ki vsem državam EU pomaga pri sodelovanju pri projektih IT. Ta [zamiseli](#) je nadalje razvita z več predlogi za vse, ki zajemajo digitalne portale za udeleževanje državljanov in potrebe po prepoznavanju vsakdanjega življenja (glej [zamiseli](#)).

Veliko [zamisli](#) obravnava ustvarjanje digitalnega državljanstva z [zamisli](#) za vseevropsko identifikacijo z digitalno identifikacijo (glej primer [zamisli](#) in [zamiseli](#)) ali zelo varnimi identifikacijskimi sistemi (EU), na primer na podlagi uporabe kode prstnih odtisov (glej primer [zamisli](#)). Podobno prispevajoči predlagajo evropsko digitalno denarnico, v kateri bi vse dokumente v papirni obliki nadomestili digitalni dokumenti (glej [zamiseli](#)).

Druga kategorija prispevkov se osredotoča na evropske e-storitve: na primer z evropskim enotnim ponudnikom identitete za prijavo za zagotavljanje dostopa do javnih storitev (glej [zamiseli](#)), potrebo po uskladitvi standardov in vzpostavitvi enotnega računa za avtentikacijo na evropski ravni (glej [zamiseli](#)). Prav tako se predlaga uvedba „digitalne čezmejne storitvene kartice EU“, da bi poenostavili dostop do javnih storitev in storitev v sili za državljane in državljanke, ki živijo v čezmejnih regijah (glej [zamiseli](#)). Na dogodkih se je razpravljalo tudi o razvoju digitalnih orodij in storitev, kot so digitalna identiteta za EU, vzpostavitev evropske aplikacije ali uvedba digitalnega evropskega potnega lista (glej primer [dogodka](#)).

Digitalni podatki

V zvezi s temo digitalnih podatkov prispevajoči poudarjajo dosednji napredek in navajajo, da je EU

vodilna pri zaščiti posameznikov v digitalnem svetu. Kljub temu se poziva k nadaljnjim izboljšavam na tem področju (glej primer [dogodka](#), glej primer [zamisli](#)). Predlogi se na primer osredotočajo na spremembo zakonodaje na podlagi splošne uredbe o varstvu podatkov, da bi se olajšala zavrnitev spletnega zbiranja osebnih podatkov (glej primer [zamisli](#)). Drugi prispevek zahteva jasnejše predpise v zvezi s splošno uredbo o varstvu podatkov in podatki o zaposlenih (glej [zamiseli](#)). Hkrati več prispevkov poziva k razumljivejši zakonodaji, ne da bi uporabnike obremenjevali s stalnimi zahtevami za privolitve (glej primer [zamisli](#)). Predlogi vključujejo nadaljnji razvoj splošne uredbe o varstvu podatkov in premik k večji podatkovni avtonomiji za državljane in državljanke EU (glej primer [zamisli](#)). Več prispevajočih poziva k omejitvi ali prepovedi geografskega blokiranja (glej primer [zamisli](#)), uskladitvi sistemov varstva podatkov po vsej EU in uvedbi osebnega oblaka za državljane in državljanke EU (glej [zamiseli](#)).

Kibernetska varnost

Na splošno se vedno znova poziva k sodelovanju na evropski ravni v smislu infrastrukture, znanja in človeških virov, da bi okrepili kibernetsko varnost v EU (glej primer [zamisli](#) in [zamiseli](#)).

V več [zamisli](#) je predlagana okrepitev zaščite pred kibernetsko kriminaliteto, in sicer predvsem s povečanjem varnosti omrežij, kar je za številne sodelujoče tesno povezano z večjo digitalno suverenostjo (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega bi bilo treba izboljšati preglednost in odgovornost podatkovnih sistemov (glej primer [zamisli](#)). V okviru petstebnega predloga, ki temelji na priporočilih agencije ENISA v zvezi s tveganji naprav, povezanih z internetom stvari, prispevajoči predlagajo uvedbo oznake EU za vsak izdelek interneta stvari, s katero bi zagotovili, da naprava izpolnjuje minimalne zahteve glede varnosti in učinkovitosti interneta, skupaj s predpisi proizvajalca o pregledu in nadzoru programske opreme tretjih oseb (glej [zamiseli](#)). Predlagana je tudi oblika inšpekcijskega pregleda za zagotovitev varnosti aplikacij, ki bi ga izvajal evropski nadzorni organ za varnost omrežij (glej [zamiseli](#)).

Razpravlja se tudi o kibernetskem terorizmu z več predlogi za centraliziran pristop EU k obrambi EU, njenih državljanov in podjetij v primeru spletnih groženj (glej primer [zamisli](#)). Predlogi segajo od evropske kibernetske vojske (glej [zamiseli](#)) do razširitve področja delovanja agencije ENISA na evropski center za kibernetsko obrambo (glej [zamiseli](#)). Nekateri prispevajoči menijo, da bi morala EU prevzeti vodilno vlogo pri oblikovanju svetovne pogodbe o kibernetski varnosti, ki bi temeljila na primeru Budimpeške konvencije iz leta 2001 (glej [zamiseli](#)).

Poleg obrambnih strategij obstaja več predlogov za zakonodajne ukrepe, na primer za uvedbo zakonodaje

na ravni EU za zaščito zasebnosti državljanov (glej [zamisli](#)). V več prispevkih je prav tako poudarjeno, da je treba uvesti uredbo o platformah družbenih medijev, da bi se borili proti dezinformacijam in lažnim novicam ter dosegli podatkovno suverenost (glej primer [zamisli](#)). Ena od takih ureditev bi lahko bili protokoli za digitalno identifikacijo omrežja, ki bi jih preveril evropski organ, da bi se izognili obrekovanju, digitalnemu ustrahovanju ali razkritju lažnih informacij (glej [zamisli](#)). Prispevajoči meni, da ima Evropsko javno tožilstvo (EJT) vlogo pri krepitvi evropskega ukrepanja proti kibernetiski kriminaliteti, in predlaga, da se njegove pristojnosti razširijo na čezmejno kibernetisko kriminaliteto (glej [zamisli](#)).

Poleg tega se poziva k večjemu varstvu potrošnikov v spletnem okolju (glej primer [zamisli](#)), na primer tako, da se potrošnikom v prihodnosti olajša, da si premislijo glede nakupov.

Digitalne pravice in vključevanje

Po mnenju sodelujočih je bilo opredeljenih več izzivov, povezanih s povečano digitalno družbo. Eden od pomislekov, ki izhaja iz prispevkov, je digitalni razkorak, ki vpliva na ranljive skupine. V spletni razpravi so na primer razpravljali o vse večji digitalizaciji naše družbe in posledično o vse večji izključenosti nekaterih skupin prebivalstva, „poražencih digitalizacije“ (glej [dogodek](#)).

Prispevajoči zato poudarjajo, da je treba zagotoviti brezplačen in vključujoč dostop do digitalnega prostora in vsebin, na primer s pozivi k dostopnim in cenovno ugodnim digitalnim storitvam in napravam (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)). Druge predlagajo, da bi bilo treba digitalni dostop priznati kot osnovno potrebo z zagotavljanjem systemskega financiranja na evropski ali nacionalni ravni za zagotavljanje digitalnih storitev (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)). Kot je bilo že navedeno, je v več zamislih predlagano izboljšanje ravni digitalne pismenosti in izobraževanja mladih in starejših skupin prebivalstva, da bi spodbudili digitalno kohezijo (glej primer [zamisli](#) in [dogodek](#)). Eden od prispevajočih predlaga uvedbo mehanizma za spremljanje, da se zagotovita pravična in enaka digitalizacija ter pridobivanje digitalnih znanj in spretnosti (glej [zamisli](#)).

Drug pomemben sklop zamisli natančneje poudarja digitalno neenakost med mestnimi in podeželskimi območji: izboljšanje digitalne povezljivosti in dostopa do osnovnih javnih in zasebnih storitev sta med predlogi v okviru te teme, o katerih se je največ razpravljalo (glej [dogodek](#)).

V zvezi z digitalnimi pravicami si nekateri prispevajoči želijo omejitev ali zmanjšanje oglaševanja na digitalnih medijskih kanalih (glej primer [zamisli](#)), drugi pa želijo, da se v interesu svobode obveščanja odstranijo plačilni

zidovi in da so informacije prosto dostopne brez plačila (glej [zamisli](#)).

Eden od prispevkov poziva k pristopu k digitalizaciji, ki upošteva vidik spola, s predlogi za pravni okvir za boj proti digitalnemu nasilju in pozivom k spodbujanju spolno prijaznega digitalnega oblikovanja (glej [zamisli](#)). Poleg tega prispevajoči opozarjajo na potrebo po povečanju ženskega podjetništva in spodbujanju digitalnih znanj in spretnosti med ženskami (glej [dogodek](#)). Poziv k večji enakosti spolov na področju tehnologije je bil obravnavan tudi na delavnici za mlade izvoljene politike (glej [dogodek](#)).

Onesnaževanje, trajnost in trajnost

V več primerih prispevajoči povezujejo digitalizacijo z bolj trajnostno družbo. Obstaja na primer poziv k uvedbi digitalnega potnega lista izdelka za spodbujanje lokalne potrošnje in krožnega gospodarstva, dostopnega prek kod QR, ki zagotavljajo informacije o poreklu izdelka, njegovi sestavi, vplivu na okolje, recikliranju in končni obdelavi (glej [zamisli](#)).

Vendar pa obstaja ulov, saj digitalizacija med drugim enako prispeva k onesnaževanju. Da bi se temu zoperstavili, prispevajoči pozivajo k trajnostni digitalizaciji z več raziskavami vplivov digitalizacije na okolje in k obveščanju potrošnikov o vplivu digitalnih izdelkov na okolje (glej primer [zamisli](#) in [dogodek](#)). Predlogi za trajnostno proizvodnjo, na primer s pozivom k bolj zelenim podatkovnim centrom z zeleno energijo (glej [zamisli](#)) ali k proizvodnji novih izdelkov z recikriranimi elektronskimi odpadki ali drugimi trajnostnimi alternativami (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)). Drug sklop zamisli se nanaša na digitalne odpadke in na primer poziva k podaljšanju garancije za digitalne izdelke (glej [zamisli](#)). Poleg tega je poudarek na trajni, popravljivi ter pravično in etično proizvedeni digitalni opremi, ki bi jo bilo mogoče spodbujati na primer z nižjimi davki (glej [zamisli](#)).

Nekateri prispevajoči se osredotočajo na razširitev trajnostnosti in dostopnosti ne le na digitalne naprave, temveč tudi na digitalno infrastrukturo, ter na razvoj pametnih mest (glej primer [zamisli](#)). Druga kategorija zamisli v zvezi s tem predlaga spodbujanje razvoja dostopnih in trajnostnih tehnologij z naložbami v nizko tehnologijo (glej [zamisli](#)).

Digitalizacija gospodarstva

V skladu s temo, razvito tudi v okviru teme „Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta“, številne zamisli pozivajo k sprejetju digitalnega

gospodarstva in enotnega digitalnega trga (glej primer [zamisli](#)). Prispevajoči so na primer razpravljali o izvajanju platforme EU za blokovne verige (glej primer [zamisli](#) in [zamisli](#)). Omenjena je tudi zamisel o programu za enotni digitalni trg za spodbujanje e-trgovanja ter načini za povečanje zmogljivosti MSP za uporabo digitalnih orodij in naprednih tehnologij (glej [zamisli](#)).

Drugi prispevajoči razpravljajo tudi o kriptovalutah z zahtevami, naj vlade uvedejo kriptovalute, da bi koristile digitalni in gospodarsko aktivni družbi ter jo razvijale (glej primer [zamisli](#)), ali pozivajo k uvedbi evropske kriptovalute (glej [zamisli](#)). Na platformi so izpostavljeni tudi nasprotni argumenti, ki razpravljajo o potrebi po reguliranju ali prepovedi kriptovalut (glej primer [zamisli](#)).

Poleg tega več zamisli zagovarja uvedbo digitalnega eura kot varnega in priročnega načina plačila (glej primer [zamisli](#)).

Druga skupina zamisli spodbuja naložbe in povečuje konkurenčnost evropskega digitalnega trga s spodbujanjem strategije digitalizacije za mala in srednja podjetja (MSP) (glej primer [zamisli](#)) ter izboljšanjem tržnih pogojev za razvoj zagonskih podjetij v okviru evropskih digitalnih infrastruktur (glej [zamisli](#)). V zvezi s tem eden od prispevajočih razpravlja o okrepljeni digitalizaciji gospodarstva z digitalnimi prejemki, poenostavitvi digitalnih transakcij in spletnem bančništvu, ki je dostopnejše po telefonu (glej [zamisli](#)).

Digitalno zdravje

V okviru teme digitalno zdravje so v več zamislih na platformi predlagani konkretni ukrepi za izboljšanje zdravja državljanov v digitalnem svetu, kot so pravice zaposlenih do odklopa od dela (glej primer [zamisli](#)), uvedba prostega dne v družbenih medijih (glej [zamisli](#)), duševno zdravje (glej primer [zamisli](#)) ali spodbujanje digitalnega usposabljanja mladih za spodbujanje zdrave in zavestne uporabe tehnologije.

V zvezi s tem eden od sodelujočih poziva k večji regulaciji računalniških in video iger, zlasti tistih, ki so namenjene otrokom (in priljubljene pri njih), saj bi lahko nekateri med njimi med drugim uvedli vzorce iger na srečo (glej [zamisli](#)).

V zvezi z zdravjem se prav tako razpravlja o pozivu k digitalnemu zdravstvenemu povezovanju v EU (glej primer [zamisli](#)) ali uvedbi digitalne evropske kartice zdravstvenega zavarovanja (glej primer [zamisli](#)). Bolj izpopolnjene zamisli predlagajo vzpostavitev enotne platforme za elektronsko upravljanje zdravja, ki bi bila še posebej zanimiva za številne Evropejce in Evropejke, ki uporabljajo možnosti čezmejne mobilnosti (glej primer [zamisli](#)). Slednja zamisel je bila razširjena na uvedbo elektronskih potrdil EU (glej primer [zamisli](#)). Vendar pa komentatorji pogosto izražajo pomisleke glede zasebnosti in varstva podatkov. O zamisli o

evropski digitalni zdravstveni platformi se pogosto razpravlja v zvezi s cepljenjem proti COVID-19 in zelenim potnim listom (glej primer [zamisli](#)).

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

Nedavne zamisli, predstavljene v okviru teme digitalne preobrazbe, so bile v skladu z zgoraj navedenimi zamislimi.

Med najpogostejše omenjenimi zamislimi sta bila pomen zagotavljanja enakega dostopa do interneta povsod po Evropi in demokratična digitalizacija. Izobraževanje velja za ključno gonilo digitalizacije (glej primer [zamisli](#)). Tehnološke inovacije, podprte s politikami na ravni EU v učinkovitem evropskem institucionalnem in pravnem okviru, se na splošno obravnavajo kot način za podporo pravični in vključujoči digitalizaciji evropske družbe (glej primer [zamisli](#)).

Na delavnici na Madžarskem o umetni inteligenci, navedeni zgoraj, so bili pripravljeni številni predlogi, kot je možnost razširitve uporabe umetne inteligence, ki je bil še en ponavljajoči se predlog (glej [zamisli](#)), omenjena pa je bila tudi vzpostavitev pravnega in institucionalnega okvira za urejanje uporabe umetne inteligence (glej [zamisli](#)). Še en dogodek v Bolgariji, na katerem so prav tako razpravljali o potrebi po regulaciji (glej [zamisli](#)).

Poleg zamisli, ki podpirajo tehnološke inovacije, je bilo v več prispevkih pozvano k večji varnosti na spletu, zlasti kar zadeva zbiranje in uporabo osebnih podatkov (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem se je razpravljalo o digitalni suverenosti, da bi zagotovili spoštovanje evropskih vrednot, zlasti pravice do osebne zasebnosti (glej [zamisli](#)).

Digitalna suverenost in etika

Naložbe v inovacije, razvoj in proizvodnjo strojne in programske opreme v EU
Razvoj etičnih platform družbenih medijev v skladu z evropskimi vrednotami in standardi
Večja neodvisnost EU v digitalnih zadevah z zavezujočimi standardi za odpravo digitalnih monopolov
Vlaganje v odprtokodno programsko opremo

Kibernetska varnost

Sodelovanje na ravni EU za krepitev kibernetske varnosti
Sprejeti neodvisna in varnejša javna omrežja
Zagotavljanje varnosti omrežij v EU
Sprejeti minimalne zahteve glede varnosti in učinkovitosti interneta stvari za naprave interneta stvari
Ustanovitev evropske kibernetske vojske
Boj proti kibernetskemu terorizmu z zakonodajnimi ukrepi
Odločnejše stališče EU pri urejanju spletnih platform
Večje varstvo potrošnikov v spletnem okolju

Digitalizacija družbe

Zagotavljanje digitalnega napredka vseh držav članic
Posodobitev zakonodaje glede na vse večjo digitalizacijo družbe
Spodbujanje digitalnega glasovanja z elektronskimi sistemi glasovanja
Vzpostavitev platforme EU za blokovne verige
Preučitev negativnih posledic digitalizacije naše družbe
Naložbe v digitalizacijo, kot je umetna inteligenca

Izobraževanje in usposabljanje:

Spodbujanje digitalne pismenosti v EU.
Naložbe v digitalizacijo izobraževalnega sistema
Razvoj digitalnih znanj in spretnosti na poti izobraževanja
Olajšanje e-učenja z evropsko platformo za učenje na daljavo

Digitalna preobrazba

Digitalno poenotenje EU
Digitalizacija upravljanja in javnih institucij
Vzpostavitev digitalnih portalov družbenih medijev za državljansko udeležbo
Oblikovanje digitalne identitete za EU
Uskladitev standardov in e-storitev s sprejetjem skupnih digitalnih orodij, kot je evropski ponudnik enotnega znaka za identiteto
Uvedba enotne platforme za množično financiranje za državljane in podjetja EU
Oblikovanje digitalnega državljanstva z digitalnimi inovacijami v EU

Evropska digitalna orodja

Slika 19 – Miselni vzorec za temo „Digitalna preobrazba“, 1. del

Digitalni

Izboljšanje varnosti podatkov
Zagotavljanje razumljive zakonodaje o digitalnih podatkih
Nadaljnje zagotavljanje zasebnosti podatkov s spremembo splošne uredbe o varstvu podatkov
Omejitev ali prepoved geografskega blokiranja

Digitalno gospodarstvo

Spodbujanje e-trgovanja z enotnim digitalnim trgom
Urejanje ali sprejemanje kriptovalut
Spodbujanje strategije digitalizacije za MSP
Uvedba digitalnega eura

Onesnaževanje, trajnost in trajnost

Spodbujanje digitalizacije za zmanjšanje onesnaževanja
Preučevanje in podpiranje trajnostnih načinov proizvodnje digitalne opreme
Spodbujanje okolju prijazne in etično proizvedene digitalne opreme
Zmanjšanje količine digitalnih odpadkov
Spodbujanje razvoja digitalnih infrastruktur, pametnih mest in nizkotehnoloških podjetij

Digitalne pravice in vključevanje

Odpravljanje digitalnega razkoraka in neenakosti
Zagotavljanje dostopnih in cenovno ugodnih digitalnih storitev in naprav po vsej EU
Naložbe v digitalno pismenost in izobraževanje celotnega prebivalstva
Zagotovitev brezplačnega in vključujočega dostopa do digitalnega prostora in vsebin
Zagotavljanje digitalne povezljivosti podeželskih območij
Zagotavljanje enakosti spolov na digitalnem in tehnološkem področju

Digitalno

Zagotovitev pravice do odklopa
Uvedba koncepta prostega dne na družbenih medijih
Zagotavljanje varnosti otrok na spletu in v računalniških igrah
Digitalno vključevanje zdravja v EU, npr. z digitalno zdravstveno izkaznico

Digitalna preobrazba

Slika 20 – Miselni vzorec za temo „Digitalna preobrazba“, del 2

8. Evropska demokracija

Tema evropske demokracije je na digitalni platformi ustvarila skupno 2 539 zamisli, 4 606 komentarjev in 1 060 dogodkov. Najpogostejše obravnavane teme so volitve v Evropski parlament in prestrukturiranje evropskih institucij (ali celo federalizacija EU), čemur sledi širok spekter predlogov za povečanje udeležbe državljanov in znanja o evropskih zadevah ter spodbujanje skupne evropske identitete. Na splošno so interakcije v okviru te teme konstruktivne in usmerjene v prihodnost, čeprav so nekatere izrazile strah, da bi bila EU izpostavljena tveganju implozije zaradi napetosti, populizma in nacionalizma. Ob upoštevanju številnih prekrivanj med različnimi temami in na splošno primerljivih ravni sodelovanja so prispevki zajemali naslednje vidike:

- **Evropski parlament**
- **volitve**
- **Federalizacija Evropske unije**
- **Udeležba državljanov in posvetovanja z njimi**
- **Institucionalne reforme**
- **Spodbujanje skupne evropske identitete in javnega prostora**
- **Zaščita in krepitev demokracije**

Dogodki

V okviru te teme je več kot tretjina vseh dogodkov, zaključenih od 21. februarja, potekala v Italiji. Velika večina takih dogodkov je razpravljala o federalizaciji EU, kot je skupščina državljanov, organizirana v mestu Pavia, s predstavniki organizacij civilne družbe, političnih strank, neprofitnega sektorja in industrije (glej [dogodek](#)).

Na drugih dogodkih so razpravljali o vprašanjih, povezanih z evropsko demokracijo, z vidika mladih. Na enem od takih dogodkov v francoskem mestu Montpellier so mladi udeleženci predstavili različne predloge za konkretno izboljšanje EU z vidika mladih (glej [dogodek](#)). Srednješolci, ki so se seznanili s priložnostmi, ki jih ponujata načrt Next Generation EU in spletna platforma za konferenco o prihodnosti Evrope, so se udeležili informativnega in komunikacijskega [dogodka, organiziranega v Romuniji](#) (glej [dogodek](#)). Med dogodkom je bil vzpostavljen dialog med študenti, profesorji in organizatorji, v okviru katerega so se dijaki osredotočili na svoj pogled na EU in njeno prihodnost tudi v zvezi z ukrajinsko vojno.

Na Švedskem je bilo organizirano predavanje o človekovih pravicah in demokraciji kot podlagah za evropsko sodelovanje za občinstvo, ki so ga sestavljali migranti iz držav EU in tretjih držav (glej [dogodek](#)). Med predavanjem so udeleženci izmenjali tudi mnenja z govorniki, zlasti o pomenu glasovanja na evropskih volitvah in o tem, kako lahko državljani EU prispevajo k EU.

Poseben poudarek na novinarstvu in poročanju o zadevah EU je bil ključna značilnost številnih dogodkov, organiziranih na Hrvaškem. V Zagrebu je potekala razprava s študenti, ki je bila osredotočena zlasti na vprašanje, kako povečati zanimanje študentov novinarstva za poročanje o EU (glej [dogodek](#)).

Volitve v Evropski parlament

Skupina zamisli v okviru teme „Evropska demokracija“ razpravlja o spremembah načina izvedbe volitev v Evropski parlament kot sredstvu za krepitev sodelovanja državljanov v demokratičnih procesih EU. Široko podprta zamisel, ki je pritegnila različne odzive, se nanaša na oblikovanje vseevropskih nadnacionalnih volilnih list (glej [zamisli](#)). Predlagana je bila tudi ustanovitev nove volilne enote za Evropejce in Evropejke, ki živijo v drugi državi članici, da bi kandidate in kandidatke spodbudili, naj se namesto na domača vprašanja osredotočijo na evropska vprašanja (glej [zamisli](#)). Predlagane so bile tudi druge zamisli o

volilni reformi za spodbujanje vseevropske razprave ob približevanju poslancev Evropskega parlamenta državljanom (glej primer [zamisli](#)). Ena od predlaganih posebnih volilnih reform je namenjena spremembi porazdelitve sedežev v Parlamentu, da bi sedanji proporcionalni sistem nadomestili z večinskim, ki bi temeljil na koalicijah (glej [zamisli](#)). Ena od zamisli se zavzema za to, da bi poslance Evropskega parlamenta imenovali nacionalni zakonodajalci in ne bi bili neposredno izvoljeni (glej [zamisli](#)).

Nekateri predlogi obravnavajo bolj specifične načine za povečanje volilne udeležbe na evropskih volitvah. Obstajajo pozivi k uvedbi obveznega glasovanja (glej [zamisli](#)) in predlogi za lažjo udeležbo, na primer z omogočanjem glasovanja po pošti (glej [zamisli](#)) in registracije volivcev na isti dan, določitvijo dneva glasovanja za državni praznik (glej [zamisli](#)) in celo glasovanjem na en sam dan za več vrst volitev (glej [zamisli](#)). Nekateri prispevajoči razpravljajo tudi o digitalnem glasovanju, vključno z zamisljo o ustanovitvi skupine vseevropskih digitalnih volivcev (glej [zamisli](#)). Vprašanje digitalnega glasovanja je obravnavano tudi v okviru teme „Digitalna preobrazba“.

Predlaga se tudi uskladitev najnižje starosti za volilno pravico na volitvah v Evropski parlament (glej primer [zamisli](#)) in po možnosti določitev starosti 16 let (glej [zamisli](#)). Te zamisli so med drugim namenjene spodbujanju mladih k sodelovanju v politiki, kar je vprašanje, ki ga udeleženci pogosto štejejo za ključno. Na delavnici na Dunaju so med drugim razpravljali o načinih za povečanje udeležbe mladih državljanov na evropskih volitvah (glej [dogodek](#)). V predlogih, predstavljenih na delavnici, je poudarjeno, da je treba povečati število mladih poslancev Evropskega parlamenta in kandidatom, starim 16 let, omogočiti, da kandidirajo na volitvah. Udeleženci [dogodka, organiziranega na Malti](#), so razpravljali o rezultatih projekta Eurovoters, pobude, namenjene usposabljanju mladih volivcev v državi. Na tem dogodku je bilo predstavljenih več predlogov, vključno s potrebo po tem, da se „mladi“ ne obravnavajo več kot ena skupina, zaradi česar obstaja tveganje, da se posebne potrebe v določenih skupnostih ne bodo upoštevale. Platforma poziva, naj mladim omogoči, da redno predstavljajo svoja stališča v Evropskem parlamentu (glej [zamisli](#)), druga zamisel pa predvideva drugo vrsto platforme, kjer se mladi uporabniki seznajajo s poslanci Evropskega parlamenta in njihovimi političnimi predlogi (glej [zamisli](#)). V povezanem prispevku je predlagana določitev kvote za poslance Evropskega parlamenta, mlajše od 35 let (glej [zamisli](#)).

Drugi udeleženci obravnavajo vprašanje volilne pravice z vidika invalidov ali oseb z zdravstvenimi težavami, ki omejujejo njihovo zmožnost glasovanja. V teh prispevkih se zagovarjajo volitve v Evropski parlament, ki so bolj vključujoče za te kategorije (glej primer [zamisli](#)).

Eden od udeležencev predlaga oblikovanje seznama kandidatov z enako zastopanostjo spolov na volitvah v Evropski parlament (glej [zamiseli](#)). Nekateri zamisli obravnavajo posebna vprašanja v zvezi s političnimi strankami. Eden od sodelujočih na primer predlaga, da se namesto simbolov nacionalnih strank uporabijo samo simboli evropskih strank (glej [zamiseli](#)), da bi se ponovno okrepil nadnacionalni značaj volitev. V skladu z drugim prispevkom bi morale stranke postati dostopnejše ljudem iz različnih kulturnih ali socialno-ekonomskih okolij (glej [zamiseli](#)).

Federalizacija Evropske unije

Številni prispevki na temo evropske demokracije pozivajo k federalizaciji Evropske unije z različnim razumevanjem tega pojma. To je ponavljajoča se tema dogodkov, povezanih s to temo (glej primer [dogodka](#)). Z „zvezo“ so bile ustvarjene tudi nekatere zamisli, ki so bile na platformi najbolj podprte (glej [zamiseli](#) in [zamiseli](#)), pa tudi različne pripombe udeležencev.

Nekateri prispevajoči menijo, da je federalizacija najboljša pot naprej, da bi EU v celoti izkoristila svoj potencial (glej primer [zamisli](#) in [dogodek](#)), pa tudi sredstvo, s katerim bi EU dobila večjo verodostojnost in vpliv na svetovnem političnem prizorišču ter moč za reševanje nadnacionalnih težav, s katerimi se soočamo danes, kot so podnebne spremembe in pandemija COVID-19 (glej [zamiseli](#)). Poleg tega velja za način premagovanja evroskepticizma in nacionalističnih čustev po mnenju udeležencev, ki to idejo podpirajo.

Zamiseli, ki je bila deležna velike podpore in o kateri se je razpravljalo, se na primer zavzema za ustanovitev ustanovne skupščine, ki bi pripravila evropsko ustavo, v kateri bi bili opredeljeni ključni elementi in načela demokratične evropske federacije (glej [zamiseli](#)). Razprava vključuje tudi konkretnije pozive k skupni fiskalni in gospodarski politiki (glej [zamiseli](#)), vključno z zamislijo o „Evropski uniji davkoplačevalcev“ (glej [zamiseli](#)), eni evropski vojski in federalizaciji zunanje politike, skupaj s preoblikovanjem institucij EU v skladu s federalističnimi načeli.

Kljub temu so nekateri sodelujoči skeptični glede federalizacije. Nekateri udeleženci so zaskrbljeni, da bi to lahko povzročilo pretirano centralizacijo moči ali neravnovesje med državami članicami. Drugi menijo, da je treba premagati veliko težav, da bi takšna ideja lahko postala resničnost. Nekateri udeleženci in udeleženke se zavzemajo za decentralizacijo z večjo pristojnostjo držav članic namesto federalizacije (glej primer [zamisli](#)) z večjo svobodo in spoštovanjem identitete držav članic ter svobodnim sodelovanjem na področjih, na katerih je to koristno (glej primer [zamisli](#)). Ena od takih zamisli izraža zaskrbljenost zaradi zamisli o „vse tesnejši Uniji“ in morebitne pristojnosti zveznih sodišč, ki se

zavzemajo za konfederacijo namesto zvezne unije (glej [zamiseli](#)).

Glede na različne nacionalne okoliščine in raven pripravljenosti držav članic, da postanejo del zvezne unije, nekateri udeleženci in udeleženke podpirajo zamisel o postopni federalizaciji s sistemom „prehodnih območij“ (glej [zamiseli](#)). Tovrstni prispevajoči podpirajo zamisel o zvezni Evropi, vendar se jim v tej fazi morda zdi nerealna, zato se zavzemajo za Unijo več hitrosti, ki bi kratkoročno izboljšala strateško avtonomijo EU in možnost federalizma (glej [zamiseli](#)).

Udeležba državljanov in posvetovanja z njimi

Prispevki k platformi vključujejo številne predloge za okrepitev udeležbe državljanov in občutka odgovornosti v zvezi z odločanjem v EU.

Skupina zamisli in dogodkov razpravlja o razvoju trajnejših mehanizmov, ki temeljijo na participativni demokraciji in interakciji med državljani, da bi okrepili in dopolnili predstavniško demokracijo, tudi na podlagi izkušenj s Konferenco o prihodnosti Evrope. Udeleženci in udeleženke na primer predlagajo bolj sistematično uporabo državljanskih skupščin in forumov za pripravo najpomembnejših in najtežjih političnih odločitev v EU (glej primer [zamisli](#)). Eden od udeležencev predlaga, da bi take skupščine po uspešni evropski državljanski pobudi neposredno sklicali državljani in državljanke (glej [zamiseli](#)). Nekateri prispevajoči predlagajo „državljanski parlament“, „skupščino, namenjeno organizacijam civilne družbe“ (glej [zamiseli](#)) ali „ustanovno skupščino“ (glej [zamiseli](#)), ki bi svetovala Evropskemu parlamentu. Udeleženci in udeleženke razpravljajo tudi o zamisli o vseevropskih referendumih o institucionalnih in političnih temah EU (glej primer [zamisli](#)). Nekateri udeleženci in udeleženke menijo, da je to alternativa nacionalnemu referendumu o evropskih zadevah, katerega izidi lahko blokirajo določene politične pobude EU, ne glede na raven podpore EU tem pobudam (glej primer [zamisli](#)).

V nekaterih od teh prispevkov so posebej obravnavane prednosti večjezične digitalne platforme, izrečene pohvale in kritike, predstavljeni pa so tudi predlogi za izboljšave. Različni udeleženci in udeleženke na primer poudarjajo, da je treba vzpostaviti sistem povratnih informacij za nadaljnje ukrepanje na podlagi predlogov državljanov in državljanek med konferenco (glej primer [zamisli](#)). Drugi udeleženec se je odzval na zamisel, da bi konferenca postala stalna, in poudaril, da je treba občasno povzeti vsebino platforme in o njej začeti razpravo (glej [zamiseli](#)).

Prispevki vključujejo tudi predlog za oblikovanje spletne platforme „vse na enem mestu“, ki bi centralizirala vse javne prispevke, ne glede na to, ali gre za evropske

državlanske pobude, pritožbe ali peticije, v institucionalno participativno strukturo EU (glej [zamiseli](#)), medtem ko je v drugem prispevku izpostavljena zamisel o platformi, namenjeni izključno združenjem (glej [zamiseli](#)).

Med vrstami spletnih platform, ki so jih predlagali udeleženci za okrepitev demokratične udeležbe, je eden namenjen vzpostavitvi sistema lobiranja od spodaj navzgor, ki ga financirajo skupni evropski državljani s posameznimi donacijami, in izmenjavi zamisli prek istega portala (glej [zamiseli](#)). Namen te platforme je rešiti vprašanje neenake zmožnosti vplivanja med posameznimi državljani in velikimi organizacijami.

Drugi prispevajoči predlagajo spletni digitalni forum, na katerem bi lahko državljani in državljanke EU razpravljali o zakonodaji EU z uporabo sistema glasovanj in komentarjev, ki izhaja iz družbenih medijev (glej [zamiseli](#)). S tem povezana zamisel vključuje platformo za lobiranje državljanov kot alternativni način za navadne državljane in državljanke EU ter manjša podjetja, da svoje strokovno znanje in stališča o zakonodaji usmerijo v postopek odločanja EU (glej [zamiseli](#)).

Številni udeleženci in udeleženke razpravljajo o pomenu državljanske tehnologije, zlasti v sedanji dobi vse večjega nezaupanja v politične stranke (glej [zamiseli](#)). V skladu s to zamisljo bi državljanske tehnologije omogočile razumevanje vse večje kompleksnosti javnega upravljanja v našem času ter okrepile dejavno sodelovanje in udeležbo.

Na [dogodku](#), organiziranem v italijanskem mestu Brindisi, so bile predstavljene najrazličnejše zamisli za izboljšanje neposrednih demokratičnih mehanizmov na ravni EU, vključno z ozaveščanjem javnosti o nekaterih že obstoječih instrumentih, kot so peticije EU, začasni odbori, evropski mediatorji in platforma Solvit.

Zmanjšanje razdalje med poslanci Evropskega parlamenta in državljani velja tudi za način za izboljšanje evropske demokracije. Eden od udeležencev spodbuja različne strategije za izboljšanje komunikacije in spodbujanje neposredne izmenjave zamisli med poslanci Evropskega parlamenta in njihovimi volivci (glej [zamiseli](#)). Med predlaganimi zamislmi je ustanovitev lokalnih uradov v lastnih volilnih kolegijih s strani poslancev Evropskega parlamenta. Ta zamisel je delno podobna predlogu drugega udeleženca, da bi vzpostavili sistem lokalnih svetnikov EU (glej [zamiseli](#)), s čimer bi ponovno zmanjšali razdaljo med institucijami EU in evropskimi državljani.

Institucionalne reforme

Veliko zamisli tudi podrobneje obravnava reforme evropskih institucij, da bi postale učinkovitejše in preglednejše ter da bi jih približali državljanom. Zamisli o institucionalni reformi lahko vključujejo

predloge za širšo prenovu institucionalne ureditve (glej primer [zamisli](#)), pa tudi strategije za večjo odgovornost oblikovalcev politik za učinkovitost političnih pobud. Eden od udeležencev na primer spodbuja zamisel, da bi bile ocene učinka obvezne v vseh fazah zakonodajnega postopka (glej [zamiseli](#)).

Kar zadeva Evropski parlament, prispevajoči najpogosteje pozivajo, naj se mu podelijo dejanske pristojnosti za zakonodajno pobudo (glej primer [zamisli](#)). Poziva se tudi, naj se mu podelijo fiskalne pristojnosti (glej [zamiseli](#)). Razpravlja se tudi o sedežu Evropskega parlamenta, pri čemer so sodelujoči pozvali k izbiri med Strasbourgom in Brusljem (glej primer [zamisli](#)), tudi kot načinu za zmanjšanje logističnih stroškov (glej [zamiseli](#)).

V razpravi o Evropskem svetu in Svetu Evropske unije je ponavljajoča se zamisel na platformi in v okviru teme evropska demokracija prehod na glasovanje s kvalificirano večino vsaj na nekaterih področjih politike (glej primer [zamisli](#)) in prenehanje pravice do veta (glej primer [zamisli](#)). Razpravlja se tudi o vlogi Sveta v institucionalni ureditvi EU (glej primer [zamisli](#)) in predlogih za poglobitev dvodomnega zakonodajnega obdobja v EU (glej primer [zamisli](#)).

Kar zadeva Evropsko komisijo, skupina prispevkov razpravlja o izvolitvi predsednika Komisije in imenovanju komisarjev, vključno s sistemom vodilnih kandidatov (glej primer [zamisli](#)) in neposrednimi volitvami predsednika Komisije s strani državljanov (glej primer [zamisli](#)). Udeleženci in udeleženke so izpostavili tudi vprašanje števila komisarjev in komisark (glej primer [zamisli](#)).

Ena od zamisli, o kateri se je veliko razpravljalo, je, da bi imeli neposredno izvoljenega predsednika EU, na primer z združitvijo vlog predsednika Evropske komisije in Evropskega sveta (glej primer [zamisli](#)). Obstajajo tudi pozivi k vzpostavitvi enotne kontaktne točke, prek katere bi EU v zunanjih odnosih nastopala enotno (glej primer [zamisli](#)). Eden od udeležencev predlaga združitve vloge predsednika Evroskupine in podpredsednika Evropske komisije, pristojnega za evro, da bi ustanovili ministrstvo za gospodarstvo in finance, s čimer bi izboljšali usklajevanje (glej [zamiseli](#)). Poleg tega so omenjene reforme Odbora regij in Ekonomsko-socialnega odbora, na primer za učinkovitejše delovanje. Predlogi vključujejo reformo Odbora regij, da bi zajel ustrezne kanale za dialog za regije ter mesta in občine (glej [zamiseli](#)), ali okrepitev njegove vloge (glej [zamiseli](#)). V povezavi s tem drug udeleženec predlaga, da se evroregije priznajo kot institucionalni subjekti (glej [zamiseli](#)).

Ena od zamisli z veliko podporo poziva EU, naj vzpostavi jasen mehanizem za pravico držav brez državljanstva do samoodločbe (glej [zamiseli](#)).

Pogosto se razpravlja tudi o vlogi Sodišča Evropske unije (glej primer [zamisli](#)), pri čemer se poziva k pojasnitvi ali celo okrepitvi njegovih pristojnosti (glej

primer [zamisli](#)), druge pa k njihovem zmanjšanju (glej primer [zamisli](#)).

Nekateri prispevajoči se osredotočajo na vlogo Evropske centralne banke (glej [zamisli](#)) in Euroskupine (glej [zamisli](#)) ter predlagajo načine za reformo teh institucij. Ena od zamisli poziva k dokončanju bančne unije z evropskim sistemom zjamčenih vlog (glej [zamisli](#)).

Različne ideje o reformah kažejo generacijsko osredotočenost. Eden od udeležencev na primer predlaga uvedbo ocene učinka za politike in zakonodajo EU, namenjene merjenju njihovega specifičnega učinka na mlade (glej [zamisli](#)). Tako bi „preizkus z vidika mladih“ pripomogel k vključevanju vidika mladih v institucije in k temu, da bi politike EU postale bolj vključujoče za mlade. Drug udeleženec, ki prehaja iz mladosti v starost, predlaga, da bi imeli evropskega komisarja, namenjenega starejšim (glej [zamisli](#)).

Spodbujanje skupne evropske identitete in javnega prostora

V okviru te teme prispevajoči razpravljajo o skupni evropski identiteti na podlagi skupnih evropskih vrednot demokracije (glej [dogodek](#)), kot so bile obravnavane v okviru drugih tem. Vendar spodbujajo tudi praktične zamisli za spodbujanje takšne skupne evropske identitete in skupnega evropskega javnega prostora, tudi s prispevkom medijev.

Jezik je tema, o kateri se največ govori. Skupni jezik se šteje za učinkovit (in včasih edini) način za oblikovanje močne evropske identitete (glej primer [zamisli](#)). Esperanto se pogosto navaja kot združevalni jezik (glej primer [zamisli](#)), tudi zato, da bi se zaobšle delitve med podporniki vsakega nacionalnega jezika. Čeprav se sodelujoči morda ne strinjajo glede tega, kateri jezik bi moral imeti prednost za Evropejce, se vsi strinjajo, da je treba spodbujati jezikovno usposabljanje, da bi dosegli skupni jezik (glej primer [zamisli](#)). V drugih prispevkih se poziva k boljšemu spoštovanju načela večjezičnosti (glej primer [zamisli](#)), na primer tako, da se vsaka uradna publikacija EU prevede v vsak jezik EU (glej [zamisli](#)).

Poleg tega obstajajo zamisli o ustanovitvi športne ekipe EU (glej primer [zamisli](#)), 9. maju kot državnem prazniku v vseh državah članicah (glej [zamisli](#)) ali uvedbi potnega lista EU (glej [zamisli](#)) za spodbujanje evropskega duha.

Eden od udeležencev predlaga tudi vzpostavitev programov tesnega medinstitucionalnega sodelovanja med zaposlenimi, da bi Evropejcem in Evropejkam, ki niso šoloobvezni, omogočili, da spoznajo kulturo druge države EU, na primer z udeležbo na tečaju

usposabljanja v tujini (glej [zamisli](#)). Prihodnje generacije veljajo za ključne gonilne sile skupne identitete EU, zato številni udeleženci in udeleženke poudarjajo pomen izobraževanja mladih o evropskih političnih zadevah (glej [zamisli](#)), kar je tema, o kateri se obširno razpravlja tudi v poglavju o izobraževanju, kulturi, mladih in športu.

Kulturni proizvodi poleg jezikov veljajo tudi za nekaj, kar lahko Evropejce in Evropejke poveže. Zato je sodelujoči pozval k spodbujanju širjenja kulturne produkcije znotraj evropskih meja z vzpostavitvijo prostora „prostega pretoka informacij“, kar pomeni zmanjšanje avtorskih pravic in omejitev licenciranja v EU (glej [zamisli](#)).

Številni prispevki v okviru teme evropske identitete se dotikajo teme medijev in načina, kako lahko prispevajo k razširjanju znanja o EU in ustvarjanju evropskega duha (glej primer [zamisli](#)). Eden od ponavljajočih se predlogov, ki je prejel razmeroma večje število odobritev, je vzpostavitev vseevropskih medijskih hiš ali omrežij (glej primer [zamisli](#)) ali ustanovitev enotne javne radiotelevizije EU (glej primer [zamisli](#)). To se predlaga predvsem za povečanje znanja državljanov o vprašanih EU, na primer s prenosom razprav in dogodkov v živo, pa tudi za spodbujanje skupnega duha EU, ki slavi evropske vrednote in evropske kulture, z dokumentarnimi filmi o državah EU. Nekateri prispevajoči pozivajo tudi k televizijskemu in radijskemu kanalu EU, ki bi svoje vrednote prenašal prek meja EU (glej primer [zamisli](#)).

Drugi udeleženci predlagajo usposabljanje novinarjev o poročanju EU ali uvedbo obveznosti za javne radiotelevizijske postaje, da namenijo določen odstotek časa oddajanju zadevam EU (glej [zamisli](#)).

Zaščita in krepitev demokracije

Številne zamisli v okviru te teme se nanašajo na zaščito demokracije v EU, pri čemer se poziva k odločnemu ukrepanju proti vladam, ki kršijo demokratična načela, zlasti v zvezi z Madžarsko in Poljsko (glej primer [ID ea](#)). To vprašanje je podrobneje obravnavano v okviru teme „Vrednote in pravice, pravna država, varnost“.

Prispevajoči priznavajo tudi nevarnost, ki jo lahko dezinformacije in lažne novice pomenijo za demokracije. Obstajajo pozivi k odločnejšemu pristopu k preprečevanju širjenja zavajajočih informacij, vključno s predlogi za vzpostavitev mobilne aplikacije za preverjanje dejstev (glej [zamisli](#)) ali neodvisnega inštituta EU za preverjanje dejstev v medijih (glej [zamisli](#)). Nekateri prispevajoči se zavzemajo tudi za posebno uredbo EU o vsebini, ki se lahko objavi na družbenih medijih (glej primer [zamisli](#)).

V več zamislih in pripombah je obravnavana potreba po regulaciji lobiranja, pri čemer se poziva k oblikovanju

kodeksa ravnanja za politike ali ustanovitvi neodvisnega evropskega organa s sredstvi za boj proti korupciji in neželenemu vplivu lobijev (glej primer [zamisli](#)). Eden od udeležencev poziva k prepovedi uporabe sponzorstev med predsedovanjem Svetu EU, kar je praksa, s katero vlada države članice EU, ki predseduje Svetu EU, prejme finančno podporo za prikaz logotipov blagovnih znamk na uradnem spletnem ali fizičnem gradivu (glej [zamiseli](#)).

Obstajajo tudi pozivi k sprejetju splošnih ukrepov za boj proti korupciji, na primer pri dodeljevanju javnih naročil na lokalni ravni (glej primer [zamisli](#)). Eden od udeležencev predlaga uvedbo enotne podatkovne zbirke, ki bi združevala sedanje več sistemov poročanja EU (glej [zamiseli](#)). Druga možnost je, da se evropskim politikom in javnim uslužbencem, ki zasedajo pomembne položaje, kot so poslanci Evropskega parlamenta ali komisarji, prepove lastništvo zalog (glej [zamiseli](#)).

Udeleženec je izrazil zaskrbljenost zaradi neželenega tujega vpliva na evropsko demokracijo, pri čemer je zahteval pregled, koliko ključne infrastrukture EU je v lasti Kitajske, in pozval EU, naj Indijo privilegira pred Kitajsko kot strateško gospodarsko partnerico v trgovinskih sporazumih (glej [zamiseli](#)).

Na [dogodku](#), organiziranem v Bruslju, je bila poudarjena ključna vloga mest in lokalnih skupnosti pri krepitvi demokracije in pionirskem družbenem napredku. V času močne nepovezanosti med institucionalnim centrom in obrobjem je lahko vloga mest in občin ključna za krepitev zaupanja državljanov v demokratične institucije.

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

Večina prispevkov v preteklem obdobju je konsolidirala predhodno navedene teme. Vendar se je razpravljalo o novem sklopu zamisli, s katerimi bi nacionalne vlade in parlamenti postali bolj vključeni v oblikovanje politik EU in bolj odgovorni za politike EU, s čimer bi se tema evropske demokracije obravnavala z nacionalnega vidika. Med temi zamislimi je en predlog vključeval določitev minimalnega števila sej, namenjenih političnim zadevam EU, v vsakem nacionalnem parlamentu (glej [zamiseli](#)). V drugem, ki se osredotoča na vlogo nacionalnih parlamentov pri ratifikaciji pogodb EU, je bila uvedena zamisel o skupnih zasedanjih Evropskega parlamenta ali njegovih posebnih odborov in nacionalnih parlamentov, zlasti prek videokonferenčnih klicev (glej [zamiseli](#)). V skladu z ugotovitvami iz zadnjega poročila je bila v nedavnih prispevkih najpogostejše obravnavana tema splošni poziv k zaščiti in krepitvi demokracije v EU, ki mu je sledila potreba po institucionalnih reformah (glej primer [zamisli](#)). V številnih zamislih se je razpravljalo o predlaganih reformah evropskega volilnega sistema (glej primer [zamisli](#)).

Poudarjena je bila tudi potreba po prizadevanjih za povečanje udeležbe državljanov in državljanek ter posvetovanja z njimi (glej primer [zamisli](#)). Dejansko se je o vključevanju državljanov občasno razpravljalo v zvezi z zaščito same demokracije, na primer s prispevki, ki so pozvali k vzpostavitvi stalne digitalne spletne platforme za posvetovanja z državljani (glej primer [zamisli](#)). Predlagana je bila vzpostavitev edinstvene medijske platforme, ki bi predvajala evropske vsebine v več jezikih, v skladu s pomenom, ki ga udeleženci platforme pripisujejo novinarstvu in svobodi tiska (glej [zamiseli](#)).

Oblikovanje nadsnacionalnih list za volitve v Evropski parlament
 Reforma volilnega sistema EU
 Nižja in/ali poenotena starost za pridobitev volilne pravice
 Olajšanje digitalnega glasovanja
 Olajšanje glasovanja mobilnim Evropejcem in državljanom in državljanom tretjih držav na evropskih volitvah
 Zagotoviti volilno pravico invalidnim in bolnim osebam

Volitve v Evropski parlament

Evropska demokracija

Prizadevanja za skupno fiskalno in gospodarsko politiko
 Ustanovitev evropske vojske
 Priprava evropske ustave
 Glasovi proti federalizaciji: poziva k večji pristojnosti in svobodi sodelovanja le na področjih, kjer je to koristno za države članice;
 Prehodni pristop federalizacije

Federalizacija Evropske unije

Uporaba participativnega oblikovanja politik
 Vlaganje v udejstvovanje mladih & interakcije
 Zagotavljanje predstavnikov državljanov pri oblikovanju politik prek državljanskega parlamenta ali skupščine
 Organizacija longitudinalnih posvetovanj
 Osredotočenost na generacije: mladi in starajoče se prebivalstvo
 Zmanjšanje razdalje med poslanci Evropskega parlamenta in njihovimi volilnimi enotami
 Organizacija bolj obveznih vseevropskih referendumov
 Predlogi in/ali kritike za izboljšanje večjezične platforme, tj. vzpostavitev sistema spremljanja, da bi postala stalna.

Udeležba državljanov in posvetovanja z njimi

Slika 21 – Miselni vzorec za temo „Evropska demokracija“, 1. del

Institucionalne reforme

Pregled vloge Evropskega parlamenta, da se mu dodeli večja zakonodajna in fiskalna pristojnost
Odločanje o reformah (soglasje z večino)
Pregled vloge Evropskega sveta
Reforma postopka izvolitve predsednika Komisije in komisarjev (npr. neposredna izvolitev predsednika Komisije)
Ponovna ocena vloge Odbora regij (vključno z institucionalizacijo evroregij) in Ekonomsko-socialnega odbora
Zmanjšanje števila komisarjev in omejitev političnih mandatov
Reformna vloga Evropske centralne banke in Euroskupine
Obvezna ocena učinka politike
Okrepiti pristojnosti Sodišča Evropskih skupnosti v primerjavi z njihovim zmanjšanjem
Večja odgovornost politik do prihodnjih generacij

Evropska demokracija

Spodbujanje skupne evropske identitete in javnega prostora

Skupni jezik EU v primerjavi s spodbujanjem večjezičnosti
Ustanovitev športnih ekip EU
Določitev nacionalnega praznika EU
Oblikovanje potnega lista EU
Vzpostavitev programov tesnega medinstitucionalnega sodelovanja in izmenjav za zaposlene
Vzpostavitev medijskih portalov EU, namenjenih temam EU
Ustanovitev enotne javne radiotelevizije EU za spodbujanje sodelovanja državljanov z EU
Zagotovitev, da nacionalna javna radiotelevizija nameni čas poročanju EU
Vzpostavitev obveznih razprav o zadevah EU v vsakem nacionalnem parlamentu z udeležbo komisarjev EU

Zaščita in krepitev demokracije

Sprememba načina dodeljevanja sredstev EU
Boj proti dezinformacijam
Uredi lobiranje
Boj proti korupciji
Oblikovanje kodeksa ravnanja za politike
Odločno ukrepajte proti vladam, ki kršijo demokratična načela
Nadzor in omejitev lastništva strateških sredstev s strani protidemokratskih svetovnih sil

Slika 22 – Miselni vzorec za temo „Evropska demokracija“, 2. del

9. Migracije

Od vzpostavitve platforme je bilo na temo migracij skupaj zbranih 2 700 prispevkov, vključno z 955 zamislimi, 1 539 komentarji in 206 dogodki. Najpogosteje objavljeni prispevki na to temo razkrivajo tri splošne trende. Po eni strani ena skupina interakcij zahteva večjo solidarnost in boljše postopke vključevanja, po drugi strani pa drugi prispevki zahtevajo več ukrepov za nadzor in zmanjšanje migracij. Druga skupina udeležencev, ki zavzema vmesno mesto, želi spodbujati mednarodno mobilnost, vendar le med gospodarsko razvitimi demokracijami. Udeleženci so razpravljali tudi o pritoku ukrajinskih beguncev. V skladu s tem se analizirajo naslednje teme:

- **Skupna migracijska politika EU**
- **Humanistično stališče do migracij**
- **Vključevanje**
- **Migracije zunaj EU kot grožnja**
- **Nadzor meje**
- **Odpravljanje temeljnih vzrokov migracij**

Dogodki

Nedavni dogodki, ki so razpravljali o migracijah z evropskega političnega vidika, so se dotaknili begunske politike EU, kar kaže na potrebo po ponovnem razmisleku o begunski in azilni politiki ter potrebo po okviru za skupno porazdelitev migrantov po vsej EU. Na dogodku, organiziranem v parlamentu Kanarskih otokov, so udeleženci razpravljali o pogajanjih o paktu o migracijah in azilu ter pozvali k boljši zaščiti otrok migrantov brez spremstva (glej [dogodek](#)). Na spletnem dogodku, ki ga je gostila italijanska katoliška organizacija, je potekala razprava o prihodnjem evropskem paktu o migracijah in azilu (glej [dogodek](#)).

Danska razprava se je osredotočila tudi na vprašanje, ali naj Evropa odpre ali zapre svoje zunanje meje. Ta dogodek je spodbudil znatno sodelovanje z raznolikim občinstvom in izpostavil vprašanja, kot so posledice eksternalizacije evropske meje, vzpostavitev azilnih centrov v tretjih državah in sodelovanja EU z državami, kot sta Turčija in Libija. (glej [dogodek](#)).

Na drugem participativnem dogodku se je razpravljalo o tem, ali migracije pomenijo priložnost ali grožnjo, pri čemer so se obravnavala vprašanja, kot so zakonite in nedovoljene migracije, ter razlikovanje v smislu etnične pripadnosti in kulture, kot v primeru ukrajinskih beguncev (glej [dogodek](#)). Ta vprašanja so bila obravnavana tudi na dogodku v Litvi (glej [dogodek](#)).

V zvezi s temo vključevanja je bila na dogodku v Franciji izpostavljena potreba po izboljšanju integracijske infrastrukture in programov za boj proti rasnemu sovraštvu in diskriminaciji (glej [dogodek](#)).

V zvezi z vojno v Ukrajini je bil organiziran dogodek za razpravo o mednarodni solidarnosti in dosedanjem odzivu EU na vojno v Ukrajini s posledicami za migracije (glej [dogodek](#)).

Nedavni dogodek je potekal tudi na Poljskem, na njem pa so mladi Ukrajinci in Ukrajinke sodelovali v razpravah o evropskem povezovanju, migracijah in pomislekih glede prihodnosti (glej [dogodek](#)).

V okviru podsklopa zakonite migracije tisti, ki se zavzemajo za strožje migracijske politike, pozivajo k skupni politiki EU za selektivne migracije s kvotami ter strožjimi izbirnimi postopki in postopki sprejemanja (glej primer [zamisli](#)). Predlagani so alternativni pristopi k zakoniti migraciji, kot je evropski sistem priseljevanja, ki temelji na točkah in je včasih potreben za učinkovitejšo regulacijo migracijskih tokov (glej [zamisli](#)). Prispevajoči prav tako želijo preučiti model, ki prosiščem za azil omogoča premestitev v centre v partnerski državi za preglede primerov (glej [dogodek](#)).

Prispevki, ki so bolj odprti za migracije, prav tako pozivajo k enotnemu in učinkovitejšemu pristopu, ki pa je bolj v skladu z evropskimi (socialnimi) vrednotami. V prispevkih je na primer posebej obravnavan enoten in učinkovit azilni postopek EU (glej [zamisli](#)), poudarjena pa je tudi potreba po reformi dublinske uredbe, da bi preprečili neenako porazdelitev prosiščev za azil in migrantov (glej primer [zamisli](#)). Med temi prispevki nekateri predlagajo, da bi bilo treba migrantom odobriti začasni potni list EU za dostop do pravic do dela in prebivanja (glej primer [zamisli](#)). Ena od zamisli v okviru teme migracije, ki je prejela veliko podpore, prav tako poziva h konkretnjši in pravičnejši evropski politiki ekonomskih migracij z zakonitimi potmi za vstop in politiko vključevanja, ki temelji na enaki obravnavi in polnem spoštovanju človekovih pravic (glej [zamisli](#)).

Eden od prispevkov spodbuja [zamisli](#) o uvedbi funkcije evropskega komisarja za azil in migracije, ki bi moral pri nadzoru skupnega azilnega sistema EU delovati usklajeno z drugimi institucijami (glej [zamisli](#)).

Državljeni se zavzemajo tudi za politiko EU na področju delovnih migracij ali strategije EU za zaposlovanje študentov in kvalificiranih delavcev iz tretjih držav. V zvezi s tem eden od prispevkov poudarja, da je treba povečati pristojnosti EU na področju migracij, da bo lahko migracije upravljala v skladu z načeli in vrednotami Unije (glej [zamisli](#)). Skupina prispevajočih spodbuja [zamisli](#) o spodbujanju selektivne vrste priseljevanja. Takšni udeleženci običajno vidijo migracijo v pozitivni luči zaradi gospodarskih prednosti, ki jih ustvarja. Predlagajo ciljno usmerjanje na posamezne države, da bi privabile njihove talente (glej [zamisli](#)), ali omilitev meril mobilnosti med gospodarsko naprednimi demokracijami na zahodu in v Aziji, zlasti v okviru sporazumov o prosti trgovini (glej [zamisli](#)).

Skupna migracijska politika EU

Številne zamisli v okviru te teme zahtevajo skupno migracijsko politiko EU. Te pogosto spremljajo pozivi k večjemu spoštovanju človekovih pravic in učinkovitemu sistemu preraščevanja. Pogosto se omenja tudi potreba po reformi dublinskega sistema.

Humanistično stališče do migracij

Prispevajoči, ki se držijo humanističnega pogleda na migracije, zagovarjajo spremembo diskurza o migrantih, zlasti glede na njihov prispevek kot zdravstvenih delavcev med pandemijo (glej [dogodek](#)).

Nekateri prispevki zagovarjajo vzpostavitev humanitarnih koridorjev ali celovito politiko odprtih meja in kritizirajo pomanjkanje solidarnosti do migrantov (glej primer [zamisli](#)). Med udeleženci, ki si izmenjujejo te zamisli, se pobude, namenjene patroliranju Sredozemlja za potiskanje migrantov nazaj, ali sporazumi za nadzor migracijskih tokov, kot je sporazum med EU in Turčijo, na splošno štejejo za neuspeh migracijskega sistema EU (glej primer [zamisli](#)).

Prispevajoči pozivajo k spoštovanju človekovih pravic z rešitvami za boj proti nereguliranim migracijam in politiki priseljevanja EU z lažjimi in dostopnejšimi azilnimi postopki v državah izvora, zakonitimi in varnimi migracijskimi potmi ter zatiranjem trgovine z ljudmi, da bi preprečili smrt beguncev na mejah EU (glej primer [zamisli](#)).

Nekateri prispevajoči predlagajo pravni okvir za zaustavitev prisilnega vračanja integriranih oseb in družin v nevarne izvorne države (glej [zamisli](#)). Drugi udeleženci in udeleženke podpirajo strategijo prostovoljnega in ne prisilnega vračanja na podlagi tega, da se je strategija prostovoljnega in ne prisilnega vračanja, če se izvaja v dogovoru z državami izvora, izkazala za veliko učinkovitejšo (glej [zamisli](#)).

Nekateri od teh prispevkov obravnavajo tudi vprašanja neenakosti, ki vplivajo na obstoječi azilni postopek. Poudarjajo na primer dejstvo, da je delež prosilcev za azil znatno večji od deleža prosilk za azil ali družin (glej [zamisli](#)). Drugi poročajo o težavah, s katerimi se soočajo LGBTIQ prosilci za azil, ter pozivajo k večji zaščiti in boljši podpori tej skupini (glej [zamisli](#)).

Vključevanje

Številni predlogi so povezani z vključevanjem migrantov. Udeleženci priznavajo potrebo po oblikovanju učinkovitejših programov vključevanja s posebnim poudarkom na jezikovnem usposabljanju. Številni udeleženci in udeleženke razpravljajo o zamisli, v kateri je EU pozvana, naj oblikuje programe vključevanja, in jo podpirajo, pri čemer so predstavljena različna stališča (glej [zamisli](#)).

Med zamislimi, ki obravnavajo vključevanje, številne pozivajo k nadzorovanemu nadaljnjemu ukrepanju za migrante, da bi zagotovili popolno vključevanje v državah članicah EU. V eni od zamisli se vidi velik potencial za priznavanje in nadaljnje aktiviranje migrantov in članov skupnosti, ki jih sprejemajo, kot nosilcev sprememb (glej [zamisli](#)). Pomen vključevanja migrantov v lokalne projekte in prostovoljske aktivnosti je bil večkrat poudarjen (glej primer [zamisli](#)). Eden od anketirancev je poudaril pomen sprejetja prečnega pristopa k vključevanju, ki se osredotoča na prenosljivost politik, sprejetih na lokalni ravni, in pristopa, ki zajema vse od institucij do lokalnih združenj,

pri čemer je EU odgovorna za zagotavljanje tovrstnega okvira (glej [zamisli](#)). Izobraževanje velja za ključno za vključevanje, pri čemer imajo osrednjo vlogo jezik in evropske vrednote. V zvezi s tem prispevajoči menijo, da so potrebni ustrezno financirani programi za podporo vključevanju šoloobveznih otrok migrantov v javni izobraževalni sistem (glej [zamisli](#)). Druge zamisli se osredotočajo na terciarno izobraževanje kot ključni vzvod za večje povezovanje. V zvezi s tem se ena od sodelujočih zavzema za boljši dostop mladih beguncev do univerzitetnih programov (glej [zamisli](#)). Poseben predlog obravnava vprašanje jezikovnih ovir in spodbuja [zamisli](#) o uporabi umetne inteligence za premostitev jezikovne vrzeli (glej [zamisli](#)).

Uspešno vključevanje migrantov na lokalni trg dela velja za koristno za evropsko gospodarstvo. To velja zlasti za razmere po pandemiji, kot je bilo poudarjeno na dvodnevnem dogodku, ki sta ga skupaj organizirala Evropska komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor v Bruslju (glej [dogodek](#)). Eden od udeležencev poudarja zlasti koristne rezultate priseljevanja na gospodarsko prikrajšana območja (glej primer [zamisli](#)). Obstajajo pozivi k informacijskim kampanjam in programom za ozaveščanje državljanov EU, da bi se borili proti rasizmu in se približali bolj družbi. Eden od prispevkov poziva k večji raznolikosti osebja, ki dela v organih za oblikovanje politik in javnih službah, povezanih z migracijami (glej [zamisli](#)). V zvezi z mnenji o rasizmu in izključenosti s trga dela se poziva k enaki in pravični obravnavi državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v EU (glej [zamisli](#)). V zvezi z diskriminacijo na trgu dela eden od udeležencev opozarja, da so za učinkovito oblikovanje politik potrebni (popisni) podatki o etničnem poreklu migrantov (glej [zamisli](#)).

Nekateri udeleženci obžalujejo, da so pravice oseb s stalnim prebivališčem v EU omejene. Ugotavljajo, da Unija svojim stalnim rezidentom ne podeljuje volilne pravice, in zahtevajo, da volilne pravice temeljijo na prebivališču (glej [zamisli](#)).

Nekateri sodelujoči menijo, da je to vprašanje še posebej pereče, ko gre za državljane Združenega kraljestva, ki so živeli v EU pred brexitom. Ena od zamisli, ki je sprožila sporno razpravo, je uvedba hitrega postopka za pridobitev pravic na ravni EU za britanske državljane, ki so v EU živeli pred izstopom Združenega kraljestva iz EU (glej [zamisli](#)).

Migracije zunaj EU kot grožnja

Kljub nasprotovanju, ki so ga izrazili nekateri, ki prispevajo k migracijam, so ideje, ki odkrito opredeljujejo migracije kot grožnjo evropski civilizaciji ali politični stabilnosti, razmeroma manj podprte kot ideje, povezane z vključevanjem in spoštovanjem človekovih

pravic. Kadar so pomisleki v zvezi z evropsko civilizacijo in politično stabilnostjo izraženi, jih udeleženci močno podpirajo (glej primer [zamisli, ki je dobila veliko podpore](#)).

Na dogodku na Madžarskem so razpravljali o nekaterih temeljnih pravnih vprašanjih, povezanih z migracijami. Med vprašanji, na katera naj bi ta dogodek odgovoril, je bila tudi „pravica (družbe) do ohranjanja lastne nacionalne kulture, identitete in življenjskega sloga“ zaradi množičnih migracij (glej [dogodek](#)).

Komentatorji tovrstnih prispevkov so odkrite v svojih zamislih in prispevkih na temo migracij. Ena od obravnavanih tem je občutek, da migracije iz tretjih držav ogrožajo civilizacijo, identiteto, vrednote in kulturo EU (glej primer [zamisli](#)). Ti prispevajoči pozivajo k ukrepom za omejitev migracij zunaj EU, strožji politiki vračanja in strategijam, ki ovirajo mobilnost migrantov, kot je strožji nadzor na mejah (glej primer [zamisli](#)).

Več udeležencev in udeleženk svari pred uporabo nezakonitih migracij kot (političnega) orožja, pri čemer se sklicuje zlasti na velik pritok migrantov in migrantk iz Belorusije na litovsko in poljsko mejo (glej primer [zamisli](#)). Mnenja sodelujočih se razlikujejo glede migrantske krize na meji z Belorusijo.

Nadzor meje

Razmeroma veliko število zamisli podpira ostro stališče glede priseljevanja. Udeleženci, ki so sprejeli to stališče, nasprotujejo ureditvi statusa nezakonitih priseljencev in pozivajo k nadaljnjemu opolnomočenju evropskih organov za nadzor meja, kot je Frontex. Vendar pa nekateri od njih dajejo prednost nacionalnemu in ne evropskemu pristopu k nadzoru priseljevanja, saj se bojijo, da bi bila EU preveč popustljiva do prosilcev za azil.

Na splošno se podpirajo bolj organizirana in usklajena prizadevanja na področju nadzora meja, pri čemer se poziva k celovitejšemu nadzoru meja, vključno z organom za zavračanje (glej primer [zamisli](#)). večji podpori agenciji Frontex z boljšo opredelitvijo njenih funkcij (glej [zamisli](#)) ter pravno zavezujočemu pristopu k prizadevanjem za iskanje in reševanje v Sredozemlju (glej [zamisli](#)). Vendar se na platformi pogosto razpravlja o vlogi agencije Frontex in pobudah za patroliranje na morju, drugi udeleženci pa zahtevajo večji nadzor nad njihovim delovanjem, da se zagotovi spoštovanje človekovih pravic (glej [zamisli](#)). Bolj podprta zamisel zahteva hiter izgon iz EU za tiste migrante, ki storijo hudo kaznivo dejanje (glej primer [zamisli](#)). Podobna zamisel, ki poziva k vrnitvi migrantov brez urejenega statusa, spodbuja razpravo med prispevajočimi, ki se zavzemajo za takojšnjo repatriacijo, in tistimi, ki temu nasprotujejo (glej [zamisli](#)). Eden od anketirancev predlaga prekinitev tuje

pomoči državam, ki se ne strinjajo z repatriacijo svojih državljanov (glej [zamisli](#)).

Drugi prispevki pozivajo k večji solidarnosti in spoštovanju človekovih pravic. Tukaj obravnavane zamisli so na primer centraliziran distribucijski sistem EU, ki temelji na solidarnosti, financiranje za izboljšanje infrastrukture za sprejem na mejah (stanovanja in hrana) ali nadnacionalna agencija, ki upravlja evropska begunska taborišča, ki jih skupaj upravljajo različne države in se financirajo s sredstvi EU (glej primer [zamisli](#)).

Nedavna razprava o razširitvi financiranja EU za financiranje gradnje nacionalnih ovir za migrante se delno odraža v nekaterih prispevkih, v katerih se zahteva večja finančna podpora EU njenim državam članicam za okrepitev fizične zaščite meja (glej [zamisli](#)).

Kadar pa udeleženci pozivajo k večji finančni podpori EU za boj proti migracijam na mejah, se ne zavzemajo vedno za ustvarjanje novih ovir. Nekatere med njimi priznavajo ključno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti, ki delujejo na nacionalnih mejah, in želijo večje financiranje projektov, povezanih s sprejemom in vključevanjem migrantov (glej primer [zamisli](#)).

Na dogodku z naslovom „Močnejše meje, močnejša Evropa“, ki je potekal v Budimpešti, so se udeleženci zavzeli za bolj pragmatično in strožjo politiko na področju meja (glej [dogodek](#)).

Odpravljanje temeljnih vzrokov migracij

Manjši del zamisli se poglobi v vprašanje migracij in meni, da je treba poleg ukrepov politike za upravljanje migracij v EU sprejeti ukrepe za odpravo temeljnih vzrokov migracij drugod. Sodelovanje med evropskimi državami in državami tretjega sveta, zlasti afriškimi, velja za ključno pri odpravljanju temeljnih vzrokov migracij (glej primer [zamisli](#)). Prispevajoči, ki razmišljajo o prihodnosti Evrope, poudarjajo, da je treba obravnavati temeljne vzroke migracij, da bi rešili migracijska vprašanja, s katerimi se trenutno sooča EU. Vloga mednarodnih partnerstev, vključno s sporazumi z državami tretjega sveta, pri upravljanju tokov priseljevanja je bila predmet dogodka na Portugalskem (glej [dogodek](#)).

Predlogi v zvezi s tem segajo od vzpostavitve enakih trgovinskih odnosov, vlaganja v več načrtov razvojne pomoči in akademskega usposabljanja do poklicnega razvoja ljudi, ki živijo v državah tretjega sveta (glej [zamisli](#)). Skupna skrb je, da države prejemnice zlorablajo razvojno pomoč, zaradi česar je neučinkovita. V zvezi s tem je en udeleženec predlagal izboljšanje sledljivosti sredstev in s tem spremljanje

njihove uporabe z uporabo tehnologij blokovne verige in pametnih potrdil (glej [zamiseli](#)).

Posebna skupina prispevkov EU nalaga nalogo na podlagi dejstva, da je prispevala k regionalni destabilizaciji, na primer s subvencioniranim izvozom kmetijskih proizvodov v države v razvoju (glej [zamiseli](#)). Da bi odpravili gospodarske neenakosti med razvitimi državami in državami v razvoju, se nekateri udeleženci zavzemajo tudi za spodbujanje trajnostnega kmetijstva, ki bo odporno na podnebne spremembe, v državah tretjega sveta (glej [zamiseli](#)). To bi pripomoglo tudi k boju proti „podnebnim migracijam“ (glej primer [zamisli](#) in [dogodek](#)). Pojav „podnebnih migracij“ dejansko v veliki meri obravnavajo udeleženci in udeleženke, ki želijo večjo osredotočenost javnosti na to vprašanje in priznanje statusa podnebnega begunca v mednarodnem pravu (glej [zamiseli](#)).

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

Prispevki na temo migracij v preteklem obdobju so okrepiли predhodno ugotovljene teme in podteme.

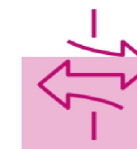
Številni predlogi so pozvali k izboljšanju obstoječih migracijskih in azilnih sistemov. V zvezi s tem se skupni evropski okvir za obravnavo prošenj za azil šteje za ključnega (glej [zamiseli](#)), vključno z reformo dublinskega sistema (glej primer [zamisli](#)).

V nekaj zamislih je bilo predlagano, da se vsak novinec poveže z „referentom“, ki je že nastanjen v državi prihoda (glej primer [zamisli](#)). Drugi udeleženci so poudarili pomen zakonitih migracijskih poti, da bi olajšali procese vključevanja (glej [zamiseli](#)), in se zavzeli za omogočanje delovnih vizumov (glej [zamiseli](#)) ali ustvarjanje varnejših migracijskih poti, da bi omejili število žrtev migrantov na poti v Evropo, zlasti tistih na morju (glej primer [zamisli](#)).

Nedavni vnosi v zvezi z migracijami so večinoma polarizirani, kot je bilo že navedeno. Po eni strani nekateri udeleženci in udeleženke migracije dojemajo kot vir za družbo (glej primer [zamisli](#)). Po drugi strani pa nekateri udeleženci nasprotujejo nadaljnjim migracijam, saj se številni migranti dojemajo kot neuspešni pri vključevanju (glej [zamiseli](#)). Za olajšanje in spodbujanje vključevanja je eden od udeležencev pozval k zmanjšanju birokracije, da bi zmanjšali ovire za migrante, ki iščejo zaposlitev (glej [zamiseli](#)). Zavzema se tudi za bolj pozitivno komunikacijo o priseljevanju, da bi se olajšalo lažje vključevanje s strani države gostiteljice (glej [zamiseli](#)).

Vzpostavitev enotne politike EU o selektivni migraciji: kvote in strožji izbirni postopki
Reforma forumov Dublinske konvencije za enakopravnejšo porazdelitev prosilcev za azil in migrantov
Poziv k migracijskemu sistemu, ki spoštuje človekove pravice, v skladu z vrednotami EU
Večje pristojnosti EU na področju migracij
Razvoj politike EU na področju delovnih migracij
Poziv k strožjim postopkom sprejemanja zakonitih migracij
Vzpostavitev skupne politike priseljevanja EU s centraliziranim organom in postopkom za prošnje
Vzpostavitev sistema partnerstev, ki migrantom omogoča, da zaprosijo za azil v svoji državi izvora
Omogočanje selektivne vrste priseljevanja, usmerjenega le na izobražene migrante, in spodbujanje mobilnosti med gospodarsko naprednimi demokracijami
Ustanovitev evropskega komisarja za azil in vključevanje

Skupna migracijska politika EU

Migracije

Lažji in dostopnejši azilni postopki v državah izvora ter vzpostavitev humanitarnih koridorjev
Boj proti nezakonitim migracijam, zatiranje trgovine z ljudmi in tihotapcev
Vzpostavitev zakonitih in varnih migracijskih poti in kanalov za preprečevanje smrtnih žrtev
Vzpostavitev pravnega okvira za zaustavitev izгона integriranih oseb v nevarne izvirne države
Prednost prostovoljnemu repatriacijam prek partnerstev z državami izvora pred prisilnimi vrnitvami

Humanistično stališče do migracij

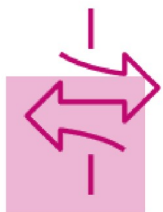
Zmanjšanje birokratskih postopkov za priseljence
Oblikovanje programov vključevanja na ravni EU pri iskanju zaposlitve
Občutljivost državljanov EU: vlagati v izobraževanje, povezano z vključevanjem
Vzpostavitev nadaljnjih ukrepov za migrante in prosilce za azil
Vzpostavitev izobraževalnega sistema za podporo vključevanju šoloobveznih otrok migrantov in dajanje prednosti izobraževanju o jeziku in vrednotah
Boj proti diskriminaciji ter enako in pravično obravnavanje migrantov in državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v EU, na primer na trgu dela
Izboljšanje dostopa migrantov do prostovoljskih aktivnosti
Povečanje raznolikosti osebja v službah za migracije in političnih organih
Podpora britanskim državljanom, ki so prebivali v EU dolgo pred izstopom Združenega kraljestva iz EU, za pridobitev pravic po vsej EU s hitrim postopkom
Podelitev volilne pravice osebam s stalnim prebivališčem v EU
Spodbujanje prenosljivosti politik in dobrih praks, povezanih z vključevanjem med državami EU
Povežite vsakega novince z „referentnim“ priseljencem, ki je že nastanjen

Vključevanje

Slika 23 – Miselni vzorec za temo „Migracije“, 1. del

Migracije zunaj EU kot grožnja

Omejevanje migracij zunaj EU
Sprejeti ukrepe za urejanje migracij zunaj EU
EU naj razvije bolj obrambno stališče proti
uporabi nezakonitih migracij kot političnega
orožja

Migracije

Nadzor meje

Celovitejši mejni nadzor, odobritev organa za zavračanje
Pri upravljanju migracijskih tokov dati prednost spoštovanju človekovih pravic
Financiranje infrastrukture za sprejem na mejah (nastanitev in hrana)
Usklajevanje prizadevanj za iskanje in reševanje v Sredozemlju
Ustanovitev nadnacionalne agencije za upravljanje evropskih begunskih taborišč
Varovanje centraliziranega sistema EU za razdeljevanje prosilcev za azil, ki temelji na
solidarnosti
Večja finančna podpora državam članicam za okrepitev fizičnega varovanja meja ali
financiranje projektov za sprejem na mejah
Ukrepi za takojšnjo izgon migrantov, ki storijo kaznivo dejanje, in/ali migrantov brez
urejenega statusa

Odpravljanje temeljnih vzrokov migracij

Spodbujanje namenskih sporazumov in partnerstev z državami izvora
Boj proti podnebnim spremembam v državah izvora za boj proti podnebnim
migracijam in priznanje statusa podnebnega begunca
Vzpostavitev enakih trgovinskih odnosov
Vlaganje v več načrtov razvojne pomoči
Prenehanje evropske vojaške vpletenosti v države v razvoju in zaustavitev
destabilizacijskih praks, kot je subvencioniran izvoz kmetijskih proizvodov

Slika 24 – Miselni vzorec za temo „Migracije“, del 2

10. Izobraževanje, kultura, mladina in šport

Zamisli, objavljene v okviru teme Izobraževanje, kultura, mladina in šport, zaradi svoje večtematske narave zajemajo različne teme. Tako kot drugod na platformi je poziv k spodbujanju skupne identitete EU ponavljajoča se temeljna miselnost za teme, opredeljene v tej temi, pri čemer so prispevki med drugim povezani z izmenjavami, izpostavljenostjo različnim kulturam in mobilnostjo. Na to temo je bilo zbranih 4 976 prispevkov, od tega 2 063 zamisli, 1 757 komentarjev in 1 156 dogodkov. Različne zamisli je mogoče združiti v naslednje teme:

- Spodbujanje skupne identitete EU
- Mobilnost znotraj EU
- Izobraževanje, ki bo kos izzivom prihodnosti
- Negotovost zaposlitve in brezposelnost med mladimi
- Evropska dediščina
- Dostop do izobraževanja in kulture
- Ustvarjalni in akademski strokovnjaki
- Vključenost v športu

Dogodki

V preteklem obdobju se je na dogodkih razpravljalo o različnih temah, kot so dostop do terciarnega izobraževanja, mobilnost ter usklajevanje izobraževalnih sistemov in nazivov. Na primer, v podeželskem mestu v Franciji je bila organizirana participativna delavnica s 30 mladimi udeleženci, da bi razpravljali o načinih za izboljšanje mobilnosti mladih na podeželskih območjih (glej [dogodek](#)).

Na Poljskem, eni od držav, ki je prijavila največ dogodkov na to temo, so udeleženci razpravljali tudi o vlogi mladih migrantov iz Ukrajine, vključno z načini za spodbujanje njihovega vključevanja (glej [dogodek](#)). Na tem dogodku, ki je potekal v obliki razprave, so udeleženci razpravljali zlasti o rešitvah za pomoč otrokom, ki niso znali jezika, da bi se hitro prilagodili novim razmeram.

V Španiji, drugi državi z velikim številom dogodkov, povezanih s to temo, so se obravnavane teme nanašale zlasti na priložnosti in zaposlitvene možnosti za mlade. V enem od dogodkov v regiji Navarra je bil splošni občutek med mladimi udeleženci dogodka precej pesimističen, saj se jih je večina pritoževala zaradi pomanjkanja priložnosti za emancipacijo in pozvala k boljšemu šolskemu prevozu, večji razpoložljivosti štipendij in večji pomoči pri prijavi na programe mobilnosti (glej [dogodek](#)).

Spodbujanje skupne identitete EU

Ko gre za temo evropske identitete, je ena od najbolj obravnavanih tem učenje jezikov.

V okviru pojma jezikovnega izobraževanja kot sredstva za spodbujanje medkulturnih izmenjav in njegovega prispevka k skupni identiteti EU je v več prispevkih poudarjena potreba po preseganju enojezičnega šolanja ter poziv k priznanju heterogene in večjezične narave Evrope kot vira (glej primer [zamisli](#)). Podobno je bila na okrogli mizi v Berlinu obravnavana večjezičnost Evrope ter načini za priznavanje in spodbujanje večjezične raznolikosti (glej [dogodek](#)). Drug udeleženec, ki se zavzema za večjezičnost, poziva k večji podpori za poučevanje manjšinskih jezikov v šolah (glej [zamisli](#)). Eden od sodelujočih predlaga uvedbo potovalnih vavčerjev za jezikovne izmenjave, ki jih financira EU (glej [zamisli](#)).

Številni udeleženci menijo, da bi vzpostavitev enega skupnega evropskega jezika lahko spodbudila evropsko povezovanje (glej primer [zamisli](#)). O tem se obširno razpravlja tudi v okviru teme Druge zamisli (glej primer

[zamisli](#)). Razprava obravnava različne prednosti in slabosti takega skupnega evropskega jezika in različnih možnih jezikov, vključno z esperantom (glej [zamisli](#) in [zamisli](#), ki sta močno podprta), latinščino (glej primer [zamisli](#)) ali angleščino (glej primer [zamisli](#)). Zlasti pogovor o esperantu je vzbudil določeno zanimanje na spletu, kar odraža živahnost razprave o enem nevtralnem jeziku za vse države EU (glej [dogodek](#)).

Druga zamisel med zamislimi, ki so prejele največ podpore, se nanaša na ustanovitev evropske javne radiotelevizije (glej [zamisli](#)). Več zamisli se nanaša na vzpostavitev več medijskih portalov EU (televizija, radio in družbeni mediji) za boljše vključevanje evropskih državljanov v zadeve in vprašanja EU s končnim ciljem krepitve evropske identitete in temeljnih vrednot (glej primer [zamisli](#)). Številni udeleženci so kot zamisel navedli tudi spodbujanje kroženja evropskih medijskih produkcij, na primer z vzpostavitvijo skupnega medijskega trga EU (glej primer [zamisli](#)). Ena od zamisli je vzpostavitev posebne medijske platforme EU, prilagojene učenju jezikov (glej [zamisli](#)).

Podtema zamisli se nanaša na izobraževanje, pri čemer prispevajoči predlagajo uvedbo obveznega tečaja o zgodovini in institucijah EU v vseh evropskih srednjih šolah kot orodja, s katerim bi mlajše generacije vzbudile zanimanje in občutek odgovornosti v zvezi z EU, s čimer bi se okrepil proces oblikovanja identitete EU (glej primer [zamisli](#)). Znanje o evropski zgodovini je ključnega pomena tudi za drugega udeleženca, ki predlaga začetek evropske raziskave za merjenje zgodovinske zavesti mladih (glej [zamisli](#)), medtem ko drugi spodbuja zamisel o oblikovanju uradnega učbenika o evropski zgodovini (glej [zamisli](#)).

Številni udeleženci in udeleženke menijo, da so šolski dogodki, povezani z EU, ključnega pomena (glej primer [zamisli](#)), pri čemer eden od njih predlaga imenovanje učitelja, odgovornega za usklajevanje dogodkov in programov, povezanih z EU (glej [zamisli](#)). V številnih zamislih, povezanih s spodbujanjem skupne identitete EU, so predlagane različne oblike izmenjav ali tesnega medinstitucionalnega sodelovanja med šolami v različnih državah članicah za spodbujanje prijateljstva prek meja držav članic (glej [zamisli](#)). Ena od zamisli predlaga spodbujanje študija evropske zgodovine v šolskih učnih načrtih, vključno z zgodovino vsake posamezne evropske države (glej [zamisli](#)).

Podtema šport v zvezi s spodbujanjem skupne identitete EU obravnava organizacijo bolj nadnacionalnih, medevropskih športnih dogodkov (glej primer [zamisli](#)) in možnost ustanovitve evropske športne ekipe, ki bi lahko tekmovala na mednarodnih dogodkih (glej primer [zamisli](#)). Poleg tega je bil poudarjen pomen skupnih simbolov EU v zvezi z oblikovanjem skupne identitete EU, med drugim z zamisljo o vključitvi zastav EU na športno opremo in uniforme športnikov iz držav članic EU (glej [zamisli](#)).

Druga zamisel, ki je bolj podprta in se pogosto omenja tudi v drugih temah, se zavzema za uvedbo evropskega praznika 9. maja, da bi spodbudili skupni evropski duh (glej primer [zamisli](#)).

Spodbujanje evropske kulture, kot je glasba v različnih evropskih jezikih, omenja eden od udeležencev, ki želi, da se od radijskih postaj zahteva, da predvajajo vsaj 20 % neangleške glasbe (glej [zamisli](#)).

Hrana velja tudi za način za povezovanje evropskih držav in kultur (glej [zamisli](#)), zaradi česar je udeleženec predlagal vzpostavitev aplikacije za evropske recepte, ki jo financira EU (glej [zamisli](#)).

Mobilnost znotraj EU

Tema mobilnosti znotraj EU ustvarja razmeroma veliko število prispevkov.

Ti bodisi spodbujajo zamisli za izboljšanje obstoječih programov mobilnosti bodisi pripravljajo nove izvirne predloge.

Nekateri udeleženci predlagajo vzpostavitev spletnega portala pod vodstvom EU za prijavo na visokošolske tečaje v EU. Ta portal bi lahko študentom omogočil tudi hkratno prijavo na različne programe v Evropski uniji (glej primer [zamisli](#)).

Druga podtema, ki jo je izpostavilo več sodelujočih, se nanaša na razširitev programa Erasmus na mlade, ki niso na univerzi, na primer z njegovo razširitvijo na srednješolce, vključno s tistimi v poklicnem izobraževanju. To bi tistim, ki se niso vpisali v visokošolsko izobraževanje, omogočilo, da živijo v tujini, izmenjujejo dobre prakse, se učijo novih jezikov in kultur ter na splošno razširijo svoja znanja in spretnosti (glej primer [zamisli](#)).

Poleg tega so udeleženci poudarili, da mora program Erasmus postati bolj vključujoč za študente z nizkimi dohodki. Ena od zamisli je boljša prilagoditev štipendij Erasmus življenjskim stroškom v vsaki državi (glej [zamisli](#)). V zvezi s tem en udeleženec predlaga, da se univerzi v namembni državi zaupa naloga dodeljevanja štipendij Erasmus, tako da se lahko prijavitelji prijavijo neposredno na željeno ciljno univerzo, namesto da bi se prijavili prek domače univerze (glej [zamisli](#)). Želja po izboljšanju sedanje oblike programa poudarja ozaveščenost o pomenu programov mobilnosti na področju izobraževanja. To dokazujejo tudi različni dogodki v zvezi s to temo, povezani z zgoraj navedenima zamislima (glej [dogodek](#)).

Eden od udeležencev poziva k ponovni vključitvi študentov iz Združenega kraljestva v program Erasmus+ (glej [zamisli](#)).

Na splošno se pogosto pojavljajo zamisli o dostopnosti in vključenosti programa Erasmus. V najnovejših prispevkih je na primer predlagana razširitev programa

Erasmus na druge kategorije usposabljanja, kot so kmetijstvo in druge obrti (glej [zamisli](#)).

Drugo prednostno področje je pobuda „DiscoverEU“. Nekateri udeleženci in udeleženke predlagajo razširitev pobude DiscoverEU na vse mlade Evropejce in Evropejke, starejše od 18 let (glej primer [zamisli](#)).

Nazadnje, zamisel o akademski mobilnosti se nanaša na ratifikacijo Lizbonske konvencije o priznavanju, da bi se olajšala poklicna in akademska mobilnost v Grčiji (glej [zamisli](#)).

Edinstvena zamisel o mobilnosti, po možnosti iz tretjih držav, se nanaša na vzpostavitev evropskega programa štipendij za ogrožene študente, ki se preganjajo v njihovi državi, da bi zaščitili akademsko svobodo (glej [zamisli](#)).

Izobraževanje, primerno za prihodnost

V številnih zamislih je izražena potreba po ponovnem razmisleku o izobraževanju v sedanjih digitalizirani dobi, zlasti po tem, ko so se zaradi pandemije COVID-19 spremenile prakse poučevanja v šolah in na univerzah. Številni prispevajoči menijo, da je ponovni razmislek o izobraževanju v digitalni dobi predpogoj za prihodnjo svetovno konkurenčnost in modernizacijo Evrope (glej primer [zamisli](#)).

Da bi olajšali dostop do tečajev, udeleženci predlagajo digitalna potrdila in raziskovalno gradivo ter vzpostavitev enotnega repozitorija vseh akademskih virov ali enotne evropske digitalne platforme, odprte za vse akreditirane visokošolske institucije EU (glej [zamisli](#)). Ta poziv je povezan s potrebo po spodbujanju IKT v šolah in na univerzah, tudi s subvencioniranjem šol za nakup strojne opreme (glej primer [zamisli](#)).

V zvezi z vprašanjem ustrezne opreme in prostorov za izobraževanje je predlog evropskega načrta za izobraževanje, ki so ga uporabniki platforme močno podprli. To bi bila „evropska strategija, osredotočena na podpiranje neposrednih naložb v izobraževalno infrastrukturo ter izboljšanje dostopnosti, povezljivosti in kakovosti izobraževanja in vseživljenjskega učenja“ (glej [zamisli](#)). Druga zelo podprta zamisel predlaga vzpostavitev pravice do vseživljenjskega učenja in usposabljanja (glej [zamisli](#)).

Sodelujoči pogosto menijo, da je spodbujanje mehkih veščin in zlasti umetniških dejavnosti še en ključni korak k razvoju kritičnega razmišljanja učencev in dijakov EU ter krepitevi njihovih globalnih vrednot, zlasti v mladih letih (glej primer [zamisli](#)).

Izvajanje vključujočih izobraževalnih metod in splošneje spodbujanje raznolikosti v izobraževanju veljata za pomemben cilj za prihodnost izobraževanja v EU (glej [zamisli](#)). To odraža tudi zamisli o potrebi po boju proti

femicidom (glej [zamiseli](#)) in antisemitizmu z izobraževanjem (glej [zamiseli](#)).

Podtema zamisli obravnava potrebo po reformi izobraževalnih praks, da bi odrasli lahko postali aktivni državljani EU. Poleg izmenjav in izobraževanja o EU, kot je bilo obravnavano zgoraj, ta podtema vključuje zamisli o potrebi po spodbujanju aktivne družbene udeležbe mladih učencev v šolah (glej [zamiseli](#)) ali spodbujanju medkulturnih spretnosti, na primer z več praksami učenja tujih jezikov (glej [zamiseli](#)). Na številnih dogodkih (glej primer dogodka) je bila preučena s tem povezana zamisel, in sicer raznolikost jezikov in vloga, ki jo lahko ima njihova medijska izpostavljenost pri omogočanju učenja in oblikovanju skupne evropske identitete. Skupina sodelujočih je opozorila na potrebo po ponovnem razmisleku o sedanjem izobraževalnem sistemu, da bi mlade pripravili na svet prihodnosti. Prispevajoči pozivajo k izobraževanju o ekonomiji in financah (glej [zamiseli](#)), ter podnebnih spremembah (glej primer [zamisli](#)), vključno z ustanovitvijo evropske podnebne enote (glej [zamiseli](#)). Poleg tega pozivajo k mehanizmom za izboljšanje znanj in spretnosti mladih na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, npr. prek vseevropskega programa osnovnih znanj in spretnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (glej [zamiseli](#)). Poleg tega, kot je bilo izpostavljeno v temi digitalne preobrazbe, prispevajoči pozivajo, naj se mladi usposobijo za digitalno blaginjo (glej primer [zamisli](#)). Vprašanje digitalne dobrobiti lahko spada tudi v okvir splošnejšega poziva k večji podpori na področju duševnega zdravja v šolah (glej [zamiseli](#)). V zamisli o izobraževanju, primernem za prihodnost, ki so jo zasnovali nekateri udeleženci, so šolski učni načrti prožni (glej [zamiseli](#)), šole pa podpirajo združenja in dejavnosti dijakov, s katerimi se dijaki usposabljaajo za samostojne odrasle (glej [zamiseli](#)). V zvezi s tem bi lahko bil predlog za povečanje vpliva organizacij civilne družbe v šolah povezan s tem bolj „participativnim“ konceptom šole (glej [zamiseli](#)). V skladu s tem stališčem je tudi zamisel o spodbujanju športne prakse in povečanju števila športnih razredov v šolah (glej [zamiseli](#)). Vrednotenja učiteljev, ki jih po možnosti usklajuje Evropska unija, zagovarjajo tudi drugi udeleženci (glej [zamiseli](#)).

V sklopu zamisli je obravnavana tudi uskladitev (poklicnega) izobraževanja z delovnim svetom (glej primer [zamisli](#)) in potreba po spodbujanju podjetniških spretnosti v izobraževanju (glej [zamiseli](#)). Nekatere zamisli, dodane na platformi, se osredotočajo na usposabljanje za inovacije in podjetništvo (glej primer [zamisli](#)), ter na potrebo po boljšem priznavanju neformalnega učenja (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem drug predlog vključuje uvedbo obvezne poklicne usmerjenosti za ocenjevanje talentov in interesov učencev na začetku šolskega kurzusa (glej [zamiseli](#)).

Druga tema, ki se je pojavila po širjenju spletnih tečajev med pandemijo, je šolanje na domu. Eden od

udeležencev poziva k priznanju šolanja na domu v vseh državah EU (glej [zamiseli](#)).

Zamiseli o uvedbi standardnega zaključnega izpita, ki bi bil skupen vsem državam EU, predlaga en udeleženec (glej [zamiseli](#)).

Negotovost zaposlitve in brezposelnost med mladimi

Zaposlovanje mladih je ponavljajoča se tema na platformi, tudi zato, ker je tesno povezano z izobraževanjem in usposabljanjem. Številne zamisli o izobraževalnih programih se osredotočajo tudi na zaposljivost in prehod na trg dela (glej primer [zamisli](#)). Kar zadeva mlade, pa udeleženci menijo, da je ključno tudi vprašanje brezposelnosti in mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljaajo, nekatere zamisli v zvezi s tem pa so močno podprte (glej primer [zamisli](#)). O prekarnosti dela med mladimi razpravlja več udeležencev, ki pozivajo k podpori mladim v prekarnih delovnih pogojih s kakovostnimi delovnimi mesti, pravičnim plačilom in dostopom do socialne zaščite (glej [zamiseli](#) in [zamiseli](#)). V zvezi s prekarno zaposlitvijo je en anketiranec pozval EU, naj odpravi neplačana pripravišstva (glej [zamiseli](#)). Druge predlagajo razširitev nekaterih jamstev in oblik podpore pri zaposlovanju, namenjenih mladim (glej [zamiseli](#)), ali celo izvajanje standardov kakovosti, ki bi bili zavezujoči za vsa delovna mesta, ustvarjena v okviru načrtov EU in nacionalnih načrtov za okrevanje (glej [zamiseli](#)). Nekateri prispevajoči posebno pozornost namenjaajo tistim državam članicam, ki jih brezposelnost mladih bolj prizadene, kot so sredozemske države članice (glej [zamiseli](#)).

Dogodek v Litvi je bil osredotočen na številne izzive, s katerimi se soočajo mladi v obdobju po pandemiji, vključno z brezposelnostjo. Na dogodku se je razpravljalo o tem, ali so v strateški agendi Evropskega sveta za obdobje 2019–2024 v celoti upoštevani posebni problemi mladih (glej [dogodek](#)).

Evropska dediščina

Sorazmerno manjša kategorija prispevkov so prispevki, ki pozivajo k zaščiti in praznovanju evropske kulture in dediščine, na primer z uvedbo komisarja EU za kulturo (glej [zamiseli](#)) in na splošno več naložb v ohranjanje skupne kulturne dediščine EU. Obstajajo tudi pozivi k ohranjanju tradicij, ki so jih izrazile zlasti manjšine (glej [dogodek](#)), in verske kulturne dediščine (glej [zamiseli](#)).

Na splošnejši ravni je bila predlagana vzpostavitev virtualne knjižnice, povezane s knjižnicami različnih

držav članic EU, da bi bile redke knjige in umetniška dela širše dostopne vsem državljanom in državljanke EU (glej [zamiseli](#)).

Dostop do izobraževanja in kulture

Tema dostopa do izobraževanja je pogosto omenjena. To zajema različne vrste neenakosti pri dostopu in različne ravni izobraževanja, s posebnim poudarkom na terciarnem izobraževanju. Čeprav se o zamislih v zvezi s to temo razpravlja razmeroma manj, so nekateri udeleženci in udeleženke pozitivno pozdravili predlog, da bi bil dostop do izobraževanja brezplačen za vse (glej [zamiseli](#)).

Prehod, ki ga udeleženci štejejo za ključnega, je prehod med sekundarnim in terciarnim izobraževanjem. V zvezi s tem so udeleženci večkrat pozvali k podpori študentom pri tem ključnem prehodu (glej primer [zamisli](#)), tudi z izboljšanimi univerzitetnimi orientacijskimi programi (glej [zamiseli](#)). Nekatere kategorije so še posebej prikrajšane pri dostopu do terciarnega izobraževanja. V zvezi s tem se poziva k podpori etničnim manjšinam in invalidom pri dostopu do terciarnega študija (glej [zamiseli](#)). Drugi udeleženci se zavedajo, da so lahko druge ovire za izobraževanje geografske ali gospodarske narave. Za odpravo teh ovir več udeležencev poziva k povečanju izobraževalnih virov na podeželskih območjih (glej primer [zamisli](#)), nekateri pa predlagajo uvedbo različnih vrst socialnih prejemkov, ki jih financira EU, da bi zagotovili finančno avtonomijo učencev (glej primer [zamisli](#)).

Neenakost dostopa ne vpliva le na terciarno izobraževanje, temveč tudi na kulturne objekte in muzeje. Zato je en udeleženec pozval, naj se invalidom olajša dostop do muzejev (glej [zamiseli](#)). To je bila tudi tema kampanje Gledališče vseh potreb (glej [dogodek](#)), ki je bila posebej namenjena dostopnosti gledališč za invalide. Drug predlog se nanaša na uvedbo muzejske prepustnice EU, da bi muzeji postali cenovno dostopnejši (glej [zamiseli](#)). Ta zamisel odraža zamisel o uvedbi kulturnih izkaznic ali bonov, ki jo je podprlo več udeležencev (glej primer [zamisli](#)). Namen druge zamisli je obravnavati to vprašanje s širšega vidika in predlagati povečanje javnega financiranja kulture, s čimer bi se zmanjšala njena odvisnost od zasebnih sredstev (glej [zamiseli](#)).

Poseben položaj prikrajšanosti, ki ga je izpostavil eden od udeležencev, je položaj nekdanjih zapornikov. Kljub temu, da so prestali kazen, se mnogi nekdanji zaporniki borijo, da bi se vrnili v normalno družabno življenje, kar povečuje njihovo tveganje, da postanejo ponavljajoči se storilci kaznivih dejanj. Zato sta izobraževanje in

usposabljanje v zaporih še posebej pomembna (glej [zamiseli](#)).

Eden od udeležencev spodbuja zamisel o uvedbi dneva enakih možnosti na evropski ravni (glej [zamiseli](#)), da bi povečali ozaveščenost o teh vprašanjih.

Ustvarjalni in akademski strokovnjaki

Kot je bilo že omenjeno, je vprašanje prekarnosti dela, zlasti med mladimi, vzbudilo precejšnjo pozornost udeležencev na platformi. Negotovo delo še posebej vpliva na ustvarjalni sektor.

Vpliv pandemije COVID-19 na delovne pogoje kulturnih delavcev in ustvarjalnih skupnosti je sprožil resen razmislek o njihovem statusu in vlogi institucij EU pri zagotavljanju pravnega okvira, ki bi izboljšal prekarnost sektorja (glej primer [zamisli](#)). Eden od udeležencev poziva EU, naj podpre ustvarjalni sektor, da bi ustvarjalnim delavcem zagotovili pravično plačilo (glej [zamiseli](#)). V skladu z drugim prispevkom bi bilo treba denar iz sklada za okrevanje uporabiti za financiranje kulturnega sektorja, zlasti knjižnega sektorja (glej [zamiseli](#)), medtem ko je v enem prispevku izrecno zahtevano povečanje finančne podpore za plesne ustanove (glej [zamiseli](#)).

Profesionalizacija kulturnih delavcev je bila ključna tema razprave na več dogodkih, organiziranih po vsej Evropi v zvezi s kulturo (glej primer [dogodka](#)). Eden od udeležencev predlaga, naj EU prizna status umetnikov, kar bi olajšalo tudi kulturne izmenjave (glej [zamiseli](#)).

Druga priporočila v zvezi z ustvarjalnim področjem se nanašajo tako na podporo organizacijam, ki delujejo na lokalni ravni, kot na vzpostavitev integriranega sistema nacionalnega in regionalnega sofinanciranja, ki bi olajšal več mednarodnega kulturnega sodelovanja (glej primer [zamisli](#)).

Akademski strokovnjaki in raziskovalci so še ena poklicna kategorija, na katero močno vpliva prekarnost dela. Ena od zamisli predlaga spremembo načina dodeljevanja nepovratnih sredstev za raziskave, da bi bila primernejša za presečne raziskave (glej [zamiseli](#)).

Vključenost v športu

Ideje, povezane s športom, zlasti kadar se o tem razpravlja kot o sami temi, zasedajo nekoliko manjši prostor na platformi. O športu je razpravljalo več udeležencev.

Kot je bilo že omenjeno, se številni udeleženci zavzemajo za evropsko športno ekipo, drugi pa pozivajo k večji športni praksi v šolah, vendar se tema

športa pogosto omenja tudi v povezavi z drugimi temami, kot je vključevanje. Udeleženci in udeleženke dvomijo v zmožnost športa, da je vključujoč (glej primer [zamisli](#)), in predlagajo zamisli za izboljšanje vključenosti v šport (glej primer [zamisli](#)). V enem od prispevkov je EU pozvana, naj zagotovi enakost spolov v športu, tudi z ustanovitvijo posebnega evropskega organa (glej [zamisli](#)). Na srečanju, ki ga je organizirala organizacija Europa Press, so udeleženci razpravljali o tem, ali športna moda seksualizira. Še en sodelujoči je opozoril na široko paleto, v nekaterih primerih visokih, sistemov obdavčitve univerz v EU in pozval k pravični obdavčitvi univerz (glej [zamisli](#)).

Drug pogosto omenjen vidik športa je neenako poznavanje manj uveljavljenih športov v javnosti (glej primer [zamisli](#)). V zvezi s tem bi morale institucije v skladu z eno od zamisli posredovati, da bi podprle manj razširjene športe (glej [zamisli](#)).

Na dogodku v Nemčiji so udeleženci, ki so bili večinoma člani športnih klubov, razpravljali o tem, kako lahko šport prispeva k podnebnim ukrepom, in izmenjali primere dobre prakse (glej [dogodek](#)).

skupnega evropskega izobraževalnega sistema, pri čemer je bilo priznavanje akademskih kvalifikacij med različnimi državami EU navedeno kot ključni korak v tej smeri (glej [zamisli](#)). V drugem predlogu je bila izražena potreba po povečanju dostopa do terciarnega izobraževanja in kulture (glej [zamisli](#)).

Prispevki na temo mladih obravnavajo vprašanja zaposlovanja mladih, ki so obravnavana tudi v drugih temah. Poleg tega se eden od sodelujočih zavzema za krepitev vloge mladih v medijih, da bi zagotovili pravično zastopnost ter manj stereotipno in negativno poročanje (glej [zamisli](#)).

Pomen športa in prostočasnih dejavnosti so poudarili tudi številni udeleženci in udeleženke, ki so poudarili ključno vlogo športne vzgoje, pa tudi vseevropskih dejavnosti, povezanih s tem (glej primer [zamisli](#) o športni vzgoji).

Manj pogosto omenjene zamisli, povezane z ustvarjalnimi in akademskimi strokovnjaki, ter podpora čezmejnimi akademskimi raziskavam in sodelovanju na področju znanosti (glej primer [zamisli](#)).

Nove zamisli v preteklem obdobju (21. 2022–9. 2022)

V najnovejših prispevkih niso bile obravnavane nobene nove teme ali podteme.

Kar zadeva zamisli, se je več predlogov nanašalo na temo izobraževanja, ki bo kos izzivom prihodnosti, kot je posodobitev šolskih učnih načrtov (glej primer [zamisli](#)) ali reforma in harmonizacija različnih izobraževalnih sistemov (glej primer [zamisli](#)). Predlagana je bila tudi vzpostavitev programov usposabljanja za učitelje, pri čemer so udeleženci enega dogodka v Italiji poudarili potrebo po usposabljanju učiteljev o priložnostih, ki jih ponuja EU (glej [zamisli](#) in [dogodek](#)). Obravnavana je bila tudi tema duševnega zdravja, pri čemer je eden od sodelujočih predlagal brezplačno psihološko pomoč v šolah (glej [zamisli](#)).

Druga tema, ki se je pogosto pojavljala, se nanaša na spodbujanje skupne identitete EU (glej primer [zamisli](#)). Kot je bilo že navedeno, prispevajoči menijo, da imajo programi izmenjav ključno vlogo pri spodbujanju raznolikosti in povečanju zaupanja ljudi v EU (glej [zamisli](#)).

Številne zamisli v zvezi z mobilnostjo znotraj EU, pri čemer so udeleženci pozvali k razširitvi pobud za izmenjavo (glej primer [zamisli](#)).

Na mladinski razpravi, ki jo je v Neaplju organizirala Europe Direct, so bile predstavljene številne zamisli na temo izobraževanja, kot je potreba po vzpostavitvi

Vzpostavitev več medijskih portalov EU
 Spodbujanje poznavanja evropske zgodovine z uvedbo tečaja
 o zgodovini EU v šoli in pripravo priročnika o evropski
 zgodovini
 Jeziki: sprejeti skupni jezik (angleščino/esperanto) ali
 spodbujati večjezičnost
 Evropski državni praznik 9. maja
 Nepovratna sredstva Odkrijte brezplačno medželezniško
 vozovnico EU za vse 18-letnike v EU
 Organizirati več tekaških, medevropskih športnih dogodkov
 Oblikujte evropske ekipe za mednarodna tekmovanja
 Spodbujanje učenja tujih jezikov za spodbujanje medkulturne
 izmenjave
 Spodbujanje prijateljstev prek meja držav članic z izmenjavo ali
 tesnim medinstitucionalnim sodelovanjem šol

Spodbujanje skupne identitete EU

Izobraževanje,
kultura,
mladina in
šport

Priznavanje akademskih kvalifikacij v državah EU
 Spodbujanje medevropske mobilnosti na področju
 izobraževanja
 Olajšanje medevropske mobilnosti na področju
 izobraževanja s spletnim portalom, ki ga vodi
 EU in na katerem se zbirajo visokošolski tečaji
 Narediti štipendijo Erasmus bolj vključujočo in
 dostopno
 Ratifikacija Lizbonske konvencije o priznavanju za
 lažjo poklicno in akademsko mobilnost v Grčiji
 Ponovna vključitev britanskih študentov v program
 Erasmus+

Mobilnost znotraj EU

Boljše usklajevanje (poklicnega) izobraževanja z
 delovnim svetom
 Naložbe v izobraževanje in izobraževalno infrastrukturo
 z evropsko naložbeno strategijo za izobraževanje
 Vključevanje učenja mehkih veščin
 Povečanje digitalizacije izobraževanja
 Vključevanje razvoja znanj in spretnosti na področju
 naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike
 v izobraževalni sistem
 Vključevanje podnebnih sprememb v izobraževalni
 sistem
 Vzpostavljane medkulturnih veščin in spodbujanje
 aktivne družbene participacije
 Izvajati vključujoče izobraževalne metode in spodbujati
 raznolikost v izobraževanju
 Prožnejši šolski učni načrti z večjo izbiro šolskih
 razredov
 Določitev standardnega zaključnega izpita za vsako
 državo EU
 Spodbujanje in uveljavljanje vseživljenjskega učenja in
 usposabljanja kot pravice

Izobraževanje, primerno za prihodnost

Slika 25 – Miselni vzorec za temo „Izobraževanje, kultura, mladina in šport“, 1. del

Negotovost zaposlitve in brezposelnost med mladimi

Takojšnji in konkretni ukrepi za boj proti
brezposelnosti mladih
Zagotavljanje boljših delovnih pogojev za
mlade v EU
Priznavanje neformalnega učenja

Izobraževanje, kultura, mladina in šport

Evropska dediščina

Praznujte, zaščitite in cenite
evropsko kulturo in dediščino
Ustanovitev evropskega
komisarja za kulturo
Ohranjanje tradicije in kulturne
dediščine manjšin in verskih
skupin

Dostop do terciarnega izobraževanja in kulture

Podpiranje prehoda iz sekundarnega v
terciarno izobraževanje prek namenskih
orientacijskih programov
Razmislite o vlogi etničnih, fizičnih in
socialno-ekonomskih neenakosti pri
določanju neenakega dostopa do
terciarnega izobraževanja.
Izboljšanje dostopnosti kulturnih
znamenitosti, kot so gledališča, za
invalidne
Zagotovitev usposabljanja in izobraževanja
za zapornike
Priznavanje neformalnega učenja

Ustvarjalni in akademiški strokovnjaki

Zagotoviti pravni okvir za zmanjšanje
prekarnosti v kulturnem, ustvarjalnem in
akademiškem sektorju
Profesionalizacija kulturnih delavcev
Krepitev čezmejnega in mednarodnega
kulturnega sodelovanja
Financiranje akademskih raziskav in
sprememba načina dodeljevanja sredstev
Uporaba sredstev sklada za okrevanje za
podporo kulturnemu sektorju

Vključeno st v športu

Spodbujanje manj običajnih
športov
Povečati etnično in spolno
vključenost v športu
Šport kot sredstvo
vključevanja

Slika 26 – Miselni vzorec za temo „Izobraževanje, kultura, mladina in šport“, 2. del

PRILOGA I: Seznam trenutno najbolj podprtih in komentiranih zamisli po temah

Največ komentiranih in podprtih zamisli po temah (19. 2021–9. 2022)

V tej prilogi so predstavljene zamisli, ki so bile 9. maja 2022 v okviru vsake teme najbolj podprte in so vsebovale največ pripomb, vključno s predlogi posameznikov in zamislami, ki jih promovirajo organizacije. Vključuje tudi zamisli, prijavljene pod temo „Druge zamisli“; v preostalem delu poročila so bile zamisli v okviru te teme uvrščene v eno od devetih tematskih tem ali več tem v primeru medsektorskih vprašanj. Namen te priloge je odražati veliko zanimanje za nekatere zamisli na platformi ali razpravo o njih.

Upoštevajte, da so zaznamki podobni „podobnemu/povečanemu glasu“ v družbenih medijih. Navajajo zanimanje udeležencev za zamisel in splošno naklonjenost zamisli, ne navajajo pa nobenega nasprotovanja zamisli. Zato število odobritev ni kazalnik splošne podpore zamisli, temveč le eden od številnih vidikov, ki jih je treba upoštevati pri analizi prispevkov platforme. Pripombe lahko zajemajo vrsto povratnih informacij, od nevtralnega do strinjanja ali močnega nestrinjanja. Za več informacij o analizi prispevkov na platformi glej Prilogo II.

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Podnebne spremembe in okolje	Zamisel: Pravični prehod (glej zamisel) Odobritve: 477 Pripombe: 19	Zamisel: Spodbujanje jedrske energije, kadar energije iz obnovljivih virov ni mogoče uporabiti (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 120 komentarjev: 162
	Zamisel: Ukinitve vseh subvencij za fosilna goriva (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 326 komentarjev: 28	Zamisel: Izboljšanje varstva narave, okolja, biotske raznovrstnosti in ljudi z razvojem industrijskih vetrnih elektrarn v Evropi (glej zamisel) Odobritve: 36 komentarjev: 96
	Zamisel: zagotoviti, da bo evropsko železniško omrežje dostopnejše in bolj priporočljivo kot nadomestilo za povezave znotraj EU (glej zamisel); Odobritve: 240 komentarjev: 35	Zamisel: Zelenapreobrazba naj bo osredotočena na jedrsko energijo (glej zamisel) Odobritve: 37 komentarjev: 79
	Zamisel: Euro Trainscanner (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 203 Pripombe: 63	Zamisel: Zmanjšanje onesnaževanja okolja by politika priseljevanja (glej zamisel) Odobritve: 8 Pripombe: 74
	Zamisel: Prepoved ribolova z živimi vabami v EU (glej zamisel) Odobritve: 177 komentarjev: 23	Zamisel: Euro Trainscanner (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 203 Pripombe: 63

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Zdravje	Zamisel: Znanstveno intenzivne zdrave tehnologije longevity: razvoj in dostop (glej zamisel) Odobritve: Št. komentarjev:83	Zamisel: Ustavitev premikanjapoletnega časa: Doptingastronomski y pravilni čas in neobvezno y mandat premikanje delovnega časa na eno uro prej (glej zamisel) Odobritve: 41 Pripombe: 131
	Zamisel: Enak dostop cenovno dostopne visokokakovostnejavne storitve, razvoj in dostop (glej zamisel) Odobritve: 462 komentarjev: 17	Zamisel: Znanstveno intenzivne in zdravstvenetehnologijey longevity: razvoj in dostop (glej zamisel) Odobritve: Št. komentarjev:83
	Zamisel: Raziskave mialgičnega encefalomielitisa (ME/CFS) (glej zamisel) Št. ogledov:217 Komentarjev: 5	Zamisel: Učinkovitejša pomoč zaradi skupnega jezika: Esperanto (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 43 komentarjev: 36
	Zamisel: Osredotočenost na raziskavi Anti-Aging in Longevity(glej zamisel) Odobritve: 168 komentarjev: 32	Zamisel: Večjezičnost v bolnišnici: Zdravstveno osebje,ki seje šolalo v mednarodnem jeziku esperanto (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 22 komentarjev: 35
	Zamisel: Obravnavanjesprememb za okrepitev pristojnosti EU na področju zdravja (glej zamisel) Odobritve: 117 komentarjev: 7	Zamisel: Osredotočenost na raziskavi Anti-Aging in Longevity(glej zamisel) 168 Pripombe: 32

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Močnejše gospodarstvo, socialna pravičnost in delovna mesta	Zamisel: Zagotavljanje, da proračun EU deluje za Evropejce: Fiskalna unija (glej zamisel) Odobritve: 581 komentarjev: 33	Dea: Brezpogojni temeljni dohodek (UTD) po vsej EU, ki zagotavlja materialni obstoj vsake osebe injiomogočasodelovanje v družbi (glej zamisel) Odobritve: 319 komentarjev: 127
	Zamisel: Novi gospodarski model in upravljanje EU (glej zamisel) Odobritve: 561 komentarjev: 34	Zamisel: Koliko denarja bo esperanto prihranil Evropski uniji? (glej zamisel) Odobritve: 79 komentarjev: 85
	Zamisel: Evropski steber socialnih pravic za ekonomijo socialnega trga (glej zamisel) Odobritve: 557 komentarjev: 37	Zamisel: Brezpogojni temeljni dohodek (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 77 komentarjev: 83
	Zamisel: Prenovljena socialna pogodba za Evropo za pravično okrevanje (glej zamisel) Odobritve: 528 komentarjev: 32	Zamisel: Socialni protokol v Pogodbah za zaustavitev odlaganjaplač in pogojev (glej zamisel) Odobritve: 329 komentarjev: 66
	Zamisel: Socialni protokol v Pogodbah za ustavitev dampinga plač in pogojev (glej zamisel) Odobritve: 329 komentarjev: 66	Zamisel: Začetek boja proti davčnim oazam v & zunaj EU (glej zamisel) Odobritve: 269 komentarjev: 52

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
EU v svetu	Zamisel: ETUC poziva k reformi trgovinske in naložbene politike EU ter ponovnemu zagonu svetovnega multilateralizma (glej zamisel) Odobritve: 463 komentarjev: 17	Zamisel: Ustanovitev evropskega rmyja (glej zamisel) Odobritve: 441 komentarjev: 204
	Zamisel: Ustanovitev evropskega rmyja (glej zamisel) Odobritve: 441 komentarjev: 204	Zamisel: Internetni portal „European Union - News“ bi moral v svetu obveščati tudi o pomožnem jeziku esperanto (prevedeno)(glej zamisel). Odobritve: 40 komentarjev: 64
	Zamisel: Ctingkot eno: EU kot globalni akter (glej zamisel) Odobritve: 301 komentarjev: 25	Zamisel: Združevanje Evrope: Nadaljevanje širitve EU (glej zamisel) Odobritve: 230 komentarjev: 61
	Zamisel: Tuji policijska ravni EU, ki temeljina absolutni pomembnosti in ne na animitaciji (glej zamisel) Odobritve: 258 komentarjev: 51	Zamisel: Zunanja politika na ravni EU, ki temelji na absolutni pomembnosti in ne na animiranosti(glej zamisel) Odobritve: 258 komentarjev: 51
	Združevanje Evrope: Nadaljevanje širitve EU (glej zamisel) Odobritve: 230 komentarjev: 61	Zamisel: Vključitev osrednjih sil držav članic na evropski ravni (glej zamisel) Odobritve: 22 komentarjev: 33

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Vrednote in pravice, pravna država, varnost	Zamisel: 10 milijonov glasov: naj katalonščina postane uradni jezik EU (glej zamisel) Odobritve: 923 komentarjev: 119	Dea: Zaščita ranljivega človeškega življenja: vrednota Evrope (glej zamisel) Odobritve: 244 komentarjev: 190
	Zamisel: Brez dvojnih meril pri obrambi demokracije in pravne države (glej zamisel) Odobritve: 628 komentarjev: 48	Zamisel: Ustanovitev skupne evropske vojske (glej zamisel) Odobritve: 68 komentarjev: 183
	Zamisel: Okrepitev izvrševanja instrumentov za človekove pravice (glej zamisel) Odobritve: 480 komentarjev: 14	Zamisel: Trisomija 21: Hočemo več... (glej zamisel) Odobritve: 82 komentarjev: 142
	Zamisel: Enakost spolov (glej zamisel) 468 Pripombe: 21	Zamisel: Zaščita naših temeljnih vrednot: Mehanizem za demokracijo, pravno državo in financiranje duševnih pravic (glej zamisel) Odobritve: 257 komentarjev: 116
	Zamisel: Zaščita naših temeljnih vrednot: Mehanizem za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice (glej zamisel) Odobritve: 257 komentarjev: 116	Zamisel: Priznanje esperanta kot enega od kulturnih jezikov državljanov EU. (glej zamisel) Odobritve: 223 komentarjev: 90

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Digitalna preobrazba	Zamisel: Pravična digitalizacija (glej zamisel) Odobritve: 494 Pripombe: 43	Zamisel: EU-CAP = Platformaza varnost evropskih državljanov (glej zamisel) Zaznameknts: 1 Pripombe: 81
	Zamisel: Javna podpora za odprtokodno programsko in strojno opremo (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 153 Pripombe: 9	Zamisel: Prepoved kriptovalut (glej zamisel) Odobritve: 14 Pripombe: 53
	Zamisel: Na poti k etičnemu AI: spodbujanje razprave in preprečevanje neenakosti (glej zamisel) Odobritve: 125 Pripombe: 6	Zamisel: Spodbujanje radijskih in televizijskih programov, ki obveščajo esperanto prek digitalnega distribucijskega kanala (DAB+ ali DVB-T2) tudi v pomožnem jeziku nasvetu (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 26 Pripombe: 47
	Zamisel: Evropska proizvodnja čipov (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 120 Pripombe: 34	Zamisel: Univerzalni dohodek za odprtokodne vzdrževalce (glej zamisel) Odobritve: 59 Pripombe: 43
	Zamisel: Splošna uredba o varstvu podatkov: Zmanjševanje zbiranja osebnih podatkov bi moralo biti vsaj tako enostavno kot njihovo sprejemanje. Odobritve: 105 Pripombe: 5	Zamisel: Pravična digitalizacija (ta zamisel) Odobritve: 494 Pripombe: 43

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Evropska demokracija	Zamisel: Za mehanizem clarit yo pravici do samoodločbe (glej zamiseli) Odobritve: 1009 komentarjev: 211	Zamisel: Za mehanizem clarit yo pravici do samoodločbe (glej zamiseli) Odobritve: 1009 komentarjev: 211
	Zamisel: Skupaj močnejši: Demokratična evropska federacija (glej zamiseli) Odobritve: 946 komentarjev: 184	Zamisel: Potrebujemo skupni evropski jezik (glej zamiseli) Odobritve: 121 komentarjev: 191
	Zamisel: Pogumenveto Sveta! (peticijapredstavnikom konference) (glej zamiseli) Odobritve: 784 komentarjev: 88	Zamisel: Skupaj močnejši: Demokratična evropska federacija (glej zamiseli) Odobritve: 946 komentarjev: 184
	Zamisel: Načrt reform za evropsko demokracijo, ki temelji na državljanih (glej zamiseli) Odobritve: 613 komentarjev: 62	Zamisel: Neposredno izvolitev predsednika Evropske unije (glej zamiseli) Odobritve: 222 komentarjev: 114
	Zamisel: Resnična evropska demokracija ne more obstajati brez avtonomne fiskalne moči EU (prevedeno) (glej zamiseli) Odobritve: 588 komentarjev: 38	Zamisel: Boljše jezikovno znanje – boljša demokracija. Angleščina in esperanto! (glej zamiseli) Odobritve: 180 komentarjev: 110

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Migration	Zamisel: Skupna migracija in kotylum policy, ki temelji na spoštovanju pravic in enakem obravnavanju (glej zamisel) Odobritve: 484 Pripombe: 56	Zamisel: Nič več priseljevanja iz neevropskih držav ali držav prvega sveta (glej zamisel) Odobritve: 135 Pripombe: 139
	Zamisel: Nič več priseljevanja iz neevropskih držav ali držav prvega sveta (glej zamisel) Odobritve: 135 Pripombe: 139	Zamisel: Odstranitev neodobrenih prosilcev za azil/migrantov (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 45 Pripombe: 91
	Zamisel: Ni meja za humanity: enotni državljanski forum o priseljevanju y (glej zamisel) Odobritve: 90 Pripombe: 12	Zamisel: Migracije in vključevanje (glej zamisel) Odobritve: 76 Pripombe: 71
	Zamisel: Izgon iz EU (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 90 Pripombe: 40	Zamisel: Poučevanje nacionalnega jezika prek esperanta: Spodbujanje organizacij, ki to počnejo (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 28 Pripombe: 59
	Zamisel: Migracije in vključevanje (glej zamisel) Odobritve: 77 Pripombe: 71	Zamisel: Skupna migracijska politika, ki temelji na spoštovanju pravic in enakem obravnavanju (glej zamisel) Odobritve: 484 Pripombe: 56

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Izobraževanje, kultura, youth in šport	Zamisel: EU potrebuje boljše učenje jezikov (glej zamisel) Odobritve: 729 komentarjev: 157	Zamisel: EU potrebuje boljše učenje jezikov (glej zamisel) Odobritve: 729 komentarjev: 157
	Zamisel: Mladina. EU ne more financirati naprejšnjih plačil (glej zamisel) Odobritve: 477 Pripombe: 20	Zamisel: Srečnejši učenci jezikov, uspešnejši učitelji jezikov (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 141 Pripombe: 98
	Zamisel: Vseživljenjsko učenje in pravica do usposabljanja, da bi v Evropi postal resnični za vedno (glej zamisel) Odobritve: 466 Pripombe: 21	Zamisel: Poučevanje jezikov v Evropi (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 184 Pripombe: 83
	Zamisel: Učna ura o esperantu za šolarje Evropske unije (glej zamisel) Odobritve: 238 Pripombe: 62	Zamisel: Učna ura o esperantu za šolarje Evropske unije (glej zamisel) Odobritve: 235 Pripombe: 62
	Zamisel: Ustvarjeno pri evropski javni radioteleviziji (glej zamisel) Odobritve: 195 Pripombe: 54	Zamisel: Esperanto – mednarodni pomožni jezik (glej zamisel) Odobritve: 111 Pripombe: 61

	Največ jih je bilo sprejetih	Največ komentarjev
Druge zamisli	Zamisel: Za Evropsko suvereno državoy. Potrebne reforme (prevedene) (glej zamisel) Odobritve: 508 Pripombe: 26	Zamisel: Esperanto, skupni nevtralni jezik, zasnovan tako, da omogoča učenje, orodje za enotnejšo Evropsko unijo (glej zamisel) Odobritve: 261 komentarjev: 233
	Zamisel: Uradno priznanje esperanta kot enega od jezikov državljanov EU (glej zamisel) Odobritve: 325 Pripombe: 138	Zamisel: Uradno priznanje esperanta kot enega od jezikov državljanov EU (glej zamisel) Odobritve: 325 Pripombe: 138
	Zamisel: Esperanto, skupni nevtralni jezik, zasnovan tako, da omogoča učenje, orodje za enotnejšo Evropsko unijo (glej zamisel) Odobritve: 261 Pripombe: 233	Zamisel: Pozdrav z evropsko zastavo (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 1 Pripombe: 120
	Zamisel: Akcijski načrt za prehod na znanost brez živali (glej zamisel) Odobritve: 236 Pripombe: 23	Zamisel: Union – zvezna država (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 126 Pripombe: 82
	Zamisel: Stop Animal Trpljenje v eksotični trgovini s hišnimi živalmi s pozitivnim seznamom (glej zamisel) Odobritve: 228 Pripombe: 8	Zamisel: Dopulacija evropskega jezika (prevedeno) (glej zamisel) Odobritve: 75 Pripombe: 73

PRILOGA II: Metodologija

Meritve, uporabljene za analizo v tem poročilu, izhajajo iz platforme v živo, na kateri se podatki stalno moderirajo in posodablajo, tudi v celotnem obdobju analize podatkov raziskovalne skupine. To lahko povzroči majhna odstopanja v številskih podatkih.

Glavne metrike, uporabljene za kvantitativno analizo, so naslednje:

- Številčni podatki o zamislih, ki so jih naložili sodelujoči, bodisi kot posamezniki bodisi kot predstavniki organizacije. Numerični podatki so sestavljeni iz številnih zamisli – na splošno in v okviru različnih tem.
- Številčni podatki o overitvah: odobritve so podobne „podobni/up-glasovanju“ v družbenih medijih. Pripomorejo k izražanju zanimanja udeležencev za zamisel in splošne naklonjenosti zamisli, hkrati pa ne kažejo nobenega nasprotovanja zamisli. Zato število odobritev samo po sebi ni kazalnik splošne podpore zamisli, temveč le eden od številnih vidikov, ki se upoštevajo pri analizi prispevkov na platformi. Numerični podatki so sestavljeni iz števila potrditev – na splošno, v okviru različnih tem in povezani z določeno zamisljo (uporabljajo se tudi za uvrstitev zamisli na seznam glede na število potrditev).
- Številčni podatki o pripombah udeležencev: analiza zajema tudi število komentarjev udeležencev o zamislih drugih udeležencev, saj kažejo raven dejavnega sodelovanja pri zamisli. Vsebinsko lahko pripombe zajemajo vrsto povratnih informacij, od nevtralnega do strinjanja ali močnega nestrinjanja. To se odraža v kvalitativni analizi (glej spodaj). Numerični podatki so sestavljeni iz števila komentarjev – na splošno, v okviru različnih tem in povezani z

določeno zamislijo (uporabljajo se tudi za naštevanje zamisli glede na število komentarjev).

- Številčni podatki o dogodkih: prispevajoči lahko ustvarijo dogodke na platformi in naložijo poročila o dogodkih. Numerični podatki zajemajo število dogodkov – na splošno in v okviru različnih tem.
- Socialno-demografski podatki (anonimizirani): Pred sodelovanjem s platformo morajo prispevajoči predložiti informacije o svoji državi prebivališča, izobrazbi, starosti, spolu in zaposlitvenem statusu. Podatki se obdelujejo anonimno. Ker se te informacije izmenjujejo prostovoljno (približno 70,5 % udeležencev jih zagotovi), obstajajo omejitve glede vpogleda, ki ga je mogoče zagotoviti v profile udeležencev. Anketiranci še posebej verjetno ne bodo predložili informacij o svojem poklicu, izobrazbi in državi prebivališča. Za organizacije se lahko navede samo država prebivališča.

Poročilo se osredotoča predvsem na **kvalitativno analizo** na podlagi zamisli, komentarjev in poročil o dogodkih, da se zagotovi pregled vsebine platforme. Teme in podteme so opredeljene v okviru vnaprej določenih tem.

V praksi je v okviru vsake teme raziskovalna skupina izvedla ročno besedilno analizo in združevanje vseh predlaganih zamisli in zaključenih dogodkov s poročili o dogodkih. V podporo temu delu je bila vsebina, ki je na voljo prek platforme, obdelana z avtomatiziranim sistemom za analizo besedila, ki je bil uporabljen za pomoč analitikom pri razumevanju velikih količin vnosa besedila. Omogoča združevanje (grozdiranje) prispevkov po jezikih ter iskanje podobnih vsebin na platformi in v različnih jezikih. Analitiki uporabljajo sistem za analizo besedila, da olajšajo analizo večjezične vsebine in lažje prepoznajo večkratne pojave podobne zamisli v različnih prispevkih. To je v

pomoč pri ocenjevanju stopnje pojavljanja opredeljene teme ali podteme. Sistem za analizo besedila ocenjuje samo vsebino, predloženo prek platforme. To vključuje psevdonimizirane odgovore na sociodemografski vprašalnik, ki se uporablja za zbiranje socialno-demografskih podatkov, in drugo vsebino (zamisli, pripombe in potrditve), predloženo na platformi (vključno s povezanimi metapodatki, kot je čas vnosa). Nato je raziskovalna skupina prebrala zamisli v opredeljenem sklopu ter opise dogodkov in njihova poročila o dogodkih, da bi zagotovila povzetek skupnih tem in morebitnih podtem, pri čemer je v oddelkih s pripombami opozorila tudi na razlike in morebitne točke nestrinjanja. Omenjene so tudi zelo ali pogosto podprte zamisli, ki zajemajo temo ali podtemo. Opredeljene teme in podteme so predstavljene po vrstnem redu glede na stopnjo pojavljanja, ki jo oceni analitik s pomočjo sistema za analizo besedila.

Končni cilj tega kvalitativnega pristopa ni le beleženje tem ali idej, ki pritegnejo največ pozornosti na platformi, temveč tudi beleženje širine in raznolikosti idej, ki spadajo v eno temo. Če je več zamisli, predloženih na platformi, v praksi izraz iste zamisli ali podsklopa, so v povzetku navedene kvalitativne navedbe v zvezi s tem s sklicevanjem na „ponavljajočo se“ ali „izrazito“ zamisel ali podsklop.

Povzetki vključujejo tudi povezave do ponazoritvenih zamisli ali dogodkov, ki opisujejo konkreten predlog ali zagotavljajo dober povzetek splošnega argumenta opredeljene teme ali podteme.

Pri analizi dogodkov se raziskovalna skupina osredotoča na zaprte dogodke s poročilom o dogodku. Posebna pozornost je namenjena bolj participativnim in posvetovalnim posvetovalnim dogodkom, da se vključijo glasovi in mnenja tistih državljanov, ki sicer morda ne bi našli poti do digitalne platforme.

Razčlenitev teme na teme in podteme ali zamisli je vizualno prikazana na ustreznem miselnem zemljevidu.